

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”

Управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

НА

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

„РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007 – 2013г.

ЗА 2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ИДЕНТИФИКАЦИЯ	6
2.	ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА	6
2.1.	Постигнати резултати и анализ на напредъка	6
2.2.	Информация за съответствие със законодателството на Общността	23
2.3.	Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	23
2.4.	Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо) 32	
2.5.	Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо).....	32
2.6.	Допълняемост с други инструменти	32
2.7.	Мониторинг и оценка	34
2.8.	Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2011 г.)	41
3.	ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ	41
3.1.	Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие	42
3.1.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	42
3.1.2.	Качествен анализ	49
3.1.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	78
3.2.	Приоритетна ос 2 Регионална и местна достъпност	80
3.2.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	80
3.2.2.	Качествен анализ	83
3.2.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	88
3.3.	Приоритетна ос 3 Устойчиво развитие на туризма	89
3.3.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	90
3.3.2.	Качествен анализ	93
3.3.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	96
3.4.	Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество	98
3.4.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	98
3.4.2.	Качествен анализ	100
3.4.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	107
4.	ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	107
5.	ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ.....	112
5.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	113

5.2 Качествен анализ.....	115
5.3 Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	122
6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	122

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
АСП	Агенция за социално подпомагане
БФП	Безвъзмедна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ГД „ПРР”	Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”
ГИС	Географска информационна система
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ДМСГД	Дом за деца за медико-социални грижи
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕО	Екологична оценка
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗОРН	Законодателство, оценка на риска и нередности
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА ЕСМИС	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”
ИПП	Изпълнение на програмните приоритети
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИСУСЕС	Дирекция „Информация и системи за управление на средствата от ЕС”
КН	Комитет за наблюдение
КП	Комуникационен план
МГОТ	Масов градски обществен транспорт
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРР	Министерство на регионалното развитие
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МФ	Министерство на финансите
НИНКН	Национален институт за недвижимото културно наследство
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НПО	Неправителствени организации
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
ОП	Оперативна програма
ОПРР	Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.
ОРИП	Организационно развитие, информация и публичност
ОЛП	Основен лихвен процент
ПК	Предварителен контрол
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПО	Програмиране и оценка
РО	Регионален отдел
РЗП	Разгъната застроена площ
СРИП	Средносрочна рамкова инвестиционна програма
ССО	Собственик на самостоятелен обект
СФ	Структурни фондове
УО	Управляващ орган

УОП	Управление и оценка на програмата
ФД	Финансови дейности
ФУК	Финансово управление и контрол
ХФ	Холдинг фонд

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел	СБЛИЖАВАНЕ
	Допустим регион	Република България
	Програмен период	2007 – 2013 г.
	Номер на програмата (CCI №)	2007BG161PO001
	Наименование на програмата	„Регионално развитие” 2007 – 2013 г.
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Отчетна година	2013 г.
	Дата на одобряване на годишния доклад от Комитета за наблюдение	11.06.2014г.

2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

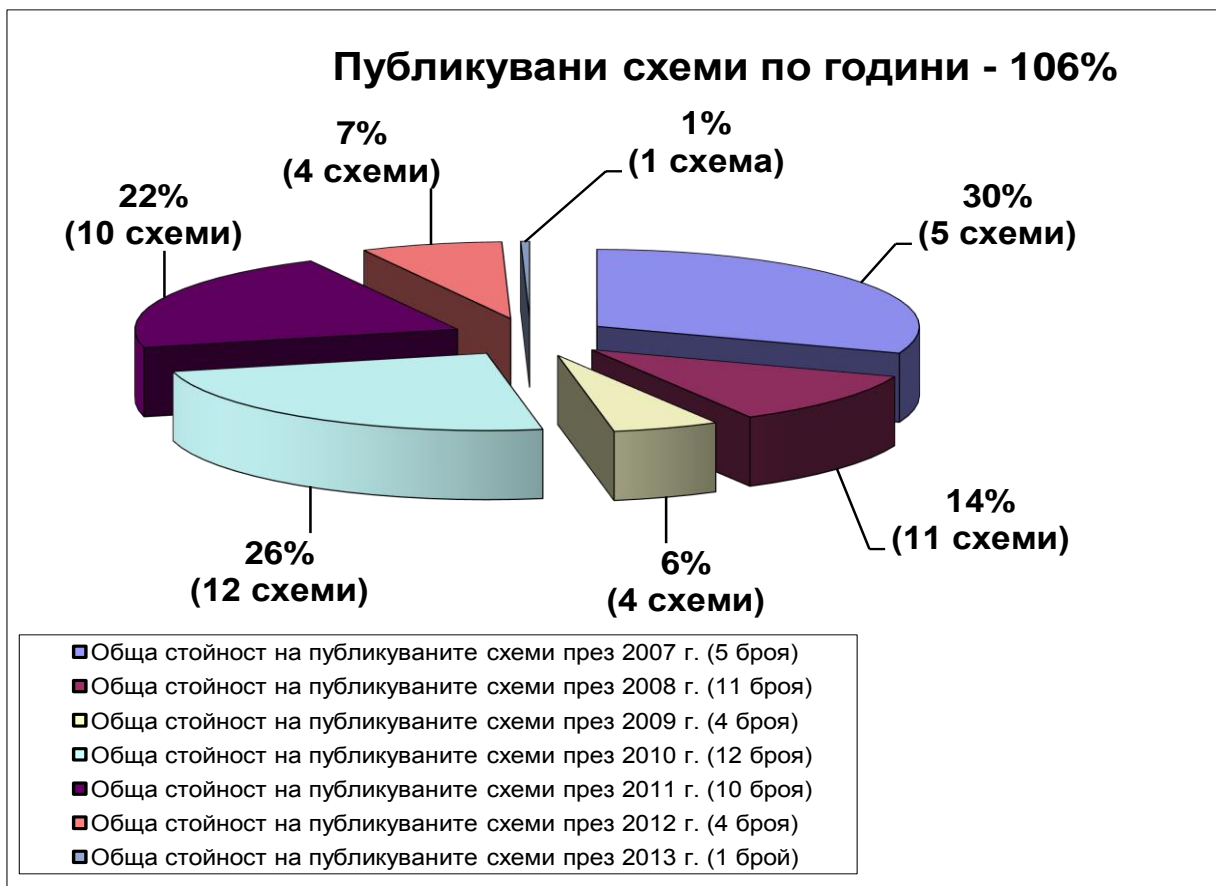
2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка

През 2013 г. УО на ОПРР насочи своите усилия към ускоряване на процесите на верификация, подобряване и оптимизиране на процедурите, в резултат на което на 25.06.2013 г. е одобрена със Заповед на Ръководителя на УО на ОПРР версия 9 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР. Подобрените и оптимизирани процедури дават възможност да се осъществява качествен предварителен и последващ контрол върху процедурите за възлагане на договори с изпълнители от страна на бенефициентите по ЗОП/ ПМС 55 и ускоряват верификацията, което от своя страна води до значително нарастване на обема на плащанията по програмата.

В изпълнение на Индикативната годишна работна програма за 2013 г. е обявена 1 схема за безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 3 630 172 евро по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ - схема за разработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие в 31 града от ниво 3 и ниво 4 съгласно Националната концепция за пространствено развитие.

С оглед посочване на реалната и коректна информация, в настоящия доклад са отразени всички решения на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР на 27.09.2013 г. чрез системата SFC. Бюджетите на отделните операции и приоритетни оси са актуализирани спрямо взетите решения през 2013 г. и ще бъдат отразени в четвъртата последна ревизия на ОПРР, с оглед официалното ѝ изпращане чрез системата SFC през 2015 г. за одобрение от ЕК.

С публикуване на схемата през 2013 г. общият размер на публикуваните схеми от старта на оперативната програма до края на 2013 г. достигна 100% от бюджета на ОПРР.

През отчетния период са подадени общо **122 проектни предложения**. Оценени са **148 проектни предложения**, включително такива, подадени през **2012 г.**, но оценени през **2013 г.** **Одобрени са общо 143 проектни предложения**, включително проектни предложения от списъци с резервни листи, които са били класирани, но нефинансирани поради недостатъчен наличен финансов ресурс по съответната схема.

През 2013 г. са сключени **137 договора** на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ (съгласно решенията за предоставяне на БФП) **147 838 456,86** евро в следните тематични области:

- 49 договора по приоритетна ос 1, от които: 3 бр. с Министерство на културата, насочени към подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали; ; 2 бр. с Министерство на здравеопазването за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации; 1 бр. договор от резервна листа с община Камено в подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации; 4 бр. договори от резервната листа за създаване и промотиране на иновативни културни събития; 2 бр. договори за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации; 1 договор с община Девня за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение; 26 бр. договори по третата схема за подобряване на градската среда.
- 5 договора по приоритетна ос 2, насочени към за рехабилитация/реконструкция на второкласна/третокласна пътна мрежа;
- 13 договора по приоритетна ос 3 по втората схема за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите;

- 3 договора по приоритетна ос 4 за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали;
- 68 договора по приоритетна ос 5 Техническа помощ, от които 35 бр. договори по схемата за подготовка на готови инвестиционни проекти (project pipeline) за оперативната програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г. с бенефициенти общините, центрове на агломерационните ареали; 31 бр. договори за изготвяне на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие на 31 общини от ниво 3 и ниво 4 съгласно Националната концепция за пространствено развитие и 2 бр. договори за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП “Регионално развитие” 2007-2013 г.

Таблица 1: Разпределение на договорните суми по приоритетни оси на програмата през отчетния период:

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетни оси в евро	Общ бюджет на приоритетни оси след решения на КН през 2013 в евро	Брой одобрени за финансиране проекти	Стойност на безвъзмездната помощ по одобрените проекти (в евро)	Брой сключени договори	Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори (евро)
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	958 848 322	957 768 668	51	106 321 932,84	49	103 484 719,15
2. Регионална и местна достъпност	330 007 985	331 087 639	8	50 119 238,89	6	21 021 646,55
3. Устойчиво развитие на туризма	156 385 061	156 385 061	13	3 088 116,22	11	2 666 186,75
4. Местно развитие и сътрудничество	101 940 002	101 940 002	3	3 059 209,16	3	3 043 870,41
5. Техническа помощ	54 093 389,00	54 093 389,00	68	17 622 031,71	68	17 622 034
Общо	1 601 274 759	1 601 274 759	143	280 210 528,82	147	147 838 456,86

Забележка:

Колона „Общ бюджет на приоритетни оси в евро“ отразява размера на приоритетните оси съгласно третата ревизия на ОПРР, подадена през системата SFC през септември 2013 г.

Колона „Общ бюджет на приоритетни оси след решения на КН през 2013 в евро“ отразява решенията на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР на 27.09.2013 г.

Колона „Брой одобрени за финансиране проекти“ включва и проектни предложения от списъци с резервни листи, които са били оценени през 2010/2011 г. и класирани, но нефинансирани поради недостатъчен наличен финансов ресурс по съответната схема.

В колона „Брой сключени договори“ са включени и договори по резервни проекти, които са били оценени през 2010/2011 г., но договорите са били сключени през 2013 г.

Колона „Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори“ включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2013 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2013 г.

2.1.1. Информация за физическия напредък по оперативната програма.

Вид	Показател	Единица	Количествено изражение			Честота на измерване	Източник на информация
			Базисна стойност	Междина стойност (2009)	Целева стойност (2013)		
Въздействие	Създадени работни места	Брой	УО ще следи изпълнението на индикатора на ниво програма по време на програмния период (от отделните проекти, окончателните доклади от изпълнените проекти – обобщени на програмно ниво)				

Създадените работни места – постоянни и временни – като въздействие, следва да бъдат отчетени при приключване на програмата, т.е. в окончателния доклад за изпълнение на оперативната програма, в резултат на постигнатите резултати от всички приключили проекти.

➤ Приключили проекти

За приключени се считат всички проекти със завършени проектни дейности, за които е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет, подадено е искане за окончателно плащане, което е верифицирано, одобрено и реално изплатено.

През 2013 г. приключи изпълнението на **251 проекта по договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ**, разпределени по приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос	Брой приключени проекти за 2013
Приоритетна ос 1	141
Приоритетна ос 2	16
Приоритетна ос 3	15
Приоритетна ос 4	74
Приоритетна ос 5	5

От приключените в рамките на Приоритетна ос 1 проекти, 14 проекта са в подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали; 3 проекта са насочени към осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура; 11 проекта са свързани с обновяване инфраструктурата на висшите училища; 19 проекта са насочени към прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации; 28 проекта са насочени към създаване и промотиране на иновативни културни събития; 3 проекта са в подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск; 1 проект е насочен към реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации; В рамките на операция 1.4 са приключени 20 проекта за подобряване на градската среда, 6 проекта, свързани с превенция на риска от свлачища в градските агломерации и 36 проекта за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации.

В резултат на приключилите проекти по Приоритетна ос 1 са обновени 257 сгради на образователна, културна и социална инфраструктура. Облагодетелстваното население от превенция на свлачищните процеси е около 11 887 души в градските ареали. За предотвратяване на наводнения в градските агломерации са изградени съоръжения - 42 655 л. м., а дължината на защитени или възстановени брегове от приключилите проекти възлиза на 29 415 л.м.

През 2013 г. по приоритетна ос 2 са приключени 15 проекта, в резултат от които са рехабилитирани/реконструирани 191,467 км републиканска и общинска пътна мрежа и 1 проект за подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия.

По приоритетна ос 3 през отчетния период е приключило изпълнението на 5 проекта, насочени към подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма с бенефициент Министерство на културата; 2 проекта в подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване с бенефициент Министерство на икономиката и енергетиката; 6 проекта за развитието на туристически атракции и 2 проекта за развитието на природни, културни и исторически атракции.

По приоритетна ос 4 са приключени 74 проекта, от които 2 са насочени към подобряване на образователна инфраструктура в общините извън агломерационните ареали, 2 са насочени към укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища; 36 проекта за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини; 32 проекта, насочени към дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини и 2 проекта в подкрепа на междурегионалното сътрудничество и обмен на добри практики.

По-важните постигнати резултати от приключилите проекти по приоритетна ос 4 са 88 сгради подобрена образователна инфраструктура, 15750 ученици, облагодетелствани от обновените образователни институции, 5309 души население, облагодетелствано от превенцията на свлачищните процеси, 6 броя иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество, 41 612 линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места и 29 415 л.м. дължина на почистените речни корита и дерета.

В рамките на приоритетна ос 5 през 2013 г. са приключили общо 5 проекта.

Всички резултати от изпълнението на проектите са детайлно описани в *т. 3 Изпълнение по приоритетни оси.*

2.1.2. Финансова информация (всички финансови данни се посочват в евро)

Таблица 2 - Финансова информация

	Общо финансиране по оперативната програма (от Съюза и от държавите-членки)	Основа за изчисляване на вноските от Съюза (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициерите (1)	Съответстващо публично участие (1)	Коефициент на изпълнение в проценти
	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e = c/a</i> за общите разходи или <i>e = d/a</i> за публичните разходи
Приоритетна ос 1 Посочете фонд - От които разходи по	958 848 322,00	публични	399 518 266,47	391 130 254,99	40,49 %

<p>линия на ЕФРР(2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p>линия на ЕФРР(2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p><i>Приоритетна ос 4</i></p> <p>Посочете фонд</p> <p>- От които разходи по линия на ЕСФ(2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР(2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	101 940 002,00	публични	66 135 925,52	65 487 725,81	64,24 %	
<p>- От които разходи по линия на ЕСФ(2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР(2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p>- От които разходи по линия на ЕСФ(2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР(2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p><i>Приоритетна ос 5</i></p> <p><i>Техническа помощ</i></p> <p>Посочете фонд</p> <p>- От които разходи по линия на ЕСФ(2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР(2)</p>	54 093 389,00	публични	14 067 100,79	14 067 100,79	26,01 %	
<p>- От които разходи по линия на ЕСФ(2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР(2)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p>- От които разходи по линия на ЕФРР(2)</p>	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

ЕФРР(2) - разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3) - разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
ОБЩ СБОР	1 601 274 759,00	публични	742 612 560,98	731 803 020,29	45,70 %
<p>(1) Изразени кумулативно цифри. Посочена е стойността на разходите, сертифицирани от СО през периода 01.01.2007-31.12.2013 г.</p> <p>(2) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма е съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ и когато е използвана възможността по член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.</p> <p>(3) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма включва подкрепа за регионите, които се ползват от преходно подпомагане и регионите, които не се ползват от такова. За оперативни програми, по които е налице участие на ЕФРР като специално отпуснати средства за най-отдалечени региони: разбивка на разходите на оперативни разходи и на инвестиции в инфраструктура.“</p>					

През отчетния период са извършени авансови, междинни и окончателни плащания по ОПРР. За 2013 г. са **изплатени общо средства** в размер на **365 767 535.97 евро в т.ч.:**
авансови плащания –135 415 224.18 евро

междинни плащания –136 955 108.49 евро

окончателни плащания 93 397 203.30 евро

Следователно процентът извършени плащания през 2013 г. спрямо бюджета на програмата е в размер на 22,84 %.

Сертифицираните разходи през 2013 г. са в размер на **380 519 318,74 евро** или **23,76 % от бюджета на програмата.**

➤ **Прилагане на правилото N+3/N+2 към 31.12.2013 г.**

За целите на автоматичното освобождаване */правилото N+2, N+3/*, съгласно чл. 93 от Регламент 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006, изменен с Регламент 539/2010 г на Европейския парламент и Съвета, Комисията изчислява автоматичното освобождаване на съответната сума от бюджетния ангажимент, като прибавя една шеста от годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за финансовата 2007 година, към всеки от бюджетните ангажименти за финансови години от 2008 до 2013 */както е видно по долу/*.

Фонд: ЕФРР - евро	2011	2012	2013	2014	2015
	38 902 574	252 701 662	681 212 624*	970 021 957	1 361 083 545

** Първоначалната минимална цел за 2013 г. в размер на 716 183 237 евро-ЕФРР е намалена с 34 970 613 евро-ЕФРР в резултат на одобряване от страна на ЕК на двата големи проекта за интегриран градски транспорт, а именно – проектите на Столична община и община Варна.*

- ✓ Минимална цел за сертифицирани разходи (N+3 цел) – 681 млн. евро - ЕФРР.
- ✓ Сертифицирани разходи към 31.12.2013 г. – 622 млн. евро - ЕФРР или 48 % от бюджета на ОПРР.

През януари 2013 г., УО на ОПРР актуализира „замразената” прогноза в Lothar system и минималната цел за 2013 г. с цел проследяване прилагане на правилото N+3 и текущ мониторинг по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.

През месец април 2013 г. УО на ОПРР извърши анализ на изпълнението и изготви реалистична прогноза за изпълнението на Оперативната програма за 2013 г., както и актуализиран вътрешен анализ на изпълнението на програмата на проектно ниво, като беше идентифициран риск от потенциално прилагане на правилото за автоматично освобождаване на средства по ОПРР, а именно загуба на средства до края на 2013 г. в размер на **73-123 млн. евро–ЕФРР**. Установеният риск от загуба на средства се дължи на:

- забавяне на изпълнението в резултат от стартирали съдебни производства и административни обжалвания на процедурите за избор на изпълнители по реда на ЗОП;
- множество сигнали за нередности, водещи до налагане на финансови корекции;
- забава на реализацията на проектните дейности вследствие на късно стартиране на тръжните процедури от страна на бенефициентите или текущо прекратяване на същите;
- незадоволителното качество на физическото изпълнение на инфраструктурните проекти, водещо до забава на верификацията /в редица случаи до налагане на финансови корекции/;
- недостатъчната активност от страна на бенефициентите в процеса по подаване на регулярни искания за плащане към УО.

В тази връзка УО на ОПРР предприе мерки за ускоряване верифицирането на средства по програмата, както и инициира провеждането на срещи с бенефициентите по установените високо рискови проекти (проектите без сключени договори с основни изпълнители (за строителство, строителен и авторски надзор, доставка) над 10 месеца от датата на сключване на договора за БФП).

За отчетния период, УО на ОПРР предприе мерки за минимизиране на установения риск от загуба на средства по ОПРР. За целта спешно бяха включени в обхвата на програмата големи проекти (по смисъла на чл. 39 от Регламент 1083/2006г.), което позволи да се намали целта за 2013 г. съгласно финансовия план на големите проекти. Комитетът за наблюдение на ОПРР взе решение за включване в програмата на голям пътен проект за „Изграждане на Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“, който да допринесе за намаляване на риска от прилагането на автоматично освобождаване на средства по програмата към 31.12.2013г. чрез намаляване на целта за 2013 г. с размер до 81 млн. евро- дял от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). На 15.08.2013г. бенефициентът Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) подаде апликационна форма за големия проект, заедно с прединвестиционно проучване и анализ разходи-ползи. С решение на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР от 30.09.2013 г. проектът е одобрен за финансиране с размер на БФП 120 млн. евро. На 3 октомври 2013 г. големият проект е подаден за оценка към Европейската комисия, а на 18.11.2013 г. е определен от ЕК като допустим. Следователно в съответствие с чл. 94 от Регламент (ЕО) 1083/2006 г. минималната цел за 2013 г. по правилото N+2/N+3 в размер на 681 млн. евро се намалява с 81 млн. евро-ЕФРР до 600 млн. евро

съгласно финансовия план на големия проект, като по този начин няма загуба на средства по ОПРР към 31.12.2013 г. и се гарантира приключването на стартиралите проекти на общини и държавни институции, насочени към решаването на значими местни и национални политики.

В съответствие с решение на Комитета за наблюдение на ОПРР проектът на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли и противопожарна техника за градските агломерации е трансформиран в голям проект на обща стойност 51 млн. евро. Апликационният формуляр за голям проект, предпроектното проучване и анализът разходи-ползи са успешно финализирани и на 10 декември 2013 г. проектът е подаден за оценка в Европейската комисия.

2.1.3. Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории

Таблица 3: Разпределение на договорените средства от Фондовете по категории

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
10	1	1	0	BG	
10	1	5	0	BG	
11	1	1	0	BG	
11	1	5	0	BG	17 003 055,21
22	1	1	0	BG	216 305 283,51
22	1	5	0	BG	
23	1	1	0	BG	44 867 640,98
24	1	1	0	BG	6 309 793,59
25	1	1	0	BG	78 395 386,38
28	1	1	0	BG	26 077 992,55
36	1	0	0	BG	453 303,36
40	1	1	0	BG	3 562 979,06
40	1	5	0	BG	1 192 870,15
42	1	1	0	BG	
42	1	5	0	BG	
43	1	1	0	BG	94 389 971,41
43	1	5	0	BG	19 539 431,39
44	1	5	0	BG	
50	1	1	0	BG	
50	1	5	0	BG	
52	1	1	0	BG	70 519 994,77
53	1	1	0	BG	60 764 616,35
53	1	5	0	BG	25 037 419,66
55	1	1	0	BG	
55	1	2	0	BG	
55	1	5	0	BG	
56	1	1	0	BG	2 502 521,21

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
56	1	5	0	BG	
57	1	0	0	BG	27 715 714,47
57	1	1	0	BG	
57	1	5	0	BG	
58	1	1	0	BG	74 981 888,69
58	1	5	0	BG	23 361 610,30
59	1	1	0	BG	27 340 106,88
60	1	1	0	BG	7 487 358,57
61	1	1	0	BG	187 630 399,73
61	1	5	0	BG	
75	1	1	0	BG	42 889 230,67
75	1	5	0	BG	17 343 351,35
76	1	1	0	BG	102 828 006,37
76	1	5	0	BG	16 998 247,09
77	1	1	0	BG	60 475 351,43
77	1	5	0	BG	2 033 588,38
78	1	1	0	BG	17 066 534,92
79	1	1	0	BG	13 768 739,36
79	1	5	0	BG	
81	1	0	0	BG	2 294 319,29
81	1	10	0	BG	3 185 247,87
85	1	0	0	BG	26 134 776,62
85	1	1	0	BG	14 479 773,46
86	1	0	0	BG	4 434 016,74
				Общо	1 339 370 521,77
* За всяко измерение категориите следва да се кодират според типовата им класификация					
** Размер на помощта на Общността за всяка комбинация от категории					

Легенда в съответствие с Приложение 2, част А на Регламент №1828/2006:

1) Кодове по приоритетни теми:

- 10 - Телефонна инфраструктура (включително широколентови мрежи)
- 11 - Информационни и комуникационни технологии (достъп, сигурност, интер оперативност, предотвратяване на риска, изследвания, иновации, електронно съдържание, др.)
- 22 – Национални пътища
- 23 – Регионални/местни пътища
- 24 – Велосипедни алеи
- 25 - Градски транспорт
- 28 - Интелигентни транспортни системи

- 35 - Природен газ
- 40 - Възобновяема енергия: слънчева
- 42 - Възобновяема енергия: хидроелектрическа, геотермална и друга
- 43 - Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление
- 44 - Управление на битовите и промишлени отпадъци
- 50 - Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени
- 52 - Насърчаване на чист градски транспорт
- 53- Превенция на риска (включително разработване и изпълнение на планове и мерки за управление на природни бедствия и технологични рискове)
- 55- Популяризиране на природните богатства
- 56 - Опазване и популяризиране на природното наследство
- 57 - Друга помощ за подобряване на туристическите услуги
- 58 - Защита и опазване на културното наследство
- 59 - Развитие на културната инфраструктура
- 61 – Комплексни проекти за възстановяване на градската среда
- 75 - Образователна инфраструктура
- 76 - Инфраструктура за здравеопазването
- 77 – Инфраструктура за грижа за децата
- 78 - Жилищна инфраструктура
- 79 – Други социални инфраструктури
- 81- Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на разработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и местно равнище, укрепването на капацитета за изпълнение на политики и програми
- 85- Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол
- 86- Оценка и проучвания; информация и комуникация

2) Кодове по форма на финансиране:

- 01 – безвъзмездна помощ

3) Кодове по тип територия:

- 00 – неприложимо
- 01 – градска среда
- 02 – планински райони
- 05 – селски райони
- 10 – зони за междурегионално сътрудничество

4) Кодове по стопанска дейност

- 00 – неприложимо

5) Кодове по местоположение

- BG – България

2.1.4. Предоставена помощ по целеви групи

- **Постигнати резултати за въздействието върху целевите групи на приключилите през 2013 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ**

	Приоритетна ос 1	Приоритетна ос 4
Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати.	33 882	3 108
Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	179 611	694

2.1.5. Възстановена или повторно използвана помощ -

За отчетния период са възстановени/прихванати средства в размер на 1 278 684,80 евро по наложени финансови корекции, както следва:

- възстановени от бенефициенти в размер на 593 084,32 евро, в т. ч. главница в размер на 572 211,50 евро и лихва в размер на 20 872,82 евро;
- прихванати финансови корекции в размер на 685 600,48 евро, в т. ч. главница в размер на 527 079,34 евро и лихва в размер на 158 521,14 евро;
- Дирекция «Национален фонд» ежесечно увеличава лимита за плащания по десетразрядния код в СЕБРА с възстановените суми от бенефициентите по ОПРР. В рамките на заложения лимит УО инициира плащания към бенефициентите по всички оси на Оперативната програма за които има одобрени суми за плащане.

2.1.6. Качествен анализ

Стартиралата през 2013 г. схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР и изпълнението на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ ще допринесат за постигането на поставените цели по ОПРР.

Схема BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II" беше публикувана през месец януари 2013 г. в рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ чрез процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като конкретни бенефициенти са 31 общини на градове от йерархични нива 3 и 4, съгласно одобрената Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. Целите на схемата са насочени към разработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в градовете. Всички 31 общини получиха подкрепа за изготвяне на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на градовете, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Изпълнение на Цел 1: Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие

За изпълнението на Цел 1 през отчетния период продължи оценката на проектни предложения и договарянето в рамките на обявените през 2008 г. схеми с конкретни бенефициенти и обявените през 2012 г. схеми за БФП. Общият брой на получените проектни предложения през 2013 г. възлиза на 45. През отчетния период са оценени общо 44 проектни предложения. Сключени са 49 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 103 484 719,15 евро (вкл. по проекти от резервните листи, формирани през 2010 и 2011 г. за подкрепа за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура и промотиране на иновативни културни събития).

Към 31.12.2013 г. общият кумулативен размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 е 940 581 410,12 евро, представляващо 98 % от размера на приоритетната ос.

Изпълнение на Цел 2: Осигуряване на по-добър достъп до пътища, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони

За изпълнението на Цел 2 през отчетния период бяха подадени 10 проектни предложения по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища” с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ (етапи VI, VII и VIII). В рамките на 3 оценителни комисии бяха одобрени за финансиране общо 8 бр. проектни предложения, а останалите 2 проектни предложения бяха отхвърлени на етапа на оценка.

През 2013 г. по схемата беше подаден и голям проект по смисъл на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 за “Изграждане на Северна скоростна тангента“, който беше оценен и одобрен за финансиране в размер на 120 151 947,76 евро. На 3 октомври 2013 г. големият проект е подаден за оценка към Европейската комисия, а на 18.11.2013 г. е определен от ЕК като допустим. Сключените договори по схемата в рамките на 2013 г. са общо 6 бр. на обща стойност на БФП в размер на 21 021 646,55 евро.

Към 31.12.2013 г. общият кумулативен размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 2 е 327 794 128,50 евро, представляващо 99 % от размера на приоритетната ос.

➤ ***Изпълнение на Цел 3: Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност***

За изпълнението на цел 3 през отчетния период бяха оценени общо 23 проектни предложения по схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”, подадени в края на 2012 г. От тях бяха одобрени за финансиране 13 бр. проектни предложения, както и беше сформирана резервна листа с 2 бр. проектни предложения, които са получили необходимия брой точки, за да бъдат финансирани, но за които финансовият ресурс не е достигнал. Общо 8 бр. проектни предложения по схемата бяха отхвърлени на етапа на оценка. По схемата бяха сключени 13 бр. договори на обща стойност на БФП 2 875 809,93 евро като в рамките на 2013 г. един договор – на обща стойност на БФП 209 623,18 евро, беше прекратен. Въпреки освободеният финансов ресурс след прекратяването на договора за БФП наличните средства по схемата не бяха достатъчни, за да бъде поканена първата община от резервната листа, за да сключи договор.

Към 31.12.2013 г. кумулативният размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3 е 153 945 937,39 евро, представляващо 98% от размера на приоритетната ос.

➤ ***Изпълнение на Цел 4: Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политиките за***

регионално развитие

През 2013 г. са депозиранни 3 проектни предложения за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения извън градските агломерации. Всички 3 проектни предложения са одобрени и оценени.

През периода са сключени 3 договора с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 3 043 870,40 евро.

Към 31.12.2013 г. кумулативният размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 4 е 100 386 878,84 евро, представляващо 98 % от размера на приоритетната ос.

- ***Доказване на последиците от изпълнението на оперативната програма за насърчаване на равните възможности на мъжете и жените, когато е целесъобразно и описание на споразуменията за партньорство.***

В съответствие с принципите и регламентирания изисквания за гарантиране на равенство между мъжете и жените, както и интегрирането на принципа за равенство на възможностите, в насоките за кандидатстване по схемите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като задължително условие е посочено осигуряването на равенство между половете и превенция от дискриминация. Принципът за равенство между половете и превенция от дискриминация е предмет на мониторинг и оценка на ниво приоритетна ос.

Изпълняващите се схеми, насочени към подкрепа на ремонт/реконструкция на сграден фонд и на градската среда като цяло, включват също така подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на достъпна архитектурна среда в обектите на интервенция.

- ***Насърчаване на принципа на партньорство при изпълнение на ОПРР***

Принципът на партньорство е застъпен в процеса на програмиране, изпълнение, наблюдение и оценка на ОПРР. Ползотворното и градивно партньорство с Европейската комисия продължи и през 2013 г. Комитетът за наблюдение по ОПРР включва като членове с право на глас както социално-икономическите партньори, така и НПО – представители на гражданското общество.

Управляващият орган включва също така своите партньори в мултиплицирането и разпространението на информация, насочена към бенефициентите на ОПРР и широката общественост. През 2013 година УО организира и проведе поредица от събития с участието на заинтересованите страни и партньори. В началото на месец юли 2013 г. в Стара Загора и София се проведе комплексни обучения за бенефициенти, изпълняващи договори по ОПРР, във връзка с актуализираните „Указания за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007 – 2013 г.“, които влизат в сила на 25.06.2013 г. Пред участниците бяха представени измененията в Указанията, с които се облекчават процедурите за бенефициенти при изпълнението на договорите. Коментирани бяха най-често срещаните проблеми, възникнали при електронното кандидатстване по ОПРР, предварителният и последващ контрол на процедурите за възлагане на обществените поръчки, електронното отчитане на проекти по програмата, последици от констатирани нередности.

През 2013 г. реално стартира изпълнението на договорите за БФП за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите. Проектите се основават на принципите на партньорство и регионален подход. Обединението на партньори има за цел развитието на регионален туристически продукт, основан на природното, културно и историческо наследство. Бенефициентите по схемата участват задължително в партньорство с още най-малко две общини, като всяка община можеше да участва като кандидат или партньор само в едно проектно предложение. При избора на партньори-общини кандидатите следваше да приложат стратегически обоснован подход и да осигурят изпълнението на няколко условия:

- всяка от общините в партньорство да има обща териториална граница с поне една от останалите общини в партньорството;
- територията на общините в партньорство да разполага със сходни и/или допълващи се характеристики, които позволяват формиране на туристически район и общ регионален туристически продукт.

При идентифицирана необходимост кандидатите можеха да включат като партньор местно, регионално или национално туристическо сдружение или негов клон.

Още три схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са основани върху принципа на партньорство с гражданското общество, а именно схема „Зелена и достъпна градска среда“ в рамките на Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска“, схема „В подкрепа за следващия програмен период“ в рамките на Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“, както и публикуваната през 2013 г. схема BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II".

Съгласно изискванията за кандидатстване по схеми „Зелена и достъпна градска среда“ и „В подкрепа за следващия програмен период“ изборът на представените проектни решения следва да бъде предшестван от широко обсъждане с обществеността, като за целта бенефициентите са длъжни да представят пред УО на ОПРР информация и доказателства (покани за обсъжданията, извадки от интернет-страницата на общината-конкретен бенефициент, копия и обобщения на анкетни карти, протоколи, присъствени списъци и снимки от проведени срещи, кръгли маси, презентации и др. форми на широко обсъждане). В допълнение, основно изискване при разработване на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, изготвени в рамките на схема „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“, е задължително провеждане на обществени обсъждания (кръгли маси, фокус групи, анкетни проучвания и др.), които да гарантират широкото и активно участие на гражданите в процеса по изготвянето на плановете.

Пример за успешно прилагане на принципа на партньорство е аъщо така реализацията на Схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“ по ОПРР в изпълнение на „Визия за деинституционализация на децата в Република България“ и План за действие към нея, разработени от Междуведомствена работна група и приети от Министерски съвет през 2010 г. Схемата има за цел да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. На база изградената по ОПРР инфраструктура, с подкрепата на ОП «Развитие на човешките ресурси» 2007-2013 г. поетапно се разкриват социалните услуги, които са идентифицирани като подходящи да удовлетворяват нуждите на всяко едно от децата. С оглед проследяване напредъка по изпълнение на сключените договори по схемата и координиране на интегрирания подход през 2013г. УО на ОПРР регулярно получава информация от Държавната агенция за закрила на детето към Министерство на труда и социалната политика относно процеса на изпълнение на проектите. Целта е да се постигне синхрон между инвестиционния компонент по ОПРР и предлагането на услугата по ОП „Развитие на човешките ресурси“, която стартира след изграждане на сградния фонд.

Със Заповед № Р-205 от 11.10.2013г. на министър-председателя, под председателството на заместник министър-председателя, е създаден нов формат на Междуведомствената работна група (МВРГ) по деинституционализация на деца, отглеждани в специализирани институции. МВРГ проведе три заседания, в рамките на които е одобрен годишния доклад за

изпълнение на Плана за действие към стратегията „Визия за деинституционализация на децата в Република България“.

Друг пример за прилагане на принципа за партньорство е реализацията на схема „BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” по ОПРР в изпълнение на концепция за интегрирани проекти за изграждане на жилища за групите в неравностойно положение в резултат на работата на Междуведомствена работна група по ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС през 2011 г. Прилага се интегриран подход при изпълнение на проектите чрез съвместните действия по два фонда - ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси”.

През 2013 г. продължи работата и участието на експерти на ОПРР в заседанията и обученията на Националната мрежа на служителите по информация и публичност на Оперативните програми под координацията и ръководството на Дирекция „ИСУСЕС“ към МС. През периода са проведени редица заседания на мрежата, на които е обсъждана Оценката на изпълнението на Комуникационната стратегия на Националната стратегическа референтна рамка 2007-2012 г.; подготовката на Комуникационната стратегия за следващия програмен период 2014-2020 г. и втора фаза на кампанията за представяне на оперативните програми през новия програмен период. Коментирани са и предложенията на Европейската комисия относно мерките по информация и публичност за следващия програмен период. Междувременно по електронна поща се извършва регулярен обмен на информация, свързана с предстоящи и текущи дейности, събития и обществени поръчки в изпълнение на Комуникационните планове на Оперативните програми.

Процесът на програмиране на следващия период 2014–2020 г. прилага изцяло принципа на партньорство. В сформирания през месец юли 2012 тематична работна група за разработването на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014–2020 г. участват представители на институционалните и социално-икономическите партньори, управляващите органи на оперативните програми, Национален статистически институт, Национален съвет за хората с увреждания, академичните среди, работодателите и синдикатите в България, неправителствени организации работещи в областите на социалната политика, екологията, регионалното развитие, образованието, науката и културата, Националното сдружение на общините в Република България, регионните съвети за развитие, официално представните вероизповедания в България и други заинтересовани страни. През 2013 г. са проведени 3 заседания на работната група.

➤ **Въздействие на ОПРР 2007-2013 г. върху гражданите, бизнеса и общините**

Цялостното въздействие на ОПРР 2007-2013 г. върху гражданите, бизнеса и общините ще бъде отчетено в рамките на предстоящата **оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС**, която ще се проведе в периода март 2014 г. – юни 2015 г. Напредъкът по ОПРР 2007-2013 г. по отношение на достигането на заложените цели и индикаторите в самата оперативна програма към 31.12.2013 г. е следният:

За достигането на цел 1 „Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие“ са:

- обновени 463 сгради на образователната инфраструктура, включително училища, детски градини и университети;
- обновени 80 сгради на социалната инфраструктура;
- модернизирано 1 лечебно заведение и облагодетелствани над 32 хил. пациенти;
- изградени, оборудвани и обзаведени 3 центрове за настаняване от семеен тип и ремонтирани и оборудвани 2 защитени жилища;
- подобрени 3 млн. кв.м. паркова среда, озеленени площи, детски площадки, изградени/рехабилитирани около 810 хил. кв.м. пешеходни и велоалеи, тротоари и осигурени над 3256 паркоместа и облагодетелствано население от обновената градска среда 1,1 млн. души;
- укрепени са над 674 хил. кв. м. свлачища;
- изградени над 42 хил. линейни метри съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места, 29 хил. метра защитени или възстановени брегове и облагодетелствани над 767 хил. души;

За достигането на цел 2 „Осигуряване на по-добър достъп до пъти, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони“:

- са рехабилитирани 713,84 км. пътища;

За достигането на цел 3 „Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност“:

- са обновени 31 туристически атракции/обекти, включително недвижими културни ценности с национално и световно значение;

2.2. Информация за съответствие със законодателството на Общността

През 2013 г. не са извършени съществени промени в националното законодателство относно реда за възлагане на обществени поръчки. /актуални са промените в ЗОП публикувани в ДВ, бр. 93 от 25 ноември 2011 г., в сила от 26 февруари 2012 г., посл. изм. с ДВ, бр. 15 от 15 февруари 2013, в сила от 1 януари 2014/. През отчетния период УО на ОПРР взе активно участие в работата по съгласуване на регламентите за определяне на разпоредбите за Европейските структурни и инвестиционни фондове в периода 2014-2020 г., както и в подготовката на националното законодателство, приложимо през новия програмен период.

2.3. Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ *Забавяне изпълнението на част от договорите за безвъзмездна финансова помощ*

При част от проектите се наблюдава забавяне в изпълнението, което от своя страна води до промени в предвидения по съответния договор линеен график, както и до забава на верификацията на плащания. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. По значителна част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници, издаване на решение на Комисията за защита на конкуренцията по проведената процедура, обжалвано от своя страна пред Върховния административен съд, което допълнително забавя изпълнението на договора. В много случаи периодът на забава вследствие обжалвания е повече от 10 месеца. Част от процедурите са прекратявани от възложителя и впоследствие са обявявани наново. В края на програмния период забавянето в изпълнението на проектите поради горепосочените причини създава сериозен риск

от неизпълнението им, което от своя страна би могло да доведе до непостигане на заложените цели на ниво програма.

Предприети стъпки:

УО предприема действия по *временно спиране на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или на отделни дейности от тях*, вследствие на обстоятелства от обективен характер по смисъла на чл. 10.1 от Общите условия към договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, които възпрепятстват изпълнението в срок на част от заложените в проекта дейности.

В края на програмния период 2007 - 2013 г. УО на ОПРР започна подготовката и планирането на процеса на приключване на програмата. Успешното приключване на програмата зависи от изпълнението в срок и с необходимото качество на всички проектни предложения, по които има сключени договори за БФП. Съгласно Указания на министъра на финансите, дирекция „Национален фонд“ (от месец август 2013 г.) Управляващият орган трябва да гарантира, че крайният срок за физическото изпълнение на проектите е 31.10.2015 г., а за допустими се считат разходите по оперативните програми, действително извършени между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2015 г.

Отчитайки риска от загуба на средства по програмата в резултат на забавяне в изпълнението на проектите по програмата, както и с оглед приключването на програмния период, Управляващият орган на ОПРР взе решение да не одобрява искания за временни спирания, подадени от бенефициенти след 01.12.2013 г., в случай на обжалване на процедури за избор на изпълнител.

При други извънредни обстоятелства (напр. лоши метеорологични условия, забавяне въвеждането в експлоатация поради непредвидени обстоятелства) УО на ОПРР може да одобрява искания за временни спирания само след преценка основателността на посоченото извънредно обстоятелство, при условие, че бенефициентът е доказал, че е предприел преди това всички възможни мерки за преодоляване/недопускане забавяне в изпълнението на проекта, както и след преценка, че изпълнението на дейностите по проекта няма да приключи след 31.10.2015 г.

➤ *Необходимост от ускоряване на процесите по верификация и разплащания за постигане на правилото N+2/3 към 31.12.2013г.*

С оглед подобряване процеса по верификация, ускоряване на темпа на разплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол през отчетния период УО на ОПРР предприе следните мерки:

- Регулярен мониторинг по изпълнението на проекти по ОПРР – периодична актуализация на анализа за рискови проекти
- Провеждане на съвместни срещи с бенефициентите, чиито проекти са установени като рискови, на които се обсъждат възможните сценарии за постигане изпълнението на заложените цели и резултати, което ще допринесе за постигане и на целите на програмата
- Извършени са и следните оптимизации на процесите, с оглед ускоряване изпълнението на проектите и на верификацията:

- ✓ *През 2013 г. приключиха сключените договори с външни изпълнители за инвеститорски контрол за периода 2011-2013 г. за осъществяване на проверки на място с цел гарантиране на качествено изпълнение на инфраструктурните обекти и устойчивостта на резултатите. С оглед продължаване изпълнението на осъществяване на инвеститорски контрол от външни изпълнители за периода 2014-2015 г., е проведена нова открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: "Наблюдение и*

контрол на изпълнението на проекти по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. с цел подобряване процеса на верификация на средствата за ефективно и качествено изпълнение на проектите", с включени девет обособени позиции;

- ✓ *Сключени са договори с външни изпълнители за юридически услуги с цел ускоряване процеса на обработка на сигнали за нередност, извършването на предварителен и последващ контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки;*
- *Предприети са следните мерки за облекчаване на административната тежест за бенефициентите подобряване процеса по верификация, ускоряване на темпа на разплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол:*
 - ✓ *Одобряване на разходите на бенефициентите чрез подобрени контролни процедури при верификация на разходите от УО, утвърдени в Наръчника за управление и изпълнение на Оперативната програма – версия 9, одобрен със заповед на Министъра на регионалното развитие No: РД-02-36-546/25.06.2013г.;*
 - ✓ *Опростени са изискванията при представянето на документи за отчитане на извършените разходи от бенефициентите;*
 - ✓ *Въведени са процедури за електронно кандидатстване и електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез Информационната система за управление и наблюдение по Структурните фондове на ЕС;*
 - ✓ *Проведени са обучения на бенефициентите във връзка с изпълнение на договорите за БФП, предварителния и последващ контрол и допускните слабости при физическото изпълнение на проектите.*
 - ✓ *От 01.07.2013 г. е предоставена възможност на бенефициентите (по пилотно избрани схеми за БФП) за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП в ИСУН.*
 - ✓ *Въведена е процедура и е предоставена възможност на бенефициентите, съгласно РМС №300 от 18.05.2013 г. да могат да отчетат и поискат за възстановяване авансови и междинни плащания за изпълнение на проекти до 95 на сто от общите допустими разходи, финансирани чрез безвъзмездна финансова помощ.*
 - ✓ *Включване в Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи на извършени от бенефициентите разходи за авансови плащания към изпълнителите по договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР*

Резултатът е подобряване процеса по верификация, ускоряване на темпа на разплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол

➤ **Констатиран пропуск/слабости при провеждане на процедурите по възлагане на обществените поръчки**

В резултат на периодично осъществяван анализ в УО на ОПРР и в съответствие с дадени препоръки в становищата от извършвания от УО предварителен контрол на проектите на документации за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки се установи, че най-често констатираните съществени несъответствия със ЗОП продължават да са:

- *Нарушения, свързани с реда за възлагане - нарушение на чл. 15, ал. 6 от ЗОП – разделяне на обществена поръчка с цел заобикаляне на закона;*

- *Наличие в решението, обявлението или документацията за участие на условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на лицата в обществените поръчки – чл. 25, ал. 5 от ЗОП;*
- *Нарушения по прилагането на разпоредбата на чл. 25, ал. 6 ЗОП – изисканите документи не съответстват на стойността, сложността и обема на обществената поръчка;*
- *Методиката за оценка е в противоречие с разпоредбата на чл. 28, ал.2 от ЗОП, чрез допускане на субективизъм при оценяването;*
- *Несъгласуваност на изискванията в различните части на документацията за участие;*
- *Несъответствия в техническите спецификации между обявените в процедурата за възлагане на обществената поръчка и договора за БФП.*

От анализа на УО на ОПРР относно констатирани грешки и нарушения в резултат на осъществен **последващ контрол** за законосъобразност на проведените процедури за възлагане на обществени поръчки, се установяват следните най-често допускани пропуски/слабости и срещани трудности при провеждане на процедурите за възлагане на обществените поръчки от страна на бенефициентите:

- *Незаконсъобразност при работата на комисията за разглеждане, оценка и класиране на офертите – необосновано отстраняване на участник или допускане до по-нататъшно участие на участник, който е следвало да бъде отстранен; неспазване на разпоредбата на чл. 70 от ЗОП за задължително изискване на писмена обосновка при наличие на показател, който е 20 на сто по-благоприятен от средната стойност на останалите участници; допускане на субективизъм при оценката чрез неясно, или недостатъчно обосноваване на начина ѝ на формиране.*
- *Несъответствия в техническите спецификации между обявените в процедурата за възлагане на обществената поръчка и в договора с изпълнителя;*
- *Неправомерни последващи изменения в договорите за обществени поръчки в нарушение на чл. 43 от ЗОП;*
- *Недостатъчен контрол от страна на възложителя върху изпълнението на договорите за обществени поръчки*

Предприети стъпки: Едновременно с осъществявания предварителен контрол от АОП, УО продължи да осъществява предварителен контрол за съответствието на техническите спецификации с одобрения проект и съответните нормативни изисквания на всички процедури.

Въз основа на анализ на препоръки, дадени от одитните органи, както и в резултат на констатации на УО на ОПРР, на интернет страницата на ОП РР в раздел «Изпълнение на договори», подраздел «Указания за изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ» - <http://bgregio.eu/izpalnenie-na-dogovori/ukazaniya-za-izpalnenie-na-dogovori/finansovo-upravlennie-kontrol-i-monitoring.aspx> е публикувана Актуална информация относно най-често срещаните нередности при изпълнение на проекти, съфинансирани от Структурните инструменти на Европейския съюз, както и информация относно нарушения при възлагане на обществени поръчки, установени от одитните органи при извършени одити на УО на ОПРР и свързаните с тях препоръки.

През 2013 г. активно се изпълняват задълженията по договори за специализирани юридически услуги, сключени през м. декември 2012 г., след проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка., в рамките на проект по Приоритетна ос „Техническа помощ” с оглед подобряване качеството на предварителния и последващия контрол на процедурите за

възлагане на обществени поръчки, както и за оптимизиране на процеса на процедиране на сигналите за нередности и оказване на правна помощ при разрешаване на юридически казуси. В УО регулярно се провеждат срещи с представители на външните изпълнители за приемане на възложените задачи.

➤ ***Необходимост от подобряване качеството на физическото изпълнение на проектите от страна на бенефициентите***

През отчетния период 01.01.2013-31.12.2013 г. продължава изпълнението на сключените през 2011-2012 г. договори с външни изпълнители по 9 обособени позиции за осъществяване на проверки на място с цел осигуряване контролните дейности на УО на ОПРР с достатъчно на брой и с подходяща квалификация външни експерти. Извършени са 355 проверки на проекти свързани с ново строителство, ремонт и реконструкция на сграден фонд в шестте района на страната, с рехабилитация на туристически атракции и свързаната с тях инфраструктура, укрепване на свлачища и срутища и мерки за предпазване от наводнения, пътна инфраструктура и градска среда.

Предвид крайния срок – 31.12.2013 г. на договорите с външни изпълнители по 9-те обособени позиции е проведена процедура за избор на външни изпълнители за осъществяване на проверки на място за периода 2014-2015 г. с предмет “Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013г. с цел подобряване процеса на верификация на средствата за ефективно и качествено изпълнение на проектите” по девет обособени позиции, открита с Решение № РД-02-36-563/28.06.13 г. на главен секретар на МРР. На основание Решение № РД-002-36-899/22.11.13 г. на главен секретар на МРР са определени изпълнители по 9-те обособени позиции и предстои сключване на договори по осем от тях. Своевременното сключване на договорите с изпълнителите ще допринесе за качествено наблюдение на проектите и за успешното приключване на програмата.

В допълнение към Годишния план за проверки на място за 2013г., УО изпълни и утвърден от Ръководителя на УО **План за проверки на място на приключили проекти за проверка за устойчивост на резултатите**, в който се включват проверки на място на всички приключили проекти за периода 2010 -2013 г. Осъществени са общо 228 проверки на място за гарантиране устойчивостта на инвестициите.

През 2013 г. УО публикува указания към бенефициентите за приключилите проекти, където Бенефициентът от своя страна извършва и документира проверки за физическото състояние на инвестициите и използването им по предназначение три пъти (съответно през първата, третата и петата година) в рамките на 5-годишния период на устойчивост след изтичането на срока на Договора за безвъзмездна финансова помощ. Бенефициентът докладва на УО за резултатите от извършените проверки, като предоставя подходящи доказателства за състоянието на инвестицията (включително снимков материал) в срок до 10 работни дни от датата на съответната проверка. При извършване на проверка от страна на УО в периода на устойчивост се проверяват на място и констатациите от проверките на бенефициента.

➤ ***Необходимост от укрепване на капацитета на УО на ОПРР***

С цел укрепване на капацитета на УО на ОПРР и подобряване на експертния потенциал на служителите в ГД «ПРР», през 2013г. 67 служители са преминали специализирани обучения в чужбина по проект BG161PO001/5-01/2008/023 „Обезпечаване на служебни пътувания в чужбина на служителите на УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения”, финансиран по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, операция 5.1

„Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол”, схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП “Регионално развитие” 2007-2013 г.”, бюджетна линия BG161PO001/5-01/2008. Обученията се организират от Европейския институт по публична администрация, Европейската академия за данъци, икономика и право (Берлин), Европейския център за обучение (Париж), Издателство за юридическа литература „LEXXION“ (Брюксел). Основните теми, застъпени в обученията са свързани с ефикасното програмиране и подбор на операции, функционални инструменти в новата кохезионна политика 2014 – 2020 г., ефективно управление на проекти и техническо ръководство, изисквания за финансово управление и приключване на програмите на структурните фондове на ЕС: приключване на програмен период 2007 – 2013 г.; инструменти за лесна и сигурна верификация; управление на риска; засилени мерки за финансов контрол на ЕФ – проверки на място, системен одит, регулиране на държавната дейност: обществени поръчки, концесии и публично-частни партньорства; европейско териториално сътрудничество: как да изградим успешно европейско партньорство за по-доброто използване на фондовете на ЕС

Обученията в България се провеждат по проект BG161PO001/5-01/2008/032 „Обезпечаване на служебни пътувания в страната на служителите на УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения”, по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол”. През 2013 г. са проведени обучения на 73 служители в страната. Основните теми са свързани с администриране на обновените функционалности на единния информационен портал за обща и специализирана информация за управлението на структурните фондове и Кохезионния фонд в България - www.eufunds.bg, работа с ИСУН и ГИС за нуждите на ОПРР за програмен период 2014 – 2020 г.; практически проблеми на процедурите за възлагане и изпълнение на обществени поръчки, очакваните промени в закона за обществените поръчки, практика на Агенцията по обществени поръчки, КЗК и Върховен административен съд и др.

С оглед надграждането на знанията и уменията на всички служители на ГД „Програмиране на регионалното развитие”, включително и на регионалните отдели, през 2013 г. е организирана работна среща-обучение относно актуализацията на Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР и ускоряване на процесите на верификация в рамките на УО на ОПРР.

В допълнение, УО на ОПРР организира периодични работни срещи за обмяна на опит и добри практики между експертите от регионални отдели и отделите на централно ниво с цел повишаване на експертната компетентност при осъществяване на контрол на обществените поръчки.

През 2013 г. са проведени конкурси за попълването на 6 свободни щатни бройки в УО. Назначени са 6 експерти с аналитични и/или контролни функции, от тях 1 на регионално ниво и 5 на централно ниво.

С решение на Народното събрание от 29.05.2012 г. Министерството на регионалното развитие и благоустройство се преобразува в Министерство на регионалното развитие. С Постановление № 161/02.08.2013 г. на Министерски съвет е приет Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие, с който числеността на ГД „Програмиране на регионалното развитие“ е намалена от 162 на 157 щатни бройки. Секторите „Програмиране“ и „Оценка“, в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност се трансформират в един сектор „Програмиране и оценка“, като двама от служителите в сектора изпълняват функции по организиране на процеса на оценка, което е ясно разписано в длъжностните им характеристики.

Таблица 4. Организационна структура на УО на ОПРР.

<i>Управляващ орган на ОПРР – централно ниво</i>	<i>Щатни бройки 157</i>
Главен директор, ГД “Програмиране на регионалното развитие”	1
Заместник главен директор, ГД “Програмиране на регионалното развитие”	2
Отдел “Програмиране, оценка, информация и публичност”	16 в това число
Сектор „Програмиране и оценка	10 от тях
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Сектор „Информация и публичност“	4
Отдел “Изпълнение на програмните приоритети“	16 от тях
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	3
Отдел „Мониторинг”	22 в това число
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Отдел “Финансово управление и контрол”	28 в това число
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сектор „Финансов контрол”	11
Сектор „Финансово планиране и плащания	6
Сектор „Счетоводство”	6
Отдел “Законодателство, оценка на риска и нередности“	15 в това число
Сектор “Нередности“	8 от тях
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	3
Сектор „Контрол по обществени поръчки“	7 от тях
Сътрудник по управление на европейските проекти и програми	1
<i>Управляващ орган на ОПРР – регионални отдели</i>	
Отдел “Северозападен район” (Видин)	9
Отдел “Северен централен район” (Русе)	10
Отдел “Североизточен район” (Варна)	9
Отдел “Югозападен район” (София)	9
Отдел “Южен централен район” (Пловдив)	10
Отдел “Югоизточен район” (Бургас)	10

В рамките на инициативата JASPERS през 2010г. е създадено Звено за изпълнение на проекти за интегриран градски транспорт в УО на ОПРР с цел оказване на подкрепа както на Управляващия орган, така и на конкретните бенефициенти Бургас, София, Пловдив, Стара Загора, Русе, Варна и Плевен за подготовка на проекти за модернизация на градския транспорт. Същинската работа на звеното стартира през 2011г. със следните основни дейности: подпомагане на общините при определяне обхвата на проектите; преглед, корекции и препоръки по документация, свързана с предпроектните проучвания, както и целия пакет от документи за кандидатстване; предоставяне на методическа помощ на консултанти и бенефициенти; срещи със заинтересованите страни – координационни и работни. През 2013г. продължава изпълнението на седемте проекта за интегриран градски транспорт. За тази цел се провеждат месечни срещи между представители на Звеното за изпълнение на проектите за интегриран градски транспорт, създадено в рамките на инициативата JASPERS през 2010 г., и бенефициентите-общини. На база месечните срещи стриктно се проследява изпълнението на заложените дейности и срокове в съответствие с формулярите за кандидатстване.

С оглед пилотното изпълнение на инициативата JESSICA, както и подготовката и засиленото прилагане и на други инструменти за финансов инженеринг в рамките на следващия програмен период, продължи да функционира и успешно да осъществява дейностите си Звеното по JESSICA, създадено в края на 2010г.

➤ **Необходимост от укрепване на капацитета на бенефициентите по ОПРР**

Двете схеми за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите и схема „В подкрепа за следващия програмен период“ се осъществяват посредством процедура за кандидатстване изцяло по електронен път в Модула за електронни услуги на ИСУН. Отчитайки липсата на опит на кандидатите-общини в областта на електронните услуги и кандидатстването по електронен път, УО на ОПРР осигури всички необходими предпоставки за успешно провеждане на процедурата по набиране на проектни предложения, включително:

- В Насоките за кандидатстване е включено детайлно описание на реда за подаване на проектни предложения по електронен път, а Ръководството за работа с Модула за електронни услуги на ИСУН стана неразделна част от указанията към кандидатите;
- Проведени са обучения на общини-кандидати за работа в Модула за електронни услуги на ИСУН с участието на представител на дирекция «Информация и системи за управление на средствата от ЕС»;
- В тестовата версия на модула са създадени тестови процедури за електронно кандидатстване за нуждите на подготовката на потенциалните кандидати по съответната схема;
- Управляващият орган осигури лице за постоянен контакт с кандидатите, което да приема сигнали и запитвания във връзка с работата в системата и да комуникира с представители на дирекция «Информация и системи за управление на средствата от ЕС» за разрешаване на текущи проблеми и казуси.

През април 2013 г. УО на ОПРР организира информационен ден за демонстриране работата с Модула за електронни услуги на ИСУН за целите на подаване на проектните предложения от конкретни бенефициенти по схемата (31 общини на градове от ниво 3 и ниво 4, съгласно одобрената НКПР 2013-2025 г.) - Обучение за електронно кандидатстване по схема BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II" по отворена процедурата за кандидатстване по схема BG161PO001/5-03/2013. Кандидатстването схема се осъществява изцяло по електронен път чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН).

Управляващият орган организира и проведе серия от обучения за бенефициентите си:

В периода 2-3 юли 2013 г. в гр. Стара Загора бе проведено комплексно обучение за бенефициенти изпълняващи договори по програмата (кметове/заместник кметове, ръководители на СРИП и ръководители на проекти) с Тема: „Указания във връзка с изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007-2013 г.“

Пред участниците бяха представени измененията в Указанията към бенефициентите, в резултата на актуализираната версия 9 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР, които са в посока на облекчаване на процедурите за бенефициенти при изпълнението на договори. Бяха коментирани най-често срещаните трудности при електронното кандидатстване по ОПРР, предварителния и последващ контрол на процедурите за възлагане на обществени поръчки, електронното отчитане на проекти по програмата, последици от констатирани нередности. Пълният пакет на Указанията за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007 - 2013 г. бяха публикуван на сайта на ОПРР www.bgregion.eu в секция "Изпълнение на договори".

На 10 юли 2013 г. в гр. София бе проведено обучение за финансовите експерти от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти по ОПРР) на тема: „Верификация – мониторинг, финансов контрол и електронно отчитане на проекти“.

На 11 юли 2013 г. в гр. София бе проведено обучение за експертите юристи от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти на ОПРР) на **тема: „Кандидатстване, анексиране, нередности, предварителен/последващ контроли“**.

Във връзка с Указания на Сертифициращия орган към Министерство на финансите относно оптимизиране на изискваната от бенефициентите информация при отчитане на разходите по договори/заповеди за БФП и създаване на необходимите предпоставки за активен електронен обмен на информация чрез електронен подпис, УО по ОПРР предприе следните стъпки:

- ✓ Опростени са изискванията при представянето на документи за отчитане на извършените разходи от бенефициентите;
- ✓ Одобряване на разходите на бенефициентите, чрез подобрени контролни процедури при верификация на разходите от УО, утвърдени в Наръчника за управление и изпълнение на Оперативната програма – версия 9, одобрен със заповед на Министъра на регионалното развитие № РД-02-36-546/25.06.2013 г.;
- ✓ Въвеждане на процедури за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез Информационната система за управление и наблюдение по Структурните фондове на ЕС - считано от 01.07.2013 г. се предостави възможност на бенефициентите за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП в системата по следните схеми за БФП:

- BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”

- BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”

- BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”

- BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период".

-BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II"

-BG161PO001/5-01/2008 - *Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г.*

В допълнение, по линия на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР” се подкрепят конкретните бенефициенти-държавни институции чрез подобряване на капацитета им за подготовка, управление и изпълнение на техните Средносрочни рамкови инвестиционни програми и проектни фишове по ОПРР. Финансираните проекти целят подобряване на капацитета на бенефициентите-държавни институции чрез следните дейности:

- участие на бенефициентите в специализирани обучения в областта на структурните фондове на ЕС, включително и обмяна на опит;
- материално стимулиране на екипа по управление и изпълнение на СРИП;
- разработване на инвестиционни проекти в пълна степен на проектна готовност (работни инвестиционни проекти в пълния им обем, съгласувания, одобрения, разрешения и др.) (project pipeline), с които бенефициентите да кандидатстват за финансиране със средства от програма регионално развитие в рамките на следващия програмен период 2014–2020 г.;
- разработване и въвеждане на системи за мониторинг и оценка на изпълнението на СРИП/проектите;

- осигуряване на техника и оборудване за изпълнение на СРИП/проектите на бенефициентите;
- организиране на срещи за координиране на процеса по управление и изпълнение на СРИП/проектите по ОПРР;
- осигуряване на информация и публичност по отношение на СРИП на бенефициентите.

2.4. Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо)

На 27.09.2013 г. чрез системата SFC 2007 е изпратена към ЕК ревизирана версия на Оперативна програма „Регионално развитие” (версия 4). На 21.10.2013 г. чрез системата SFC 2007 е получено Решение № Ref. Ares (2013) 3304130 - 21/10/2013 от ЕК за допустимост на ревизираната версия.

В ревизираната програма са отразени всички решения за промени, приети на 10-то (12.06.2012 г.), 11-то (04.12.2012 г.) и 12-то (28.5.2013 г.) заседания на Комитета за наблюдение, както и взетите решения чрез 7 писмени процедури, проведени в периода септември 2012 – август 2013 г., чрез които са инициирани нови промени на оперативната програма, направени в съответствие с чл. 33 от Регламент No.1083/2006 и продиктувани от по-ефективно и по-добро изпълнение на програмата до края на програмния период: *прехвърляне на средства към приключили проекти, проекти в процес на изпълнение или предстоящи проекти по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища” с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура”, включването на нови големи проекти с цел свеждане до минимум на риска от загуба на финансови ресурси поради правилото N+2/N+3, включването на нови примерни дейности и нови бенефициенти по приоритетна ос 5 „Техническа помощ” с цел подобряване на капацитета на бенефициентите за подготовка на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие и пр.*

Взетите решения за промени са описани в раздел 2.7, т.2.7.1 на настоящия доклад.

2.5. Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо)

Няма установени случаи.

2.6. Допълняемост с други инструменти

В ОП „Регионално развитие” е гарантирано допълването с останалите оперативни програми и с Програмата за развитие на селските райони. Реалното изпълнение на ОПРР към отчетния период е в съответствие с установената демаркация.

С оглед предотвратяване на евентуално припокриване и двойно финансиране УО на ОПРР предприе следните мерки:

- На ниво представяне на проектни предложения и подписване на договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, бенефициентите представят декларация, че към момента на кандидатстване, дейностите, включени в проектното предложение, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма;
- Преди вземане на решение за предоставяне на БФП, УО извършва проверка за липсата на двойно финансиране по списъка от проектите, предложени от оценителната комисия

за финансиране. Проверката на проектните предложения включва проверка в ИСУН, и проверка за липса на двойно финансиране по Програма ФАР и други програми с национално и европейско финансиране, предоставящи подкрепа за сходен вид дейности. При съмнения за наличието на двойно финансиране се осъществява официална кореспонденция с ведомствата, предоставящи финансовата подкрепа. За целта се попълва контролен лист. В допълнение преди сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, се изисква от одобрените кандидати подписана и подпечатана декларация за липсата на двойно финансиране по проектното предложение или на дейности от него.

- Всички данни по проектите по ОПРР са въведени в единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН).
- В допълнение, съгласно изискванията на европейското законодателство, чл. 14 от Общите условия на договора и Указанията за изпълнение на договори по ОПРР, за да осигури необходимите данни и отчетност към УО, бенефициентът трябва да осигури адекватна счетоводна система на ниво договор, по източници на финансиране /ЕФРР, НБ и собствен принос/. При проверка на място се проверява дали бенефициентът спазва изискването за водене на отделна аналитичност по всеки един договор за безвъзмездна финансова помощ. В случай на коректно отразяване на разходите, се проверява по колко проекта бенефициентът е получил финансиране и се проследява дали разходооправдателните документи от изпълнители по договор с ОПРР са отчетени и към други програми, включително ПРСР, или са финансирани от бюджета или други източници. Проверят се също така партидите на доставчиците по сметки 4010, 4020, както и се извършва проверка на същите в дневниците за покупки.
- Във всички разходооправдателни документи на бенефициента и партньорите, свързани с изпълнението на проект е записан следния текст *„Разходът е по проект за безвъзмездна финансова помощ по договор №.....по ОПРР“*

➤ **Пример за съвместна инициатива, илюстрираща принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ е Проект за деинституционализация на децата от домовете за деца с увреждания**

Схема „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“ по ОПРР има за цел да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. С изпълнението на 61 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 52 млн. евро се предвижда създаването на общо 132 центъра за настаняване от семеен тип и 26 защитени жилища.

В изпълнение е проектът на Министерство на здравеопазването на стойност 5.1 млн. евро безвъзмездна финансова помощ за реструктуриране на 8 пилотни Дома за медико-социални грижи за деца, с оглед разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 г.

➤ **Пример, илюстриращ принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ, е инициативата за изграждане на социални жилища за маргинализирани групи**

На национално ниво се осигурява интегриран подход чрез съвместна инициатива между два фонда - ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по линия на ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др.

по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси”. За целта в рамките на ОПРР се реализира схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” по ОПРР. Конкретните бенефициенти по схемата са определени през 2011 г. от междуведомствена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС след оценка и избор на проектни идеи с цел създаване на пилотен модел за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера.

През 2013 г. започна реалното изпълнение на сключените през 2012 г. договори с общините Дупница и Видин на обща стойност на БФП 4 549 751,26 евро, както и на сключения през месец януари 2013 г. договор с община Девня на обща стойност на БФП 704 933 евро.

2.7. Мониторинг и оценка

2.7.1. Мониторинг

В рамките на отчетния период са проведени 2 заседания на Комитета за наблюдение на ОПРР и 2 писмени процедури.

На 28.05.2013 г. е проведено XII-то заседание на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- КН одобрява Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г. и дава мандат на УО на ОПРР да направи необходимите промени за отразяване на направените препоръки и коментари;
- КН дава мандат на УО да разшири обхвата на допустимите дейности по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура” като добави нова дейност: „Строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни пътища извън Трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T)” и да добави дейност „строителство” към „рехабилитация и реконструкция на второкласни пътища, извън TEN-T и третокласни пътища”;
- КН дава мандат на УО да проведе срещи с общини и конкретни бенефициенти, с подкрепата на НСОРБ и ЦКЗ, по отношение на високо рисковите проекти, като в следствие на срещите бъдат подписани двустранни протоколи за стъпки, които ще бъдат предприети за всеки един от проектите. В рамките на тези срещи ще бъде обсъдена възможността и необходимостта дали има дейности по проектите, които не могат да постигнат реализация и в случай, че не се намери алтернативно решение относно тях от страна на бенефициентите, то тогава може да се пристъпи евентуално към прекратяване на договори, като консенсусно решение, което ще бъде взето между УО и съответния бенефициент;
- КН дава мандат на УО да пренасочи целия спестен ресурс по ОПРР по текущите схеми за БФП съгласно Приложение 1 и целия освободен ресурс от прекратените договори за БФП, след подsigуряване на необходимия ресурс за схема BG161PO001/1.4-01/2007 - Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали, за финансиране на голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006г.;
- КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да направи промени в ОП «Регионално развитие» 2007-2013г. съгласно взетите решения на XII-тото заседание на КН и проведените писмени процедури при инициране на следващо ревизиране на програмата, както и да добави индикатори и/или промени стойността на индикатори при необходимост.

На 19.11.2013 г. е проведено XIII-то заседание на КН, на което са взети следните по-важни решения:

- КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г., като отрази взетите решения в нея при следващото ревизиране на програмата и при необходимост да променя стойността на индикаторите, както и да изпрати ревизираната програма на ЕК за одобрение

Информация за проведени писмени процедури на КН на ОПРР

В резултат на проведените 2 писмени процедури на КН са взети следните по-важни решения:

- КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да надоговори финансов ресурс по Операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура” на Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност” с конкретен бенефициент АПИ в размер до 143 млн.евро за финансиране на изпълнени или в процес на изпълнение проекти, допустими за финансиране по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ и за финансиране на голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) №1083/2006 за изграждане на Северната скоростна тангента.
- Изменя се т.3 на Решение №3 на КН на ОПРР от 28 май 2013 г. по следния начин - КН дава мандат на УО на ОПРР да пренасочва регулярно освобождаващия се ресурс по ОПРР по всички схеми за БФП с изключение на схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” и схемите по линия на приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, след подсигуряване на необходимия ресурс за схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“ с бенефициент МВР, за финансиране на изпълнени или в процес на изпълнение проекти, допустими за финансиране по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“, с конкретен бенефициент АПИ и за финансирането на голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006г.
- КН дава мандат на УО на ОПРР да трансформира проекта на МВР по схема BG161PO001/1.4-01/2007 “Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали” в голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) 1083/2006 с обща стойност 51 млн.евро;
- КН дава мандат на УО на ОПРР да отрази промяната в предстоящата ревизия на ОП „Регионално развитие” (2007-2013г.) за изпращане на ЕК

Мониторингът на изпълнението на договорите по проектите през 2013г. е осъществяван чрез:

- **Технически доклади/Документална проверка** за напредъка на изпълнението на договора за безвъзмездна финансова помощ, изготвени от бенефициентите;
- **Проверки на място**

Техническото и финансово наблюдение върху изпълнението на всички проекти по ОПРР се извършва от регионалните отдели и отдели „Мониторинг” и „ФУК” от централната администрация на Управляващия орган. Регионалните отдели проверяват изпълнението на физическите показатели, като използват резултатите от проверките на място на проектите и данните от техническите доклади за напредъка на проекта и финансовите отчети, представени от бенефициента. Проверките на място се извършват в рамките на сключени договори с външни

изпълнители за инвеститорски контрол, от регионалните отдели на УО или от експерти от централната администрация на УО от отдели „Мониторинг” за техническия мониторинг и „ФУК” за финансовия мониторинг.

Шестмесечен и годишен технически доклад включват преглед на техническия напредък: на извършените дейности и постигнатите резултати, възникналите проблеми и планираните важни дейности. Шестмесечните доклади и планът за действие за следващия период се представят до 15 число на месеца след отчетния период. Годишните технически доклади обхващат изпълнението на договора за съответната година и се представят до 30 януари на годината след отчетната година.

Освен шестмесечен и годишен технически доклад се представят и междинни технически доклади и финансови отчети при подаване на искане за междинно плащане, както и окончателен технически доклад и финансов отчет – при подаване на искане за окончателно плащане. Този вид доклади отразяват цялостното изпълнение на проектите за отчетния период, за който се отнася искането за плащане, като окончателният технически доклад се разработва по такъв начин, който да позволи сравнение между целта (целите), предлаганите средства, очакваните резултати и бюджета на дейността от една страна и използваните средства, извършените разходи и получените резултати от друга, като се използват индикаторите за наблюдение, предоставени в описанието на дейността.

Проверки на място се извършват за всички проекти по сключените договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Проверки се извършват при подадено искане за междинно или окончателно плащане, при съмнение за нередност, по решение на УО и по Годишен план. За всички проекти с по-висока степен на риск се осъществява засилен контрол.

Проверките на място се разделят на следните основни групи:

- Планови проверки на място;
 - в съответствие с Годишния план за проверки на място.
- Извънредни проверки на място
 - при представяне от бенефициентите на искане за междинно/окончателно плащане;
 - при съмнение за нередност;
 - за проверка за установяване на двойно финансиране;
 - по решение на Управляващия орган;

Проверки след приключване на проектите, където е приложимо, при спазване на изискванията на чл. 57 от Регламент (ЕО) No.1083/2006

Контролът върху реда за възлагане на обществените поръчки за избор на изпълнители по проекти, финансирани по ОПРР, се осъществява чрез:

1. Предварителен контрол на документацията за участие в процедури за избор на изпълнители;
;Изпращане на наблюдатели в комисиите за разглеждане, оценка и класиране на участниците в процедурите за обществени поръчки – по преценка на УО на ОПРР;
2. Последващ контрол на проведените обществени поръчки.

В съответствие с направените през 2012 г. законодателни промени, в режима на осъществяване на предварителен контрол по чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП, компетентен орган за осъществяване на предварителен контрол на процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове е Агенцията по обществени

поръчки. И през 2013 г. УО на ОПРР продължи да осъществява предварителен контрол на документациите в частта за техническите спецификации.

Съгласно НУИОПРР, УО на ОПРР продължи да осъществява цялостен предварителен контрол на процедури, чиято прогнозна стойност е под праговете, установени в чл 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП. ,

УО на ОПРР възприе подхода на осъществяване на пълен последващ контрол над всички договори с изпълнители, сключени по проекти, финансирани от ОПРР, независимо от тяхната стойност.

За периода януари – декември 2013 г. УО на ОПРР е осъществил контрол /предварителен и последващ/ на над повече от 4 000 бр. обществени поръчки.

➤ **Разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.**

В Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР е описана детайлна процедура за установяване, регистриране, докладване и последващо проследяване на нередности. Посочени са също така корективните действия, които УО предприема при установяване на нередности и възможностите за възстановяване на недължимо платени средства. Развитите в Наръчника процедури се прилагат както на централно, така и на регионално ниво.

Следва да се отбележи, че с цел превенция и идентифициране на нередности, Управляващият орган е въвел адекватни и ефективно функциониращи системи, състоящи се в предварителен, текущ и последващ контрол за законосъобразност на обществени поръчки, навременни проверки на място и мониторинг в процеса на верификация на средствата от ЕФРР и държавния бюджет.

Не на последно място, през 2013 г., бяха проведени редица специализирани обучения, които усъвършенстваха познанията на служителите на УО по отношение на процеса на усвояване на публични средства. Тези мерки, в съвкупност с подобрените системи за разследване, позволиха обработката на постъпилите сигнали да се извършва в предвидения тримесечен срок, съгласно разпоредбите на Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

С оглед установените нередности и задължението за докладване на същите на национално и европейско ниво, Управляващият орган поддържа тясно сътрудничество с дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в МВР (АФКОС).

Като добра практика от последната година може да се отбележи сътрудничеството между УО на ОПРР, органите на прокуратурата и АФКОС в случаите, когато са установени нередности под формата на „подозрение за измама“ съгласно член 1, параграф 1, буква "а" от Конвенцията от 26 юли 1995 г., приета на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности.

Сигнали за нередности постъпват от различни източници:

- чрез електронната страница на ОПРР;
- от служители на Управляващия орган след извършени проверки на място или след осъществен документален контрол;
- от външни на Управляващия орган , организации, институции и лица -;
- информация в пресата или електронните медии;

- информация, свързана със съдебни и/или административни процедури.

За периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. в УО са обработени в Регистъра на сигналите за нередности общо 611 бр. сигнали, отнасящи се предимно до: нарушения и допуснати грешки в провеждане на процедури по ЗОП и свързаните с него подзаконовни актове, като например: въведени дискриминационни критерии в документациите; субективни показатели в методиките за оценка на офертите, нарушения и грешки при формулиране на критерии за подбор, както и в работата на оценителните комисии;; несъответствия между информацията, съдържащи се в различни документи при провеждане на процедури за избор на изпълнител; неправомерно разделяне на поръчки с цел преминаване към по-лека процедура в нарушение на изискванията на чл. 15, ал. 6 от Закона за обществените поръчки; -

В този смисъл, следва да се отбележи повишеният брой на регистрирани сигнали и установени нередности, вследствие на констатирани «неправомерни методики за оценка на офертите». Тези обстоятелства се дължат на променения подход на Сертифициращия орган и Одитиращия орган при оценка на финансовото влияние на подобни нарушения. Проверяващите органи считат, че всяка една «неправомерна методика» не само води до субективизъм при оценяване на офертите и неравноправно третиране на участници, но и притежава възпрепятстващ ефект, отказвайки от подаване на оферти в процедурата участници, които са подходящи да изпълнят поръчката. Ето защо, в подобни случаи, следва да се определят финансови корекции по пропорционален метод (процент от стойността на увредения договор). В идентичен смисъл е и становището на Европейската комисия, Генерална дирекция „Регионална и градска политик“, изразено в писмо ARES (2013) 3274908/17.10.2013г.

С цел ограничаване на риска от сертифициране на неправомерни разходи по оперативната програма, УО преразгледа всички случаи, при които предприетите мерки не съответстват на новия подход за определяне на финансови корекции. В допълнение, с оглед уеднаквяване на практиката при осъществяване на последващ контрол на обществени поръчки, служителите на УО, както на регионално, така и на централно ниво, бяха подробно запознати с констатациите от одитните доклади на ЕК, Сертифициращия и Одитиращия орган.

Голям брой от новорегистрираните сигнали за нередности и установените нередности са вследствие на актуализираната 9-та версия на НУИОПРР през юни 2013г., довела до значително подобряване на осъществявания последващ контрол на процедури за възлагане обществени поръчки и развиване и оптимизиране на процедурата за администриране на сигнали и нередности.

Във връзка с посочения по-горе общ брой от 611 сигнала, следва да отбележим, че когато едно твърдение за нарушение обхваща различни проекти/договори за БФП, финансирани по ОПРР, съгласно указания на Дирекция АФКОС и с оглед улесняване на процеса на докладване на нередности, УО регистрира отделен сигнал за нередност по всеки засегнат проект. Тези изисквания водят до повишаване на общия брой регистрирани сигнали.

От общия брой сигнали за 2013 г. (611 бр.) новорегистрираните само в периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. са 458 бр., от които:

- проверките по 282 бр. сигнали са приключили с прекратяване поради установена липса на нередност;
- проверките по 176 бр. сигнали са приключили с установяване на нередност;
- проверките по 101 бр. сигнали към 01.01.2014 г. са активни.

От броя сигнали за нередности, които са подадени до УО в периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г., 395 бр. са в рамките на УО в следствие на осъществен последващ контрол по искания за плащане по проектите, а 164 бр. са от външни на УО източници.

За периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. в Националния регистър на нередностите са налични общо 641 бр. нередности, от които:

- 395 бр. нередности са установени в предходни периоди;
- 246 бр. нередности са установени в периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г.

От общия брой регистрирани нередности през минали периоди и през периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. (641 бр.), приключилите в предходни периоди са 241 бр., приключилите през 2013 г. са 208 бр., а тези, които остават за проследяване и през 2014 г. са 192 бр.

В периода 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. на ОЛАФ са докладвани 77 бр. нередности. От всички докладвани 641 бр. нередности към 01.01.2014 г. подлежат на последващо докладване 192 бр., които се явяват броя на нередностите за проследяване и през 2014 г.

За изнесената информация относно броя на сигналите за нередностите и установените нередности предлагаме обобщение в Приложение № 1 «Статистика за предприети мерки по сигнали за нередностите и установени нередности от УО за периода 01.01.2013 г. – 31.12.2013 г.»

2.7.2. Програмиране 2014 – 2020 г.

През 2013 г. процесът на програмиране на периода 2014–2020 г. продължи с изпълнението на проект „Програмиране на регионалното развитие за периода 2014 - 2020 г.“. Основната цел на проекта е да се осигури навременно, правилно и ефективно планиране, възлагане и осъществяване на дейностите от етапите в процеса по програмиране на Оперативната програма за регионално развитие за програмен период 2014-2020 г. Проектът е с продължителност 43 месеца и съдържа взаимно обвързани дейности, за които е предвидено да се възложат с отделни обществени поръчки.

През 2013 г. продължи изпълнението на етапите по сключения през 2011 г. договор за разработване на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за периода 2014–2020 г. Между Изпълнителя и Възложителя се провеждаха регулярни срещи за координиране на дейностите и коментиране на ключови моменти в процеса на изпълнение на договора. Изпълнителят е представил два междинни и три аналитични доклада по разработването на анализа, както следва: четвърти междинен доклад – етап 4 „Преработване и допълнително фокусиране на база изводите на SWOT анализа, анализите на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и получените коментари от заинтересованите страни и Европейската комисия“, както и аналитичен доклад относно градското развитие и възможностите за подкрепа на маргинализираните групи в рамките на същия етап от договора и пети междинен доклад – етап 5 „Преработване и актуализиране на анализа, изводите и SWOT анализа, в следствие обсъждания със заинтересованите страни, резултати от предварителната оценка, екологичната оценка, преговори с Европейската комисия, Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и по последни статистически данни“, както и аналитичен доклад за риска от свлачища на територията на България в рамките на същия етап. В рамките на месец май 2013 г. бяха проведени шест обсъждания на резултатите от етап 4 по време на заседанията на Регионалните съвети за развитие на районите от ниво NUTS 2. През месец юни 2013 г. беше проведен семинар за представяне на резултатите от Етап 4 на Проект „Социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Региони в растеж“ за периода 2014-2020 г. с широко участие на заинтересованите страни.

През 2013 г. са проведени 3 заседания на тематичната работна група за разработване на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. По време на срещите е представен напредъкът при разработването на оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г.,

етапите на изпълнение на нейната предварителната и екологичната оценка, междинните резултати от разработването на социално-икономическия анализ, решенията взети на неформалните срещи на високо управленско ниво, както и напредъка в процеса на програмиране на Споразумението за партньорство. Представени и обсъдени са коментари на Европейската комисия по проекта на програма, както и междинна информация от дейността на работната група за приоритизация на културни и природни обекти от световно и национално значение и методика за избор на пътни отсечки за финансиране по ОПРР 2014-2020 г. На заседанията са взети важни решения, свързани с координацията и допълняемостта с Програмата за развитие на селските райони, защита на броя на градовете за подкрепа по програмата, както и постигане на по-добър фокус на интервенциите. В резултат на дейността на работната група през октомври 2013 г. е изпратен трети проект на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. за провеждане на втори кръг от неформални преговори с Европейската комисия. На 21.12.2013г. бяха получени втори неформални коментари от страна на ЕК.

2.7.3. Оценка

Във връзка с ревизията на ОПРР 2007-2013 г., предприета през 2013 г., беше проведена процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО) и оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони на изменения на ОПРР 2007-2013 г., приети през 2012 и 2013 г. на Десетото, Единадесетото и Дванадесетото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г.:

- Подадено искане за преценяване на необходимостта от ЕО № 99-00-6-6967/04.07.2013 г. от Ръководителя на УО на ОПРР до министъра на околната среда и водите;
- Писмо № ЕО-58/29.07.2013 г. с Решение № ЕО-24/2013 от 26.07.2013 г. на министъра на околната среда и водите да не се извършва ЕО на измененията на ОПРР 2007-2013 г.;
- Обобщена справка по чл. 29, ал. 1 от Наредбата за ЕО № 90-05-8606/08.08.2013 г. от министъра на регионалното развитие с предложение на мерки за изпълнение на условията в Решение № ЕО-24/2013;
- Писмо № ЕО-58/19.08.2013 г. от министъра на околната среда и водите за одобрение на обобщената справка;

През 2013 г. продължи изпълнението на договорите за предварителна и екологична оценка на ОПРР 2014-2020 г. по обществената поръчка с предмет „Осъществяване на оценки, във връзка с подготовката на ОПРР 2014-2020 г.“ по проект BG161PO001/5-01/2008/065 „Осъществяване на оценки, свързани с подготовката на ОПРР 2014-2020 г.“.

Договор № РД-02-29-118/01.06.2012 г. „Извършване на предварителна оценка на Оперативната програма за регионално развитие за програмния период 2014-2020 г.“ продължи през 2013 г., отчитайки следното:

- Процесът на съгласуване между държавите-членки на окончателния пакет регламенти за програмен период 2014-2020 г. (приети на 17.12.2013 г.);
- Процесът на изготвяне на Споразумението за партньорство и останалите оперативни програми на България за програмен период 2014-2020 г.;
- Процесът на изготвяне и съгласуване на ОПРР 2014-2020 г. (първи вариант от 18.12.2012 г., втори вариант от 13.05.2013 г. и трети вариант от 16.09.2013 г.).

Програмата премина 2 етапа на неформално съгласуване с ЕК (30.12.2012 г. – 25.04.2013 г. и 23.10. – 21.12.2013 г.),

Окончателният доклад за предварителната оценка на ОПРР 2014-2020 г. беше приет от Възложителя на 29.10.2013 г.

Изпълнението и приключването на договор № РД-02-29-119/01.06.2012 г. „Извършване на екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони на Оперативна програма за регионално развитие за следващия програмен период 2014-2020 г.” продължи през 2013 г., отчитайки следното:

- Горезброените причини, свързани с преработване на ОПРР 2014-2020 г.;
- Бяха проведени 2 заседания на Междуведомствената комисия – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет (ВЕЕС) към МОСВ за разглеждане на Искането за издаване на Становище по ЕО на ОПРР 2014-2020 г. (02.08.2013 г. и 19.12.2013 г.), 2 процедури по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони (21.01.2013 г. и 14.10.2013 г.), както и 2 консултации по доклада за ЕО със задължителен едномесечен процедурен срок (18.03. – 18.04.2013 г. и 22.10. – 22.11.2013 г.);

Министърът на околната среда и водите издаде Становище № 7-4/2013 г. по ЕО на ОПРР 2014-2020 г. на 21.12.2013 г., с което съгласува програмата.

Съгласно актуализираният през 2012 г. План за оценка на ОПРР 2007-2013 г., със заповед № РД-02-36-596/11.07.2013 г. на министъра на регионалното развитие беше одобрен проект BG161PO001/5-01/2008/077 „Осъществяване на оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС” с бюджет 331,624 евро и продължителност 24 месеца. С решение № РД-02-36-424/15.05.2013 г. на ръководителя на УО на ОПРР беше обявена обществената поръчка по проекта. С решение № РД-02-14-760/15.08.2013 г. на главния секретар на МРР беше избран изпълнител, но сключването на договор и неговото изпълнение беше забавено поради обжалване. Предстоящата оценка ще обедини всички заложиени оценки в актуализирания План за оценка и ще се изпълнява до май 2015 г.:

1. Проучвания за набиране на информация за напредъка по индикаторите за резултат и въздействие на ОПРР 2007-2013 г., която не може да бъде предоставена от окончателните технически доклади на бенефициентите и съответно от ИСУН;
2. Оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г., включително изготвяне на втория тригодишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ОПРР 2007-2013 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на програмата;
3. Оценка на приноса на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС;
4. Оценка на ефекта от дейностите по Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г.;

2.8. Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2012 г.)

Неприложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие

Съгласно изпратената на 27 септември 2013 г. за одобрение към ЕК трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за приоритетна ос 1 е на стойност **958 848 322**, от които **815 021 074 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява 60 % от бюджета на програмата. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г.

В същото време, с оглед посочване на реалната и коректна информация, в настоящия доклад са отразени всички решения на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР. В тази връзка финансовият ресурс на приоритетна ос 1 възлиза на **957 768 668 евро**, от които **814 103 367,80 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **60 %** от бюджета на програмата.

3.1.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Информация за всички публикувани схеми по Приоритетна ос 1 за отчетния период е посочена в таблица 6.

Таблица 6. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

Оперативна програма „Регионално развитие”	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро*	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансиране от ЕФРР (85%), евро	Нац. Финансиране, (15%), евро	Получени проекти 01.01.2013 - 31.12.2013
По операция 1.1 „Социална инфраструктура”						
BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	14 ноември 2007 г.	112 384 205	107 547 999	91 415 799	16 132 200	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	4 684 785	4 684 785	3 982 067	702 718	- Конкретен бенефициент МОМН
BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и	29 февруари 2008 г.	2 723 655	2 609 939	2 218 448	391 491	Конкретен бенефициент АСП

<i>ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали»</i>						
<i>BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”</i>	<i>29 февруари 2008 г.</i>	<i>2 211 636</i>	<i>2 211 636</i>	<i>1 879 891</i>	<i>331 745</i>	<i>- Конкретен бенефициент АЗ</i>
<i>BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”</i>	<i>25 юни 2008 г.</i>	<i>25 632 280</i>	<i>25 102 422</i>	<i>21 337 058</i>	<i>3 765 364</i>	<i>3 проектни фиша Конкретен бенефициент МК</i>
<i>BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”</i>	<i>29 април 2009 г.</i>	<i>75 660 233</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>Процедурата е прекратена</i>
<i>BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”</i>	<i>30 септември 2009 г.</i>	<i>21 388 123</i>	<i>18 538 861</i>	<i>15 758 031</i>	<i>2 780 830</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”</i>	<i>30 януари 2010 г.</i>	<i>75 660 233</i>	<i>75 660 233</i>	<i>64 311 198</i>	<i>11 349 035</i>	<i>3 проектни фиша Конкретен бенефициент МЗ</i>
<i>BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна</i>	<i>22 февруари 2010 г.</i>	<i>58 778 265</i>	<i>54 459 945</i>	<i>46 290 953</i>	<i>8 168 993</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>

ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации						
BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”	09 ноември 2010 г.	10 000 000	9 394 873	7 985 642	1 409 231	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”	31 януари 2011 г.	50 440 155	50 440 155	42 874 131	7 566 024	2 проектни предложения
BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”	26 януари 2011 г.	53 077 158	52 647 749	44 750 586	7 897 163	Процедурата по приемане на проекти е приключена -
По операция 1.2 „Жилищна политика”						
BG161PO001/1.2-01/2011 Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”	18 юли 2011г.	25 620 396	25 620 393	21 777 334	3 843 059	Конкретен бенефициент ДОЖС
BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”	30 август 2011 г.	8 006 374	8 006 374	6 805 418	1 200 956	1 проектно предложение-
BG161PO001-1.2-03/2012 "Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради", Фонд за жилищно обновяване	16 ноември 2011 г.	6 405 099	6 374 421	5 418 258	956 163	-
По операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”						
BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и	15 декември 2007 г.	15 716 436	49 793 033	42 324 078	7 468 955	Конкретен бенефициент МВР

<i>предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали</i>						
<i>BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”</i>	<i>20 август 2008 г.</i>	<i>57 556 412</i>	<i>51 016 073</i>	<i>43 363 662</i>	<i>7 652 411</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”</i>	<i>13 октомври 2008 г.</i>	<i>5 185 965</i>	<i>5 185 965</i>	<i>4 408 070</i>	<i>777 895</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации ”</i>	<i>15 юли 2009 г.</i>	<i>3 765 758</i>	<i>3 375 352</i>	<i>2 869 049</i>	<i>506 303</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”</i>	<i>25.09.2009 г.</i>	<i>49 674 758</i>	<i>46 508 072</i>	<i>39 531 861</i>	<i>6 976 211</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”</i>	<i>01.07.2010 г.</i>	<i>20 335 712</i>	<i>18 420 353</i>	<i>15 657 300</i>	<i>2 763 053</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”</i>	<i>04.08.2010 г.</i>	<i>9 842 731</i>	<i>9 804 710</i>	<i>8 334 004</i>	<i>1 470 706</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA</i>	<i>19.10.2010 г.</i>	<i>33 000 000</i>	<i>33 000 000</i>	<i>28 050 000</i>	<i>4 950 000</i>	<i>ЕИБ Холдингс фонд</i>
<i>BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”</i>	<i>03.09.2012 г.</i>	<i>92 032 539</i>	<i>90 510 471</i>	<i>76 933 900</i>	<i>13 576 571</i>	<i>36 проектни предложения</i>

По операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт”						
BG161PO001/1.5-01/2010 ”Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас”	10.06.2010 г.	56 000 000	51 816 427	44 043 963	7 772 464	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.5-02/2011 ” Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”	04 февруари 2011 г.	50 000 000	50 000 000	42 500 000	7 500 000	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.5-03/2011 ” Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града”	15 ноември 2011 г.	104 054 973	104 054 973	88 446 727	15 608 246	Процедурата по приемане на проекти е приключена

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г.

** Колона “Нов общ бюджет евро” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2013 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.1.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Всички представени индикатори по приоритетни оси са в съответствие с ревизираната ОПРР приета с Решение на ЕК от 17.08.2012г.

Таблица 7. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 1											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽²⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	21 ⁽¹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	56 ⁽¹⁾	56
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Икономия на енергия от обновяване на страните (MWh)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	17 789	38 103	98 305 ⁽³⁾			98 305
	Целева стойност	Н/П	Н/П	44 400	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	245 000	245 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	8827	33 786	57488	216 495			216 495
	Целева стойност	Н/П	Н/П	6 300	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20 000	20 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Пациенти, облагодетелствани от	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	32 884 ⁽⁵⁾			32 884
	Целева	Н/П	Н/П	200 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	600 000	600 000

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
подобрана здравна инфраструктура (бр.)	стойност										
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от обновените сгради (с изключение на образователни и здравни институции) (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	18 165	18 165	565 346	2 740 355	4 818 418 ⁽⁶⁾			4 818 418
	Целева стойност	Н/П	Н/П	100 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	230 000	230 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Деца, облагодетелствани от процеса на деинституционализация (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36			36
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	800	800
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П			
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90 000 ⁽⁷⁾	90 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове Ключов индикатор ⁽⁸⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	1	20	40 ⁽⁹⁾			40
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40 ⁽⁸⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	130 ⁽⁸⁾	130
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите за избягване на рискове Ключов индикатор ⁽⁸⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	2	6	19	61 ⁽⁹⁾			61
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40 ⁽⁸⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 ⁽⁸⁾	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обновени многофамилни сгради и социални жилища (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П			
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20	20
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрана инфраструктура на здравеопазването (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	1			1
	Целева стойност	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	32	32
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрана образователна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	29	101	214	463 ⁽¹⁰⁾			463
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45	45
	Базова	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
	стойност										
Подобрена инфраструктура в сферата на културата (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	2	20	66	69 ⁽¹¹⁾			69
	Целева стойност	Н/П	Н/П	35	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90	90
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на социалните услуги (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	8	75	80 ⁽¹²⁾			80
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Построени/реконструирани домове/центрове в резултат на деинституционализацията на децата	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	5			5
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Разработени/изпълнени интегрирани планове за градско развитие (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	31			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	7	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	36
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 30. В Оперативната програма индикаторът се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.

(2) Индикаторът ще бъде отчетен за 2015 г. след приключване на съответните проекти по приоритетни ос 1 и 2 и отчитане на тяхното въздействие.

(3) Към 2013 г. е постигната стойност по показателя съобразно:

- Постигната стойност по показателя съобразно приключили проекти по схеми BG161PO 001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” за 14 бр. Проекти приключени през 2013 и за 2 проекта приключени през 2011 г., отчетени след два отоплителни сезона; BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”; BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”; BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”; и схема BG161PO001/1.1-12/2010 “Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”

(4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 37 „Брой студенти, които извличат полза (Образование)».

(5) Към 2013 г. е постигната стойност по показателя за един приключен проект.

(6) Отчетено е население облагодетелствано от обновените сгради съобразно:

- Постигната стойност по показателя съобразно приключили проекти по схеми BG 161 PO 001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” за културна и социална инфраструктура; BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”; BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”; и схема BG161PO001/1.1-12/2010 “Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”

(7) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 22 „Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващата целева стойност за 2015 г. е 90 000 души. Индикаторът ще бъде отчетен след комплексно изпълнение на всички

компоненти от проектите за интегриран градски транспорт.

(8) Индикаторът съответства на два Ключови индикатора – Ключов индикатор № 31 „Брой на проектите за избягване на рискове» и Ключов индикатор № 39 „Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове». Съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015г. са за съответно 40 и 70 проекти за Ключов индикатор 31 и 40 и 130 проекти за Ключов индикатор 39.

(9) Към 2013 г. са налице 42 приключили договора за превенция на риска и 20 приключили договора за подобряване на градската среда, индикаторът е бил общ по двата показателя, но след ревизия на ОПРР през 2012г. е разделен.

(10) Отчетени са брой сгради подобрена образователна инфраструктура от приключили проекти към 2013г.

(11) Отчетени са брой сгради подобрена културна инфраструктура от приключили проекти към 2013 г.

(12) Отчетени са брой сгради подобрена социална инфраструктура от приключили проекти към 2013г.

3.1.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 8. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2013 - 31.12.2013

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	103 484 719,00	214 186 877,17	205 128 911,14

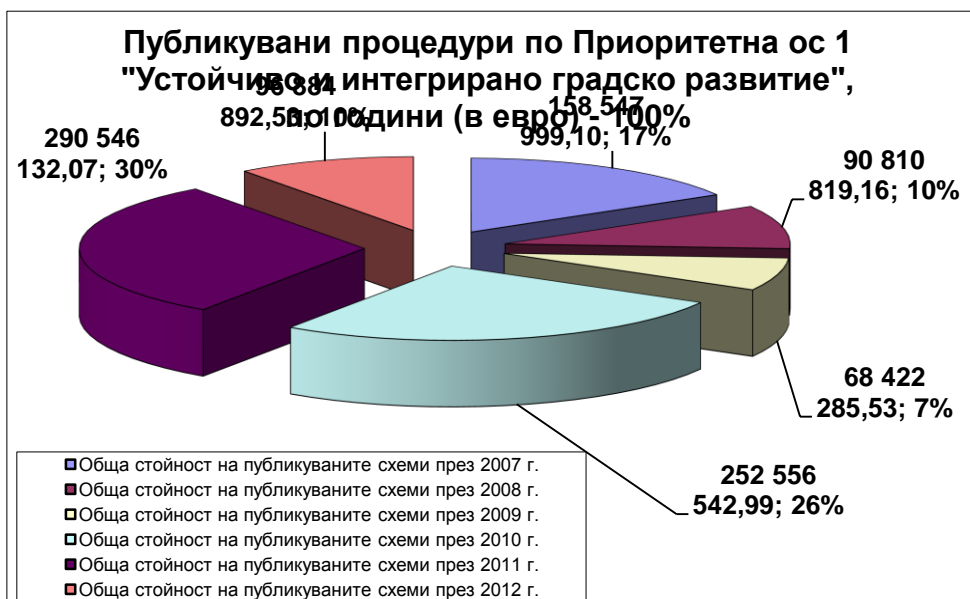
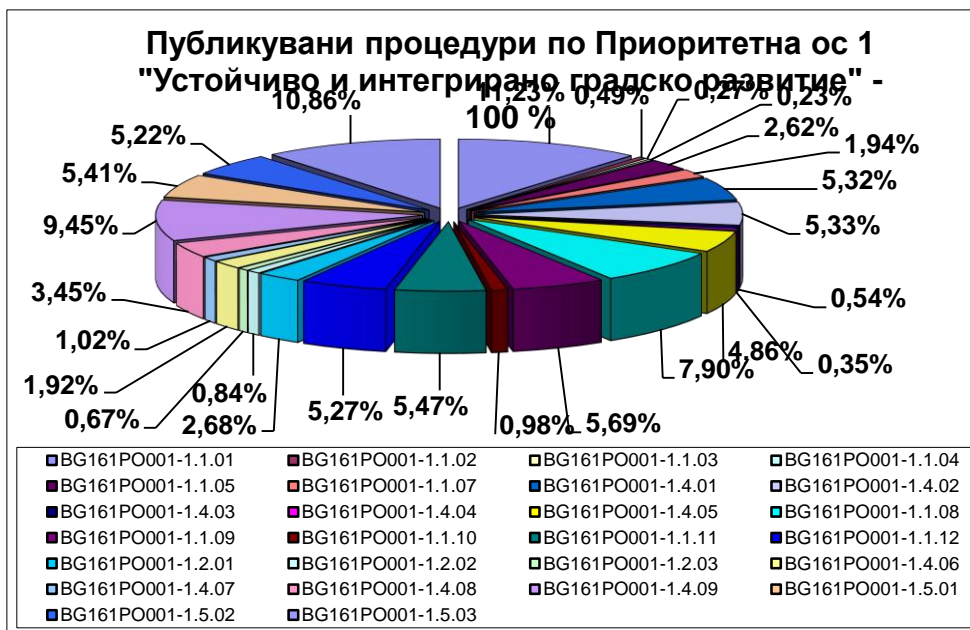
Стойност „договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2013 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2013 г.

3.1.2. Качествен анализ

Приоритетна ос 1 е насочена към повишаване привлекателността и конкурентоспособността на градовете и градските територии, осигуряване на добро качество на живот и достъп до основни услуги, съблюдавайки принципите на Европейския съюз за равни възможности, включително и на хората в неравностойно положение.

От старта на оперативната програма до края на 2013 г. са публикувани общо 26 схеми с общ размер 957 768 668 евро или 100 % от бюджета на приоритетната ос.

Забележка: В броя схеми не е отчетена схема BG161PO001/1.1-06/2008 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”, която бе прекратена. На нейно място бе публикувана през 2010 г. нова схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”.

РЕЗУЛТАТИ:

Операция 1.1 Социална инфраструктура

Операция 1.1 цели да осигури подходяща и рентабилна образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, съобразена с бъдещите нужди на населението в градските центрове и прилежащите им територии.

- *Схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща*

за развитието на устойчиви градски ареали”

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на образователна, културна и социална инфраструктура, както и към осигуряването на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до общинската инфраструктура. Схемата е публикувана през 2007 г. чрез процедура на конкурентен подбор без краен срок за подаване на проектни предложения. Поради изчерпване на финансовия ресурс по схемата през 2008 г. е прекратено набирането на проектни предложения.

Към края на 2013 г. общият брой на договорите по схемата е 66, като общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ възлиза на 105 379 494,62 евро. В рамките на 2013 г. приключиха с окончателно плащане последните договори в изпълнение по схемата, с което общият брой на реализирани проекти достигна 66 бр.

➤ **Схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”**

Схемата е обявена през 2008 г., като конкретните ѝ цели са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавната културна инфраструктура в управление на Министерство на културата, както и насърчаване на социалното включване и равния достъп на необлагодетелстваните групи от населението до държавната културна инфраструктура. Схемата предвижда подкрепа за ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ за държавни културни институции – театри, опери, библиотеки, концертни зали, както и подобряване достъпа на социално-уязвимите групи от населението до тях. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата.

През 2013 г. са подадени, оценени и одобрени 3 проектни предложения за реконструкция и модернизация на на Национално училище по изкуствата „Панайот Пипков”, гр. Плевен, Национално училище за танцово изкуство, гр. София и Национална гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) „Константин Кирил Философ. Договорите за за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са сключени на 05.04.2013 г. на стойност 2 760 475,20 евро.

Таблица 9. Информация за схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Статус на схемата	Текуща
Дата на обявяване	25 юни 2008 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	за 2008 година – 30 септември за 2009 година – 10 юли за 2010 година – от 1 до 31 март и от 1 до 30 декември за 2011 година – от 1 до 28 февруари и от 1 до 30 юни за 2012 година - 31 януари за 2013 година – 31 януари
Конкретен бенефициент	Министерство на културата
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 10-то заседание)	25 804 607,92 евро

Брой оценителни комисии за 2013 г.	1
Брой подадени проектни фишове за 2013 г.	3
Брой одобрени проектни фишове	3
Брой сключени договори за 2013 г.	3
Обща стойност на сключените договори през 2013 г.	2 760 475,20 евро

Забележка: Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 10: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

	общо	СЗР	ЮЗР
Брой подадени проекти	3	1	2
Брой сключени договори	3	1	2
Размер на БФП на сключените договори в евро	2 760 475,20	0	13 898 143,76
Създадени нови работни места: - временни (брой)"	70	20	50
Икономия на енергия от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура (НУТИ) (кВтЧ/г)	1 927 092	399 015	1 528 077
Общ брой население, облагодетелствано от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура(брой) -	2 585 600	0	2 585 600
Общ брой посетители, облагодетелствани от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура, в това число: - хора с увреждания - малцинства (брой)	1 634	598	1 036
Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавна културна инфраструктура(брой)	3	1	2

➤ **Схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”**

Схемата бе обявена през януари 2010г. Целите на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са да се подобри, обнови и модернизира държавната здравна инфраструктура в градските ареали и да се осигури социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение.

Дейностите, които получават подкрепа включват:

- по Компонент 1 - Ремонт, реконструкция, обновяване и оборудване на сградите/помещенията на държавните лечебни заведения (включително закупуване на

линейки) в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Концепция за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017 година;

- по Компонент 2 - Ремонт, реконструкция, обновяване, оптимизиране (пристрояване, надстрояване), включително прилежащото дворно място, и оборудване/обзавеждане на сграден фонд с цел реструктуриране на Домове за медико-социални грижи за деца от 0-3 г. в съответствие с Визията за деинституционализацията на децата в РБългария и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на РБългария 2010-2017 г.;
- по Компонент 3 - Реконструкция, ремонт, разширение и оборудване на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена, свързани със социално значими онкологични заболявания;
- Одити за енергопотребление и внедряване на мерки за енергийна ефективност по трите компонента;
- Внедряване на инсталации/съоръжения, основани на използването на алтернативни възобновяеми енергийни източници по трите компонента;
- Подобряване на достъпа за хора с увреждания до горепосочените държавни лечебни заведения по трите компонента.

Всяко проектно предложение задължително трябва да включва комбинация от инвестиционен компонент (ремонт/реконструкция/мерки за енергийна ефективност) и доставка на оборудване по отделните компоненти, взаимосвързани помежду си, които да допринасят за трайното подобряване на съответната инфраструктура.

Задължително проектите предложения, трябва да предвиждат създаването на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания. В тази връзка, всички проектни предложения следва да бъдат съобразени с изискванията на Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания.

През 2013 г. бяха подадени 3 проектни фиша от Министерство на здравеопазването за изграждане на регионален център за ранна диагностика на онкологични заболявания в МБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович АД", гр. Стара Загора, изграждане на регионален център за ранна диагностика на онкологични заболявания в МБАЛ Габрово и доставка на високоенергиен медицински линеен ускорител за УМБАЛ „Царица Йоанна- ИСУЛ“, които бяха оценени и одобрени. Договорите за предоставяне на БФП за МБАЛ Стара Загора и МБАЛ Габрово в размер на 5 643 923,49 евро бяха подписани на 28.08.2013 г. Договор в размер на 3 млн. евро за УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ“ ще бъде подписан след освобождаване на финансов ресурс по схемата, достатъчен за финансиране на проекта.

Таблица 11. Информация за схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Статус на схемата	Приключила
Дата на обявяване	29.01.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	за Компонент 1 и 3 - 31 март 2010 г., 30 септември 2010 г. и 31 януари 2011 г. за Компонент 2 - 31 януари 2011 г. и 15 март 2011 г.

	за Компонент 1 и 3 – 22 април 2013 г.
Конкретен бенефициент	Министерство на здравеопазването
Предвидени средства в евро	75 660 233 евро
Брой оценителни комисии за 2013 г.	1
Брой подадени проектни фиша за 2013 г.	3 проектни фиша
Брой одобрени проектни фиша	3
Брой сключени договори за 2013 г.	2
Обща стойност на сключените договори през 2013 г.	5 643 923,49 евро

Таблица 12: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

	общо	СЦР	ЮИР	ЮЗР
Брой подадени проекти	3	1	1	1
Брой сключени договори	2	1	1	0
Размер на БФП на сключените договори в евро	5 643 923,49	2 814 196,96	2 829 726,53	0
Пациенти, облагодетелствани от обновяване на сградата и новото диагностично оборудване	18 000	18 000	0	0
Население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	453 702	122 702	331 000	0
Общ брой посетители, облагодетелствани от обновяване на сградите на държавни лечебни и здравни заведения(брой)	27 495	0	27 495	0
Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавни лечебни и здравни заведения (брой)	2	1	1	0
Съвременно медицинско оборудване(брой)	27	13	14	0
Създадени нови работни места (брой)	26	11	15	0
Икономия на енергия в резултат на изпълнените мерки за енергийна ефективност (MWh)	19,5	19,5	0	0

➤ **Схема BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации“**

Схемата е обявена през 2010 г. и цели да осигури общинска образователна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали и устойчиво местно развитие; да се повиши енергийната ефективност на общинската образователна инфраструктура; да се осигури използване на ВЕИ в общинска образователна инфраструктура. Схемата се явява продължение на схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” и отговор на енергийната криза от началото на 2009 г. Обекти на интервенция са общински образователни институции – детски ясли и градини, обединени детски заведения, основни и средни училища, включително спортни салони.

В резултат на освобождаване на финансов ресурс, вследствие на проведени обществени поръчки и пренасочване на средства от други схеми за БФП през 2013 г. е подписан 1 договор по проект от резервната листа с класирани проектни предложения, но които не са били финансирани поради недостатъчен финансов ресурс. Общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ възлиза на 837 943,76 евро.

Таблица 13. Информация за схема BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации“

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	09.11.2010 г.
Допустими кандидати	86 общини в рамките на градските агломерационни ареали
Сключени договори по предоставяне на БФП през 2013 г.	1 (от резервната листа)
Обща стойност на сключените договори през 2013 г. (БФП)	837 943,76 евро

Таблица 14: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации“

	общо	ЮИР
Брой сключени договори	1	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	837 943,76	837 943,76
Икономия на енергия от обновяването на сградите на образователната инфраструктура (MWh/средногодишно)	998,20	998,20
Брой ученици/деца, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	995,00	995,00
Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. РЗП	868,00	868,00
Подобрена образователна инфраструктура (сгради)	6,00	6,00
Брой създадени нови работни места	4,00	4,00
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO2 и еквивалентни) – kt/средногодишно	1,08	1,08

➤ **Схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”**

Схемата е обявена през ноември 2010 г. с основна цел да се насърчи развитието, обновяването и обогатяване на културния живот чрез организиране и промотиране на културни събития като главен фактор за изграждане на идентичността и неповторимостта на населените места в градските ареали; да се създадат и развият нови и неконвенционални форми на културни изяви, които се основават на иновативни идеи и практики на представяне и промотиране на културни събития; да се създават условия за равен достъп до културата на граждани от различни социални и етнически групи, които да спомагат за тяхното включване в културните процеси.

Дейностите, които следва да получат подкрепа, включват: организиране и/или провеждане на иновативни културни събития и прилагане на добри практики, с цел обогатяване на културния живот и повишаване на привлекателността на населените места в агломерационните ареали и изграждане на местната идентичност; дейности за обществено осведомяване, промотиране и реклама на провежданите иновативни културни събития; дребномащабни инфраструктурни дейности, свързани с организацията и провеждането на иновативното културно събитие (изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, реализация на дейности по благоустрояване и/или озеленяване на пространства, ремонт, реконструкция, обновяване на сгради, пряко свързани с изпълнение на иновативното културно събитие); осигуряване на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с организираните събития: закупуване на технически съоръжения и оборудване (сцени, ограждения, озвучителна, осветителна и видео техника, мултимедия, екрани и др.).

През 2013 г. с решения на Ръководителя на УО на ОПРР бяха одобрени за финансиране общо 6 бр. проекта, включени в резервната листа по схемата, с които не са сключени договори за предоставяне на БФП поради липса на финансов ресурс. В резултат на освобождаване на средства по схемата през месеците април и август 2013 г. бяха сключени 6 договора за предоставяне на БФП на обща стойност 1 536 658,46 евро. В последствие, в рамките на отчетната година два от сключените договори на обща стойност на БФП 493 425,90 евро бяха прекратени поради невъзможност за тяхното изпълнение в съответствие с формуляра за кандидатстване, в резултат на което сключените през 2013 г. са общо 4 на стойност на БФП 1 043 232,57 евро.

➤ **Таблица 15. Информация за схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”**

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Статус на схемата	С определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	09.11.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	28.02.2011 г.
Допустими кандидати	86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали
Брой одобрени проектни предложения	6 (от резервна листа)
Брой сключени договори за 2013 г.	6 (от тях 2 прекратени в рамките на отчетния период)

Обща стойност на сключените договори през 2013г. (БФП)	1 043 232,57 евро
--	-------------------

Таблица 16. Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”

	общо	СЗР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	4	1	1	1	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	1 043 232,57	263 773,03	267 544,41	250 702,24	261 212,89
% увеличение на удовлетвореността на жителите от културния живот на населеното място	112,88 %	87 %	80 %	200 %	84,50 %
% увеличение на финансиране/инвестиции в културата	175 %	100 %	200 %	300 %	100 %
Въведени добри практики в областта на иновативните културни събития	16	9	2	4	1
Брой представители на социални и етнически групи включени в иновативните културни събития	3 220	1 670	150	200	1 200
Брой проведени иновативни културни събития	8	2	2	2	2
Брой участници (активни и пасивни) в иновативните културни събития	31 300	28 600	1 500	600	600
Брой посетители на иновативните културни събития	50 600	30 000	15 000	600	5 000

➤ **Схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”**

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел да осигури подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали. Финансовият ресурс на схемата възлиза на 50 440 155 евро. Конкретни бенефициенти по схемата са общините, на територията на които се намират определените общински лечебни заведения съгласно т.3 и т.4 на Анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОПРР към Допълнението към Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ, одобрено от МС с Протокол № 31 от заседанието на МС на 1 септември 2010 г., както следва:

С предоставената безвъзмездна финансова помощ са финансирани дейности за доставка на подходящо оборудване и строително-ремонтни работи за сградите/помещенията на общински лечебни заведения в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017 г., както и подобряване достъпа за хора с увреждания до и в изброените

по-горе сгради, което ще допринесе за постигане на Приоритет 1: Подобряване на ранната диагностика, качеството и достъпа до онкологично лечение от Концепцията.

Инвестициите са насочени към осигуряване на съвременно оборудване и свързаните с него ремонт и преустройство (привеждане на помещенията за инсталация на апаратурата към изискванията на производителите, медицинските стандарти и действащата нормативна уредба). Основанието за тази инвестиция е да се осигури ефективно функциониране на болниците и достъпа на населението до иновативна апаратура за диагностика и лечение без да се налага посещение в областна болница.

През 2013 г. във връзка с реализиран свободен ресурс по схемата в размер на 2 млн. евро УО на ОПРР покани община Варна (първа резервна община по Компонент 1 „Комплексни онкологични центрове и специализирани болници за онкологични заболявания“) и община Троян (първа резерва по Компонент 2 „Големи общински болници“) да подадат проектни предложения. В рамките на определения срок за кандидатстване – 8 август 2013 г. бяха подадени 2 проектни предложения, които бяха оценени и одобрени. Договорите за предоставяне на БФП в размер на 1 983 739,95 евро бяха подписани на 30 октомври 2013 г.

Таблица 17. Информация за схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне
Дата на обявяване	31.01.2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	08.08.2013 г.
Конкретни бенефициенти	21 общини, на територията на които се намират определените общински лечебни заведения
Брой одобрени проектни предложения през 2013 г.	2
Брой сключени договори за 2013 г.	2
Обща стойност на сключените договори през 2013г. (БФП)	1 983 739,95 евро

Таблица 18: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”

	общо	СЗР	СИР
Брой подадени проекти	2	1	1
Брой сключени договори	2	1	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	1 983 739,96	654 381,07	1 329 358,89
Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура (брой)	15 915	15 500	415
Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване (брой)	15 915	15 500	415
Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения (брой)	640 781	107 400	533 381
Подобрена инфраструктура на здравеопазването – кв.м. РЗП (кв.м)	390	390	0
Подобрена инфраструктура на здравеопазването (брой)	4	3	1

Операция 1.2: Жилищна политика

Операция 1.2 цели да осигури по-добри условия на живот за гражданите и да допринесе за социалната интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт и общо подобряване на качеството на живот на градските общности от хора в неравностойно и уязвимо положение. Операцията цели социално развитие чрез активното участие на гражданите в подобряване на собствения им живот, чрез укрепване на партньорствата сред общностите, гражданското общество и публичната администрация.

➤ **Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”**

Схемата е публикувана през 2011 г. и цели да осигури по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове и да се изпълнят мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове. С Решение на КН на ОПРР за конкретен бенефициент по схемата беше определена Дирекция „Жилищна политика” в МРРБ (понастоящем Дирекция „Обновяване на жилищните сгради“ в МРР), която е отговорна за прилагането на жилищната политика в Р.България. Собствениците на жилищни сгради се явяват крайни ползватели.

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по схемата възлиза на 25 620 396 евро. Със заповед на министъра на регионалното развитие от 26 април 2013 г. е увеличен процентът на безвъзмездната финансова помощ към собствениците от 50% на 75% за енергийно обновяване за всяка одобрена за финансиране по проекта сграда. Останалите 25% следва да бъдат осигурени със собствени или заемни средства от етажната собственост. В резултат на тази промяна общата стойност на проекта вече възлиза на 33 272 805,13 евро, а стойността на безвъзмездна финансова помощ остава непроменена – 25 620 393,49 евро. В бюджета за реновиране на сградата се включват разходи за строително-монтажни работи; разходи свързани със заснемания, технически и работни проекти и с оценка на съответствието на проектите; разходи за авторски и строителен надзор; разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация; разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи.

В рамките на проекта се очаква да бъдат енергийно обновени около 180 многофамилни жилищни сгради в 36 града на територията на страната. Чрез средствата по проект BG161PO001-1.2.01-0001 „Енергийно обновяване на българските домове“ по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. се предоставят, като безвъзмездна финансова помощ:

- 100 % от допустимите разходи за техническото обследване; техническия паспорт; обследването за енергийна ефективност и възнагражденията на проектния мениджър;
- 50 % от допустимите разходи за техническия проект; оценката на съответствието на проекта; строително-монтажните работи; авторския и строителен надзор; разходите по въвеждането на обекта в експлоатация и разходите по набавянето на разрешителните документи.

Собствениците на жилища следва да осигурят останалите средства, необходими за обновяване на жилищната сграда.

Към 31 декември 2013 г. са подадени общо 402 заявления за интерес и подкрепа от 34 града. Само в 2 града няма подадени заявления - Ловеч и Силистра. Одобрени са 212 сгради, на които проектните мениджъри изготвят индикативни бюджети за обновяването. Получени са 37 заявления за финансова помощ и изпълнение на обновяване за енергийна ефективност, и са сключени 25 споразумения за финансова помощ. Сключените споразумения са основание за започване на дейностите по одобрените сгради. В зависимост от етапа на изпълнение на дейностите на сградите се изготвят техническо обследване, обследване за енергийна

ефективност и работен проект. Налице са първите две сгради с вече одобрени работни проекти и издадени разрешения за строеж. В края на м. октомври 2013 г. беше публикувана обществената поръчка за избор на изпълнител на строително-монтажни работи на първите две сгради и към края на годината се разглеждат подадените оферти. Очаква се строителството да започне през първата половина на 2014 г.

➤ ***BG161PO001-1.2-03/2012 "Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради", Фонд за жилищно обновяване***

В рамките на операция 1.2 «Жилищна политика» в периода септември-ноември 2011 г. е разработена схема за финансов инженеринг в размер на 6 405 099 евро. Схемата е обявена на 16.11.2011г. като обществена поръчка по реда на ЗОП за избор на Фонд за жилищно обновяване (ФЖО). Целта на Фонда за жилищно обновяване е да предоставя заеми и гаранции на сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради за внедряване на мерки за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Тя е пряко свързана с изпълнението на Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради” и следва да подпомогне кандидатстващите за безвъзмездна финансова помощ сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради да осигурят 25 % от бюджета за реновиране на съответната сграда или блок секция.

През 2012 г. след проведена процедура по реда на ЗОП управлението на ФЖО е възложено на „Корпоративна търговска банка” АД. Договорът е подписан на 21.03.2012 г. с общ размер на БФП 6 374 421 евро. Управителят на фонда – Корпоративна търговска банка, има ангажимент да осигури допълнително финансиране в размер на 511 292 евро. В договора банката се ангажира лихвата по целевите кредити да не надвишава размера на основния лихвен процент (ОЛП) на Българска народна банка, увеличен с надбавка от 4,5 % до 6,5%. Срокът за изпълнение на услугата е 120 месеца (10 години), считано от датата на подписване на договора между Изпълнителя – „Корпоративна търговска банка” АД, в качеството ѝ на Фонд за жилищно обновяване и Възложителя – Министерство на регионалното развитие. Услугата следва да бъде извършена на етапи, съгласно техническата спецификация:

- 4 871 223,36 евро реално предоставени до 30.06.2015г. за проекти за обновяване на жилищни сгради, под формата на заеми или банкови гаранции по заеми;
- Възстановени на Възложителя най-малко 4 627 662,19 евро върнати заеми за жилищно обновяване или освободени гаранции по заеми за жилищно обновяване.

Кредити от ФЖО се отпускат единствено на сдружения на собствениците и на собственици на самостоятелни обекти в сгради, които вече са сключили споразумения за финансиране по проект „ЕОБД”, поради което предоставянето на кредити все още е в начална фаза.

Въпреки това за отчетния период по линия на Фонда за жилищно обновяване са договорени и усвоени 9 кредита на собственици на жилища на стойност 12 157 евро. В допълнение са сключени 10 предварителни договора за кредит в размер на 13 856,52 евро, за които в краткосрочен план предстои подписване на окончателни договори за кредит.

Сключени са и 27 договора за управление на доверителни сметки на сдружения на собственици в сгради, подписали споразумения за финансиране в рамките на проект BG161PO001-1.2.01-0001 “Енергийно обновяване на български домове”.

➤ ***Схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”***

Схемата е публикувана през 2011 г. с общ размер 8 006 374 евро. Конкретни цели на схемата са да осигури съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение; да осигури социално включване, пространствена интеграция и равен достъп до адекватни жилищни условия за хора в неравностойно и уязвимо положение. Конкретни бенефициенти са 4 пилотни общини Бургас, Видин, Девня и Дупница. Целите на схемата ще бъдат постигнати чрез ремонт/реконструкция и промяна на предназначението на съществуващи сгради, общинска собственост, както и ново строителство на жилища върху терени 100% общинска собственост. Допустими дейности са също така доставка на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с осигуряване на основни битови условия; подобряване достъпа за хора с увреждания до гореспоменатите сгради/помещения, мерки за благоустрояване на прилежащото околno пространство на новопостроените/обновени социални жилища и др.

По схемата кандидатите участват самостоятелно или в асоциирано партньорство с НПО, работеща/и на местно ниво с уязвими, малцинствени, социално слаби групи и други групи в неравностойно положение. Асоциираното партньорство не трябва да бъде самоцел, а следва да води до по-ефективно разработване, управление и/или изпълнение на проекта.

Задължителни условия за дейностите по проектите:

- Осигуряване на **интегриран подход - интервенциите по ОПРР трябва задължително да се допълват от дейности** за осигуряване на образование, заетост, здравеопазване, социално приобщаване на целевата група, имайки предвид възможностите, които се предоставят по ОПРЧР, програми за достъп до социални и здравни услуги и други (донорски, национални, местни) програми.
- **Анти-сегрегационен характер на интервенциите** - физическото местонахождение на жилищното строителство трябва да осигурява пространствена интеграция на представителите на маргинализираните общности като цяло и **да не допринася за тяхната сегрегация, изолация и изключване.**

Местонахождението/ята на новите/реконструирани социални жилища следва да е различно от съществуващите към момента обособени територии (квартали), характеризиращи се с лошо състояние на жилищния фонд и прилежащата инфраструктура, като интервенциите в жилищния фонд трябва да бъдат комбинирани с дейности по осигуряване на достъп до образование, заетост, здравеопазване и социални услуги за групите в неравностойно положение.

Допустима целева група за проектите по схемата следва да включва представители на поне 2 от посочените групи:

- Бездомни хора и/или такива, живеещи в много лоши битови условия;
- Родители с деца, вкл. непълнолетни родители, многодетни семейства, деца с влошено здраве и увреждания;
- Хора в риск от бедност и социално изключване.

Лицата от целевата група задължително следва да живеят/обитават жилищен фонд в лошо състояние и/или с лоша или липсваща инженерна инфраструктура (водопровод, канализация и др.) и да не притежават собственост върху недвижим имот.

В проектните си предложения общините трябва ясно да посочат критериите за подбор на представителите на целевата група, които да бъдат настанени в осигурените по проекта социални жилища; да представят ясна информация за задълженията, които представителите на целевата група ще поемат след настаняването им в осигурените по проекта социални жилища, както и правилата за наблюдение спазването на поетите задължения и ангажименти и санкции, в случай на неспазването им.

През 2013 г. реално стартира изпълнението на сключените през 2012 г. договори за БФП с общините Дупница и Видин. На 18 януари 2013 г. беше подписан договор за предоставяне на БФП с община Девня в размер на 704 933,15 евро. С писмо от месец март 2013 г. община Бургас депозира отказ за кандидатстване по схемата предвид необходимостта от извършване на ново проучване и идентифициране на терени с осигурена инфраструктура, обследване възможността за преместване на съществуващи съоръжения и невъзможността за реализиране на проект до края на настоящия програмен период. След отказа на община Бургас да подаде ревизирано проектно предложение, както и по препоръка на Европейската комисия, беше проведена среща с община Варна (първа община в резервния списък по схемата), на която беше обсъдена готовността на Варна да подаде и реализира проектно предложение в рамките на настоящия програмен период. В резултат, в рамките на определения за кандидатстване срок – 16 декември 2013 г., община Варна подаде проектно предложение, което към края на 2013 г. е в процес на оценка. По отношение на проекта на община Дупница беше установен недостиг в размер на 1 427 008,14 евро, а именно – 762 744,46 евро дефицит за предвидените по проекта разходи за СМР, обзавеждане и оборудване на жилищата и 664 263,68 евро за довеждащата инфраструктура (ВиК система, трафопостове за хранане с ток на сградите, улична мрежа), които община Дупница следва да изгради със собствени средства. Във връзка с декларираната от община Дупница липса на тези средства, УО на ОПРР инициира провеждането на среща с представители на Централното координационно звено (ЦКЗ), УО на ОПРЧР и община Дупница, на която бяха дискутирани възникналите проблеми, както и възможностите за финансиране на допълнителните разходи по проекта.

След преглед на представената от страна на община Дупница техническа документация за съпътстващата инфраструктура УО на ОПРР взе решение да осигури необходимите средства в размер на 762 744,46 евро (само за допустимите дейности – строителство и оборудване на жилищата). В тази връзка на 16 декември 2013 г. беше подписан анекс за увеличаване стойността на предоставената безвъзмездна финансова помощ по проекта на общо 3 271 115,75 евро. Община Дупница пое ангажимент да изгради уличната ВиК мрежа с прогнозна стойност в размер на 84 982,28 евро, като за целта подготви заявление за финансиране от ПУДООС (Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда), както и да изгради необходимите трафопостове и въшна ел.мрежа, а новите улици следва да се изградят до 2016 г.

Таблица 19. Информация за схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП
Дата на обявяване	30.08.2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	16 декември 2013 г.
Конкретни бенефициенти	Община Варна
Оценителни комисии през 2013 г.	1 (в процес на работа)
Подадени проектни предложения	1
Сключени договори за предоставяне на БФП през 2013 г.	1
Размер на предоставената БФП през 2013 г.	704 933,15 евро.

Таблица 20. Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”

	общо	СИР
Брой сключени договори	1	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	704 933,15	704 933,15
Подобрена социална жилищна инфраструктура –кв.м. РЗП	2659,75	2659,75
Брой осигурени индивидуални социални жилища	33	33
Брой лица от целевата група, облагодетелствани от подобрената социална жилищна инфраструктура (т.е. брой лица, настанени в социалните жилища)	165	165
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни) – kt/годишно	107,8	107,8

Операция 1.4: Подобряване на физическата среда и превенция на риска

Операция 1.4 цели да повиши качеството на живот и съответните екологични условия, включително предотвратяване на рискове, както и подобряване на физическата среда на градските центрове и агломерации като част от по-широкообхватната стратегия за социално и екологично възраждане.

➤ BG161PO001/1.4-01/2007 Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали

Схемата е публикувана през 2007 г. и цели осигуряване на пожарна безопасност и надеждна защита на населението от пожари, както и защита на околната среда и намаляване на вредните емисии във въздуха. Конкретен бенефициент по настоящата схема е Министерство на вътрешните работи. В рамките на схемата през 2008 г. е сключен договор на стойност на БФП 7 млн. евро, предвиждащ доставка на 42 пожарни автомобили.

На 11-то заседание на КН на ОПРР, е даден мандат на Ръководителя на УО на ОПРР, след формиране на целия предвиден ресурс по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” (92 млн. евро.), да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по текущи схеми за БФП към схема BG161PO001/1.4-01/2007 “Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали” с конкретен бенефициент Министерство на вътрешните работи до формиране на общ ресурс по схемата в размер на 49 млн. евро.

Проектът предвижда доставка нова техника за пожарогасителни и спасителни дейности, с което ще се осигури необходимият технически ресурс за гарантиране пожарната безопасност и защитата на населението в общините на всичките 36 агломерационни ареали:

- автомобили за пожарогасене – лек, среден и тежък тип - общо 199 бр.
- автомобили за спасителни дейности – тежък тип – общо 6 бр.
- подедни средства (стълби 30 метра и 42 метра) – общо 31 бр.

- средства за дихателна защита – 1230 бр. дихателни апарати, 26 бр. компресорни инсталации за зареждане на бутилки за въздушно-дихателни апарати (ВДА), 5 бр. стендове за изпитване на ВДА, 5 бр. стендове за хидростатично изпитване на бутилките за ВДА.
- Лични предпазни средства – 2412 комплекта
- Отражателно облекло за специално пожарогасене – 205 комплекта
- Костюми за химическа защита за аварийни екипи – 48 костюма
- Моторни триони за дърво – 86 бр.
- Моторни циркуляри – 86 бр.
- Шлангове – 2660 бр.
- Стендове за изпитване по показатели „реакция на огън“ и на „устойчивост на огън“ – 2 бр.

Във връзка с идентифициран риск от автоматично освобождаване на средства към края на 2013 г. по правилото N+2/N+3, след проведена писмена процедура на Комитета за наблюдение на ОПРР през месец юли 2013 г. проектът на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли и противопожарна техника за градските агломерации е трансформиран в голям проект с обща стойност 51 000 000 евро. Към края на отчетния период целият финансов ресурс по линия на ОПРР е осигурен.

Апликационният формуляр за голям проект, предпроектното проучване и анализът разходи-ползи са прегледани от страна на УО на ОПРР и JASPERS и са финализирани. На 10 декември 2013 г. проектът е подаден за одобрение в Европейската комисия.

➤ ***Схема BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”***

Основна цел на схемата е да подкрепи проектни предложения, основани на интегриран териториален подход, т.е. система взаимосвързани действия, които целят трайно подобряване на икономическото, материалното, социалното и екологичното състояние на дадена територия. Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване на физическите аспекти на градската среда в градските агломерационни ареали посредством обновяване, реконструкция и модернизация на паркове, зелени площи, пешеходни зони, улици и др. като по този начин осигури и равен достъп за социално уязвими групи до целевата инфраструктура. Кандидатите по схемата бяха 86 общини в обхвата на градските агломерационни ареали.

В рамките на 2013 г. приключиха с окончателно плащане последните 7 договора по схемата, с което общият брой на реализирани проекти достигна 18 бр. договори.

➤ ***Схема BG161PO001/1.4-03/2008 Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации***

Основната цел на схемата е ограничаване и максимално предотвратяване на рисковете и щетите за живота и имуществото на населението на градските агломерационни ареали чрез изграждане и укрепване на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищните процеси. Конкретните цели на схемата са осигуряване на защита за живота и имуществото на населението в градските агломерационни ареали чрез подкрепа на дейности за заздравяване и укрепване на свлачища и ограничаване на разрастването/проявлението на свлачищните процеси чрез изграждане на автоматизирани системи за мониторинг.

В рамките на 2013 г. приключи с окончателно плащане последният договор по схемата, с което общият брой на реализирани проекти достигна 14 бр. договори.

➤ Схема **BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”**

Това е втората схема, насочена към подкрепа за предотвратяване на свлачища в градските агломерационни ареали.

В рамките на 2013 г. приключиха с окончателно плащане последните 5 договора по схемата, с което общият брой на реализирани проекти достигна 11 бр. договори.

➤ **Схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”**

Схемата е публикувана на 3 септември 2012 г. с бюджет в размер на 92 млн. евро. Това е третата схема за подобряване на градската среда, като основната ѝ цел е да се подобри физическата и жизнена среда в градовете, центрове на агломерационни ареали. Конкретните цели са свързани с подобряване на физическата среда в градовете, създаване на условия за интегриране на групи в неравностойно положение чрез подобряване на физическата и жизнена среда, както и повишаване на безопасността и сигурността в градската среда. Бенефициенти по схемата са 36-те града, центрове на агломерационни ареали.

В рамките на крайния срок за подаване на проектни предложения – 11 януари 2013 г. бяха подадени 36 бр. проектни предложения, които в рамките на отчетния период бяха оценени и одобрени. Договорите за предоставяне на БФП на обща стойност 90 510 471,04 евро бяха сключени през май и юни 2013 г.

По схемата беше одобрен и списък с резервни проекти (включващи допълнителни обекти, включени в проектите от страна на бенефициентите), които са одобрени, но за които наличният финансов ресурс не е достатъчен.

Таблица 21. Информация за схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП
Дата на обявяване	03.09.2012 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	11 януари 2013 г.
Конкретни бенефициенти	36 града, центрове на агломерационни ареали
Оценителни комисии през 2013 г.	1
Подадени проектни предложения	36
Сключени договори за предоставяне на БФП през 2013 г.	36
Размер на предоставената БФП през 2013 г.	90 510 471,04 евро

Таблица 22. Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Подадени проектни предложения	36	6	6	4	5	8	7
Брой сключени договори	36	6	6	4	5	8	7

Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	90 510 471,04	15 041 952,39	15 063 988,71	10 043 177,60	12 665 201,38	19 842 521,66	17 853 629,30
Население, облагодетелствано от обновената градска среда	4 401 510	357 526	448 997	567 486	624 547	483 603	1 919 351
Подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки (кв.м.)	1 221 420	167 935	198 036	262 065	53 438	243 804	296 143
Реконструиран и и реханилиран и елементи на уличната мрежа (кв.м.)	492 837	56 988	48 074	49 656	16 507	110 282	211 330
Осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони (бр.)	2 367	1 379	205	200	204	223	156
Хора с увреждания с улеснен достъп	157 133	26 450	18 351	31 543	19 091	35 932	25 766
Икономия на енергия от въвеждането на енергоспестяващо улично осветление (kw/y)	852 725	120 763	171 000	33 326	119 000	116 258	292 378

➤ ***BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA***

През отчетния период е постигнат съществен напредък в прилагането на инициативата JESSICA. В продължение на стартираните през предходната година дейности, през 2013 г. функционира избраните от Европейската инвестиционна банка, в качеството ѝ на Холдинговия фонд по JESSICA за България, фондове за градско развитие, както следва:

„Фонд за устойчиво градско развитие на София” ЕАД предоставя нисколихвени заеми, гаранции и дялово участие за проекти на територията на град София. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е 25 155 560,56 евро, в това число 12 577 780,28 евро от ОПРР 2007-2013 и 12 577 780,28 евро от фонд мениджъра.

„Регионален фонд за градско развитие” АД предоставя нисколихвени заеми и дялово участие за проекти на територията на шестте големи града. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е 56 600 011,25 евро, в това число 18 866 670,42 евро от ОПРР 2007-2013 и 37 733 340,84 евро съфинансиране от фонд мениджъра.

През 2013 г. по инициатива JESSICA са сключени 5 договора за предоставяне на кредит за финансиране на проекти за:

- ✓ Реконструкция на Женски пазар в гр. София;
- ✓ Реконструкция на Централен Общински пазар в гр. Стара Загора;
- ✓ Изграждане на подземен атракцион в гр. Бургас, чрез преустройство на бивш обект с отбранително предназначение;
- ✓ Изграждане на производствени мощности за резервни части за автомобили в Индустриалната зона на гр. Русе;
- ✓ Изграждане на Изложение "Флора" в гр. Бургас.

Общата стойност 5-кредита е в размер на 16 748 755 евро, в това число 6 386 136 средства от ОПРР 2007-2013 и 10 362 618 евро съфинансиране от ФГР. В допълнение е привлечен капитал от крайните получатели в размер на 7 666 323 евро, така общата стойност на 5-те проекта възлиза на 24 415 078 евро.

Проектът за реконструкция на Централния общински пазар в гр. Стара Загора на обща стойност 1 420 854 евро бе изцяло изпълнен, като на 15.11.2013 г. пазарът бе въведен в експлоатация.

В допълнение през 2013 г. Инвестиционните комитети на двата ФГР са одобрили още 4 проекта за градско развитие, за които предстои подписване на договори за кредит в кратък срок, както следва:

- ✓ Проект за възстановяване на пазар „Връбница” в гр. София,
- ✓ Изграждане на логистичен център край гр. Стара Загора,
- ✓ Изграждане на паркинг на територията на гр. Варна за 160 места,
- ✓ Изграждане на кино комплекс в гр. Бургас

Общата стойност на финансирането за кредитираните 5 проекта и одобрените за финансиране 4 проекта е 33 488 390 евро, в това число 8 564 720 евро от ОПРР 2007-2013, 14 849 140 евро съфинансиране от ФГР и 10 074 530 евро капитал от крайните получатели

Фондовете за градско развитие работят по широко портфолио от допълнителни потенциални проекти за финансиране с нисколихвени кредити по инициативата JESSICA.

С оглед на изтичането на Финансовото споразумение, сключено между Правителството на Република България и Европейска инвестиционна банка като Холдинг фонд по JESSICA за България бяха предприети стъпки за удължаване на споразумението с ЕИБ. С Решение № 390 от 04.07.2013 г. Министерски съвет даде на мандат на министъра на регионалното развитие за провеждане на преговори с Европейската инвестиционна банка за удължаване на първоначално договорения 3-годишен срок на действие на Финансовото споразумение или за нормалното му прекратяване и прехвърляне на отговорностите на ЕИБ към УО на ОПРР.

В резултат на проведените преговори са уточнени параметрите на споразумението за удължаване на срока на Финансовото споразумение до 31.12.2015 г.

Подкрепа от ОПРР 2007-2013 г. се предоставя, чрез 3 инструмента за финансов инженеринг, като са приложени и двата модела за изпълнение на инструменти за финансов инженеринг за градско развитие и енергийна ефективност – с и без участието на Холдинг фонд, с което България активно използва финансовите инструменти, като иновативната форма на подкрепа

със средства от СКФ, чието приложение ще се разширява съществено през програмния период 2014-2020 г.

Във връзка с разпоредбите на чл. 67, ал. 2, буква „й“ от Регламент 1083/2006, свързани със задължението за представяне на осъществения напредък във финансирането и прилагането на инструменти на финансов инженеринг по чл. 44, към настоящия доклад се прилага информация за изпълнението на инструменти за финансов инженеринг, по смисъла на чл. 44, ал. 1, буква б) и в) на Регламент 1083/2006 в процеса на изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

Операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт

Целта на операцията е да осигури достъпност и сближаване чрез ефикасни и устойчиви градски транспортни системи.

➤ Схема BG161PO001/1.5-03/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града“

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел развитието на устойчиви и интегрирани системи за градски транспорт в петте големи града на България (Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен), допринасящи за подобряване на жизнените и екологични условия. В изпълнение са 5 договора за предоставяне на БФП в размер на 104 054 972,44 евро. Проектът на община Варна представлява третият голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) №1083/2006 по ОПРР. Проектът е одобрен от страна на ЕК на 17.12.2012 г. с Решение С(2012) 9598.

Конкретни цели на схемата са:

- Създаване на по-ефективен и бърз масов градски обществен транспорт с по-малко потребление на енергия;
- Изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт;
- Повишаване на привлекателността и степента на използване на масовия градски обществен транспорт;
- Подобряване на функционалността на града и подобряване на мобилността на населението;
- Намаляване на задръстванията и повишаване на възможностите на градския транспорт;
- Осигуряване на социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение.

- Проект „Интегриран градски транспорт на Пловдив“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/001 “Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Пловдив“ е на стойност 22 653 782,41 евро, от които БФП размер на 21 200 000 евро и 1 453 782,41 евро – собствен принос на Община Пловдив. Договорът за БФП е сключен на 2 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца.

Проектът предвижда набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини (пеш или чрез велосипеди), както и проучвания за бъдещи инвестиции, които да надградят постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Система за управление на градския транспорт (СУГТ)

- Светофари и контрол
- Велосипедни алеи
- Проучване за планиране на градския транспорт

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е както следва:

- На 25.01.2013 г. е подписан договор с изпълнител за сформирание на външен експертен екип на стойност 303 707 евро с ДДС, който работи по изпълнение на договора.
- На 25.09.2013 г. е подписан договор с изпълнител за провеждане на публично-информационна кампания на стойност 98 708 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.
- На 25.09.2013 г. е подписан договор с изпълнител за одит на проекта на стойност 33 745 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.

В процес на оценка са поръчките за избор на изпълнител за:

- Проектиране и изграждане на велосипедни алеи. Издадено е Решение на възложителя за избор на изпълнител, което се обжалва пред КЗК.
- Внедряване и експлоатация на система за управление на градския транспорт.
- Проектиране, изграждане и внедряване на център за управление на трафика.

През 2014 г. предстои обявяването на процедура за избор на изпълнител за извършване на проучване за планиране на градския транспорт.

- Проект „Интегриран градски транспорт на Варна“

Детайлна информация по проект BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“ е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

- Проект за интегриран градски транспорт на Стара Загора

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/003 “Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Стара Загора“ е на стойност **14 778 126,33 евро**, от които **12 600 000 евро** – безвъзмездна финансова помощ и **2 178 126,33 евро**– собствен принос на община Стара Загора. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 5 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца.

Компоненти по проекта:

- Закупуване на нови тролейбуси
- Поддръжка на тролейбусната мрежа
- Изграждане на велоалеи
- Интервенции в пътната мрежа
- Рехабилитация на спирките за обществен транспорт
- Въвеждане на информационна система (телематика)

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е, както следва:

Сключени договори с изпълнители през 2013г.:

- На 05.03.2013 г. е подписан договор за избор на Звено за изпълнение на проект "Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Стара Загора" на стойност 170 234 евро с ДДС.

- На 31.10.2013 г. е подписан договор с изпълнител с предмет "Информация и публичност по проекта" на стойност 22 076 евро с ДДС.
- На 05.11.2013 г. е подписан договор с изпълнител с предмет "Упражняване на строителен надзор по време на строителството на градска пътна мрежа" на стойност 1 828 евро с ДДС.

Процедури в процес на оценка към 31.12.2013г.:

- Изработване на работен проект за ремонт и рехабилитация на контактна мрежа и изграждане на ВКМ система;
- Изработване на работен проект за ремонт и рехабилитация на ТИС;
- Проектиране и СМР по градска пътна мрежа (вкл. велоалеи, рампи за хора с увреждания);
- Закупуване на 14 тролейбуса и специализиран автомобил за ремонт и поддръжка и доставка на оборудване за депо
- Проектиране, ремонт и рехабилитация на тролейбусно депо.

- Проект „Интегриран градски транспорт на Плевен“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/004 „Интегриран градски транспорт на Плевен“ е с общ размер от 11 924 475,24 евро, от които 10 427 804,76 евро – БФП и 1 496 670,48 евро - недопустими разходи, финансирани от община Плевен. Договорът за БФП е сключен на 10 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца.

Компоненти на проекта:

- Система за управление на обществения транспорт
- Изграждане на ново тролейбусно депо
- Разширение и оптимизиране на тролейбусната мрежа
- Реконструкция и подобрене на тролейбусната мрежа
- Интелигентна система за управление на трафика
- Облагородяване на спирки на обществения транспорт
- Велоалеи
- Програма за устойчиво развитие и внедряване на иновативни решения.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е, както следва:

В началото на 2013 г. са подписани договори с изпълнители за информация и публичност и финансов одит на проекта съответно на стойности 25 603 евро с ДДС и 15 338 евро с ДДС. На 26.03.2013 г. е подписан договор с изпълнител за разработване на документации на тръжни процедури за избор на изпълнители на стойност 24 124 евро с ДДС. На 27.11.2013 г. е подписан договор с изпълнител за разработване на Програма за устойчиво развитие и внедряване на иновативни решения на стойност 99 640 евро с ДДС.

Към края на месец декември 2013 г. е издадено решение за избор на изпълнител за система за управление и контрол на МГОТ - инженеринг, което не е обжалвано. През януари 2014 г. ще бъде подписан договор с изпълнителя на стойност 557 650 евро с ДДС.

Към декември 2013г. е в процес на оценка поръчката за избор на изпълнител за изграждане на ново тролейбусно депо – инженеринг. През 2013 г. са обявени поръчките за избор на изпълнители за интелигентна транспортна система и реконструкция, подобрения, разширение

и оптимизиране на тролейбусната мрежа, като се предвижда оценяването на офертите да започне през януари 2014 г.

През 2014 г. предстои обявяването на процедури за избор на изпълнители за облагородяване на спирките на обществения транспорт и изграждане на велоалеи.

- Проект „ Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Русе “

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/005 “Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Русе“ е на стойност 15 021 363,25 евро, от които БФП в размер на 13 299 692,67 евро и 1 721 670,58 евро– собствен принос на Община Русе. Договорът за БФП е сключен на 6 август 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца.

Проектът предвижда набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини (пеш или чрез велосипеди), както и проучвания за бъдещи инвестиции, които да надградят постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Електронна система за таксуване на пътниците
- Система за контрол и управление на обществения транспорт и електронни информационни табла, базирана на GPS
- Улесняване на достъпа на обществения градски транспорт (ОГТ) по бул. Цар Освободител
- Изграждане на подлез при ж/п линията за свързване на кв. Родина с центъра
- Подобряване достъпността до ОГТ в кв. Чародейка
- Изграждане на велоалеи
- Рехабилитация на тролейбусната инфраструктура – стълбове и контактна мрежа
- Подобряване достъпа до спирките на ОГТ и безопасността за пешеходци и велосипедисти на бул. България

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е, както следва:

- На 02.07.2013 г. е подписан договор с външен консултант по проекта на стойност 121 482 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.
- На 11.11.2013 г. е подписан договор с изпълнител за строителен надзор на стойност 108 707 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.
- На 16.12.2013 г. е подписан договор с изпълнител за провеждане на публично-информационна кампания на стойност 66 557 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.

В процес на оценка са поръчките за избор на изпълнител за:

- Оборудване на електронна система за таксуване и оборудване на Система за контрол и управление на обществения транспорт (СКУОТ).
- СКУОТ-монтаж на ел.табла и рехабилитация на тролейбусна инфраструктура.
- Реконструкция на кръгово кръстовище, бул.“Цар Освободител“.
- Подлез и пробив, кв.Родина.
- Строителни и монтажни работи - кв.Чародейка и бул.“България“.

- Финансов одит.

През 2014 г. предстои обявяването на процедури за избор на изпълнители за:

- План на велодрежа.
- Синхронизиране на циклите на 3 светофарни уредби.
- Изграждане на велоалеи.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2013 г. по Приоритетна ос 1 е 254, сключени в периода 2008-2013 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/1.1-02/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	6
BG161PO001/1.1-03/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	17
BG161PO001/1.1-04/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	3
BG161PO001/1.1-05/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	5
BG161PO001/1.1-07/2009	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации	2
BG161PO001/1.1-08/2010	Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации	16
BG161PO001/1.1-09/2010	Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации	22
BG161PO001/1.1-10/2010	Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития	11
BG161PO001/1.1-11/2011	Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации	20
BG161PO001/1.1-12/2011	Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск	58
BG161PO001/1.2-01/2011	Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради	1

BG161PO001/1.2-02/2011	Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение	3
BG161PO001-1.2-03/2012	Подкрепа за създаване на инструмент за финансов инженеринг - Фонд за жилищно обновяване	1
BG161PO001/1.4-01/2007	Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали	1
BG161PO001/1.4-05/2009	Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда	1
BG161PO001/1.4-06/2010	Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации	7
BG161PO001/1.4-07/2010	Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие	36
BG161PO001/1.4-08/2010	Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA	1
BG161PO001/1.4-09/2012	Зелена и достъпна градска среда	36
BG161PO001/1.5-01/2010	Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас	1
BG161PO001/1.5-02/2011	Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община	1
BG161PO001/1.5-03/2011	Подкрепа за интегриран градски транспорт в петте големи града	5

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 1 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 227 проверки на място, от които по Годишен план – 66 броя и 46 по решение на УО проверки на място. Осъществени са 115 броя проверки на приключили проекти за гарантиране устойчивостта на резултатите. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 1 са извършени общо 165 броя проверки на място по Годишен план, проверки по решение на УО и проверки по сигнали за нередности.

➤ Прекратени договори

През отчетния период бяха прекратени 10 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Панагюрище	BG161PO001/1.1-01/2007/044-02	14.11.2013	Прекратен след отхвърляне на искане за окончателно плащане поради неизпълнение на дейностите по проекта

Агенция за социално подпомагане	BG161PO001/1.1-03/2008/001/015	17.09.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001/1.1-03/2008/001/010	21.11.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001/1.1-03/2008/001/018	21.11.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок
Община Варна	BG161PO001/1.1-10/2010/002	31.01.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок поради промяна в екипа и забавени процедури по основните дейности
Община Велинград	BG161PO001/1.1-10/2010/007	08.07.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок
Община Сандански	BG161PO001/1.1-10/2010/043	18.09.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат проведени процедури за избор на изпълнители в определен срок и съответно да бъдат изпълнени заложените основни дейности
Община Елин Пелин	BG161PO001/1.1-10/2010/042	12.12.2013	Прекратен заради обстоятелства пред бенефициента, поради които проектът не може да бъде изпълнен
Община Балчик	BG161PO001/1.1-10/2010/006	18.06.2013	Прекратен заради сериозно забавяне в изпълнението и невъзможност да бъдат изпълнени заложените основни дейности по проекта
Община Нова Загора	BG161PO001/1.1-12/2011/057	10.12.2013	Прекратен поради невъзможност на общината да осигури средства за разплащане на текущи разходи по проекта и забавяне в избора на изпълнители за основните дейности по проекта

➤ Приключили проекти

През отчетения период са приключени **14 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG 161 PO 001/1.1.-01/2007	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената образователна инфраструктура	122 666 души

2.1	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	78 сгради
2.2	Подобрена социална инфраструктура (бр.)	5 сгради
2.3	Подобрена културна инфраструктура (бр.)	0 сгради
3	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	501 души
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	2 870 души
5	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.)	24 325 ученици

През отчетения период са приключени **3 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-05/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG 161 PO 001/1.1.-05/2007	Отчетена стойност
1	Общ брой население, облагодетелствано от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура	2 076 958 души
2	Общ брой посетители, облагодетелствани от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура	54 567 души
3	Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавна културна инфраструктура	3 сгради
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	26 363 души
5	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	177 950 души

През отчетения период са приключени **11 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-07/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-07/2007	Отчетена стойност
1	Лица, облагодетелствани от модернизиранията университетска инфраструктура	79 917 души
2	Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	198 701 кв.м.
3	Брой сгради	26 сгради
4	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	803 души

През отчетения период са приключени **19 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-09/2007 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-09/2007	Отчетена стойност
---	---	-------------------

1	Брой ученици/деца, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	54 412 души
2	Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	425 504 кв.м.
3	Брой сгради	144 сгради
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	4 649 души
5	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	309 души

През отчетения период са приключени **28 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-10/2010 “Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-10/2010	Отчетена стойност
1	Въведени добри практики в областта на иновативните културни събития	248
2	Брой представители на социални и етнически групи включени в иновативните културни събития	53 186 души
3	Брой проведени иновативни културни събития	153
4	Брой посетители на иновативните културни събития	842 460 души
5	Брой участници (активни и пасивни) в иновативните културни събития	366 650 души

През отчетения период е приключен **1 проект** по схема BG161PO001/1.1.-11/2010 “Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”. Отчетените резултати по този проект са:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-11/2010	Отчетена стойност
1	Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	32 884 пациенти
2	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	94 476 души
3	Подобрена инфраструктура на здравеопазването – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	91,64 кв.м.
4	Подобрена инфраструктура на здравеопазването	1

През отчетения период са приключени **3 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-12/2010 “Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-12/2010	Отчетена стойност
1	Деца и младежи с увреждания от Домове за деца с	

	увреждания, ползватели на подобрената социална инфраструктура	36
2	Изградени, оборудвани и обзаведени Центрове за настаняване от семеен тип	3
3	Изградени/реконструирани, обзаведени и оборудвани защитени жилища	2

През отчетения период са приключени **20 проекта** по схема BG161PO001/1.4.-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда” и схема BG161PO001/1.4.-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4.-02/2008 и BG161PO001/1.4.-05/2009	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновената градска среда	1 105 967 души
2	Брой квадратни метри подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки	915 833 кв.м.
3	Брой квадратни метри изградени/рехабилитирани пешеходни и велоалеи, тротоари	344 626 кв.м
4	Осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони	1 459 бр.

През отчетения период са приключени **6 проекта** по схема BG161PO001/1.4.-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации” и схема BG161PO001/1.4.-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4.-03/2008 и BG161PO001/1.4.-04/2009	Отчетена стойност
1	Площ на свлачище	431 061,39 кв.м.
2	Население облагодетелствано от интервенцията	11 887 души

През отчетения период са приключени **36 проекта** по схема BG161PO001/1.4-06/2010 “Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4-06/2010	Отчетена стойност
1	Население облагодетелствано от изградената инфраструктура	767 195 души
2	Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	42 655 л.м.
3	Дължина на защитени или възстановени брегове	29 415 л.м.

➤ **Подкрепа за полюсите на растеж – 7-те големи града (София, Пловдив, Варна, Русе, Бургас, Стара Загора и Плевен)**

В таблицата по-долу е посочена информацията относно поетите в оперативната програма ангажименти за индикативно разпределение на средствата по Приоритетна ос 1 «Устойчиво и

интегрирано градско развитие», отчитайки пренасочения финансов ресурс и постигнатия през отчетния период напредък.

Таблица 29: Информация за разпределение на финансовия ресурс за подкрепа на 7-те големи града*

Общини	Индикативно разпределение* (евро)	Сключени и предстоящи за сключване договори до края на първо тримесечие на 2014 г. (евро)**	Свободен ресурс за пренасочване към схема 2.1-01 (ССТ) (в млн. евро) (евро)
1	2	3	4
Столична община	120 000 000	140 877 974	
ОБЩО Столична община	120 000 000	140 877 974	
ОБЩО 6-те големи общини (Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Стара Загора	300 000 000	329 270 292	
ОБЩО 6 големи общини	300 000 000	329 270 292	
ОБЩО 29 общини в обхвата на агломерациите на София и 6-те големи града	110 000 000	93 442 336	
ОБЩО 29 общини:	110 000 000	93 442 336	
ОБЩО 50 общини извън обхвата на София и 6-те големи града	393 000 000	384 341 783	
ОБЩО 50 общини:	393 000 000	384 341 783	
ОБЩО 86 общини:	923 000 000	947 932 385	9 836 287

* Индикативното разпределение е в съответствие с третата ревизия на оперативната програма, изпратена за одобрение към ЕК на 26.09.2013 г.

** Общият размер на схемите за жилищна политика (1.2-01-ДОЖС и 1.2-03-ФЖО) 32 млн.евро е разпределен индикативно както следва: 1/4 за Столична община, 2/4 за 6-те големи града, 1/4 за останалите 29 града

3.1.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

- По отношение на схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации“, с бенефициент Министерство на здравеопазването и на схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации” бе констатирано забавяне в подготовката на техническите спецификации за доставка на високо специализирано медицинско оборудване за диагностика и лечение на онкологични заболявания от страна на бенефициентите. В УО на ОПРР бяха получени искания за промяна на параметрите на технически спецификации по договори за безвъзмездна финансова помощ. Целта на промяната беше премахване на налични дискриминационни параметри в техническите спецификации по договорите за БФП. Въведени бяха при необходимост допълнителни параметри към описанието на

оборудването, с оглед постигане на по-голяма яснота и обективна оценка на етапа на провеждане на процедурата за избор на изпълнител.

Предприети стъпки: Със заповед №РД-02-14-1888/26.07.12 на Ръководителя на УО на ОПРР бе сформирана Работна група от водещи експерти специалисти по медицинско оборудване за диагностика и лечение на онкологични заболявания със задача да изготвя становища относно допустимост и целесъобразност на предлаганите от бенефициентите промени в Технически спецификации по договори за БФП в рамките на схемата. В допълнение, при одобряване на промени в техническите спецификации УО на ОПРР взема предвид и предоставените становища от външни експерти, специалисти в съответната област. Процесът по преглед и одобряване на коригираните технически спецификации, изискващ допълнително време, до известна степен забави подготовката на тръжните документации и съответно обявяването на процедурите за избор на изпълнител за доставка, но не постави в риск изпълнението на сключените договори за БФП в рамките на настоящия програмен период.

- През 2013 г. по схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали“ беше одобрен и финансиран проект за „Реконструкция и модернизация за осигуряване на достъпна среда и провеждане на ефективни мерки при ремонт на Националната гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) „Константин Кирил Философ“ с конкретен бенефициент Министерство на културата. Във връзка с реализация на СМР дейностите по проекта, продължили и след започването на учебната година, Министерство на културата предприе действия по временно преместване на учениците в сградата на друго училище, намираща се в централната част на гр. София, до завършване на проекта. В тази връзка, част от ръководството на училището и част от учениците поискаха училището да остане в сградата, в която е преместено, с оглед близостта му до важни за обучението институции като напр. Софийски университет, което от своя страна създаде обществено напрежение.

Предприети стъпки: УО на ОПРР проведе редица срещи с Министерство на културата с оглед разрешаване на проблема. Съгласно изискванията на оперативната програма Министерство на културата, като бенефициент по проекта, не следва да променя предназначението и собствеността на обекта на интервенция до 5 години след приключването на проекта. Очаква се Министерство на културата да вземе окончателно решение във връзка с възникналия казус през 2014г.

- В рамките на отчетния период УО на ОПРР беше информиран, че община Сандански среща трудности в изпълнението на проект по схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“. Причината за това е съпротива от страна на местната общност срещу изграждане на защитено жилище в с. Лешница, община Сандански и искане за вземане на решение по казуса.

Предприети стъпки: УО на ОПРР предприе мерки за разрешаване на възникналия проблем като инициира среща с община Сандански, представители на Държавната агенция за закрила на детето и ЦКЗ, на която беше обсъдена създалата се ситуация, както и възможните варианти за преодоляването на проблема. Проведена беше и среща с представители на с. Лешница, община Сандански. В тази връзка беше взето решение местоположението на защитеното жилище да бъде променено и сградата да бъде изградена непосредствено до центъра за настаняване от семеен тип в с. Вълково, който също е част от проекта.

- В рамките на схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение“ по време на оценката на проектно предложение на Община Варна е получена жалба от Инициативен комитет на живущите в комплексите в близост до терена, определен за изграждането на социалните жилища по ОПРР. Жалбата е насочена срещу предложението на кмета за участие на Община Варна по схемата.

Предприети мерски: С оглед на факта, че проектното предложение следва да е подкрепено от широката общественост, съгласно Изискванията за кандидатстване по схема BG161PO001/1.2-02/2011, Ръководителят на УО на ОПРР е изискал представянето на детайлна информация за всички действия, предприети от Община Варна, за получаване на необходимата обществена подкрепа от страна на жителите на кв. "Възраждане" в град Варна, както и от всички заинтересовани страни.

3.2. Приоритетна ос 2 Регионална и местна достъпност

Съгласно изпратената на 27 септември 2013 г. за одобрение от ЕК трета ревизия на ОПРР финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **330 007 985 евро**, от които **280 506 787 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **20,6 %** от бюджета на ОПРР. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г.

В същото време, с оглед посочване на реалната и коректна информация, в настоящия доклад са отразени всички решения на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР. В тази връзка финансовият ресурс на приоритетна ос 2 възлиза на **331 087 639 евро**, от които **281 424 493 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **20,7 %** от бюджета на програмата.

3.2.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

В рамките на приоритетна ос 2 през 2013 г. е постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

Таблица 30. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2013 - 31.12.2013
По операция 2.1.						
BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"	1 ноември 2007 г.	256 203 961	257 256 532	218 668 052	38 588 480	10 проектни фиша Конкретен бенефициент АПИ
BG161PO001/2.1-02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на	14 ноември 2007 г.	53 555 435	53 291 161	45 297 487	7 993 674	Процедурата по приемане на проекти е приключила

общинска пътна мрежа”						
BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”	01 декември 2011 г.	20 003 288	20 003 288	17 002 794	3 000 494	Конкретен бенефициент ИА ЕСМИС
BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия”	15.11.2010 г.	851 359	536 658	456 159	80 499	Конкретен бенефициент МИЕ

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г.

** Колона “Нов общ бюджет евро” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2013 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.2.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 31. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 2											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽²⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	4	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	39 ⁽¹⁾	39
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Стойност на спестено време в евро/год. в резултат от реконструиран и пътища за пътници и товари Ключов индикатор ⁽³⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽⁴⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	46000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	208000	208000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой допълнително население, обхванато от ширококоловтов достъп Ключов индикатор ⁽⁵⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽⁶⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	260 000 ⁽⁵⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	725 000 ⁽⁵⁾	725 000 ⁽⁵⁾
	Базова стойност	10.6%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽⁷⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	10%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	27%	27%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатори за продукт											
Изградена ИКТ мрежа	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽⁸⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	150	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500	500
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
км реконструиран и пътища Ключов индикатор	Постигната стойност	Н/П	Н/П	12,2	128,18	161,19	501,44	713,84			713,84 ⁽⁹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1300	1300
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите (път, ИКТ)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	15	20	39	54			54
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.
- (2) Индикаторът ще бъде отчетен през 2015 г. след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която се изпълнява по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.
- (3) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 20 „Стойност на спестеното време в евро/година, произтичащо от нови и възстановени пътища за пътници и товари»
- (4) Индикаторът ще бъде отчетен през 2015 г. след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която се изпълнява по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059..
- (5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 12 „Брой допълнително население, обхванато от широколентов достъп». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015 г. са съответно 260 000 и 725 000 души.
- (6) За 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (7) Индикаторът ще бъде отчетен през 2015 г. след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която се изпълнява по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.
- (8) За 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (9) Постигната стойност по показателя по схеми BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища" и схема BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа" за 15 бр. проекти за 2013г. и неотчетени пътни участъци от 2011г и 2012г. - общо 20,93 км.

3.2.1.2. Информация за финансов напредък по приоритетната ос

Таблица 32. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2013- 31.12.2013 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро

2. Регионална и местна достъпност	21 021 647	64 040 014,81	96 074 683,30
--	-------------------	----------------------	----------------------

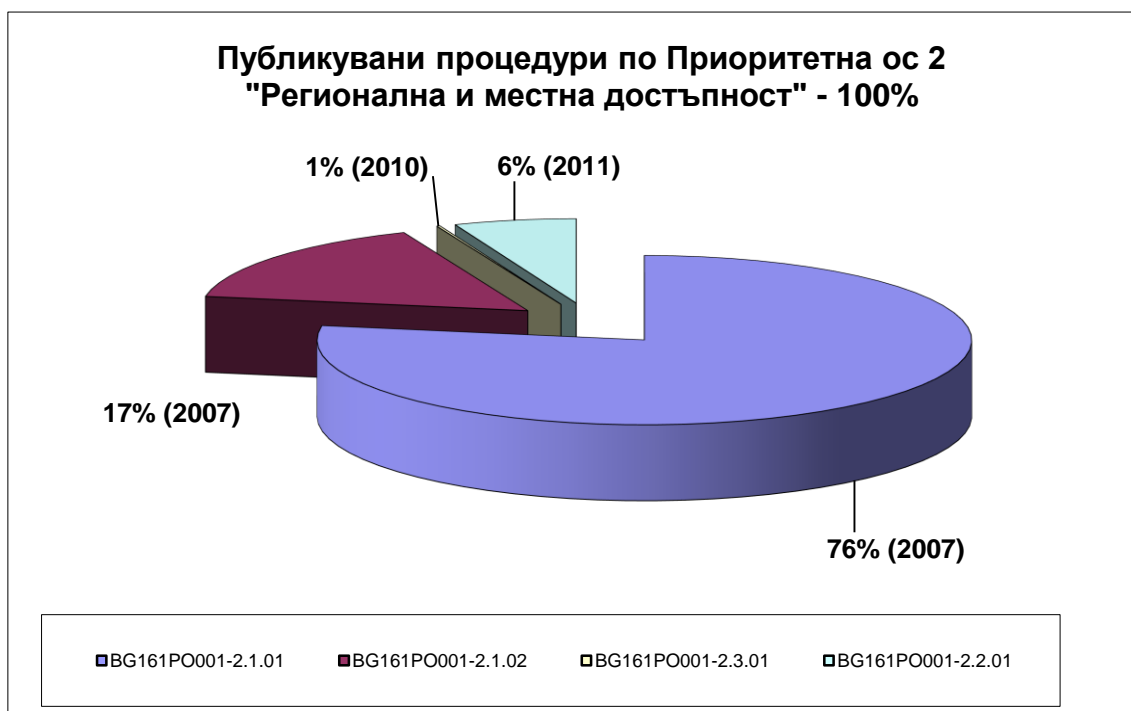
„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2013 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2013 г.

3.2.2. Качествен анализ

Договорените проекти по схемите за предоставяне на безвъзмездна помощ за подобряване състоянието на републиканската и общинската пътни мрежи осигуряват по-добра достъпност и взаимосвързаност между различните региони, както и във вътрешността на градските зони.

През отчетния период продължи изпълнението на сключените в периода 2010-2012 г. договори с конкретния бенефициент Агенция «Пътна инфраструктура» по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища”. След провеждането на обществени поръчки по реда на ЗОП по сключените договори е освободен финансов ресурс, който позволи набиране, оценка и сключване на нови договори по схемата. През 2013 г. АПИ подаде общо 10 проектни фиша.

В допълнение, през отчетния период продължи изпълнението на сключените през 2008 г. договори по схемата BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа”.

РЕЗУЛТАТИ:

- ***Схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"***

Специфичната цел на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е да се подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на второкласни и третокласни пътища.

След провеждане на обществените поръчки по ЗОП за сключените в периода 2009-2012 г. договори по схемата е освободен финансов ресурс, който позволи набирането, оценката и сключването на нови договори. В тази връзка с решение на ръководителя на УО на ОПРР са ревизирани Насоките за кандидатстване по схемата като през отчетния период бяха добавени нови срок за кандидатстване. Конкретният бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ подаде общо 10 проектни предложения.

В рамките на определения срок за кандидатстване – 25.01.2013 г. по етап VI бяха подадени 2 проектни фиша, които с решение на ръководителя на УО на ОПРР от 13.03.2013 г. бяха одобрени за финансиране и на 22.03.2013 г. бяха сключени договорите за предоставяне на БФП в размер на 11 655 614,64 евро.

Във връзка с установения риск от загуба на средства при прилагане на правилото N+3/2 към 31.12.2013 г. УО анализира допустимостта за финансиране по ОПРР на вече изпълнени или в напреднал етап на изпълнение пътни проекти с финансиране от държавния бюджет, отговарящи на допустимите дейности по ОПРР, с конкретен бенефициент АПИ.

В рамките на определения срок за кандидатстване – 14.06.2013 г. по етап VII бяха подадени 2 проектни фиша в напреднал етап на изпълнение, които с решение на ръководителя на УО на ОПРР от 30.07.2013 г. бяха одобрени за финансиране със срок на изпълнение 3 месеца. На 20.08.2013 г. бяха сключени договорите за предоставяне на БФП в размер на 5 586 515,82 евро. В рамките на отчетния период и двата проекта бяха приключени с окончателни плащания.

С оглед намаляване на риска от прилагане на автоматично освобождаване на средства по програмата към 31.12.2013 г. на XII-то заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР,

проведено на 28 май 2013 г., беше взето решение в обхвата на програмата да бъде включен нов голям пътен проект (по смисъла на чл.39 от Регламент 1083/2006г.), с което целта за 2013 г. да бъде намалена с 81 млн. евро – ЕФРР съгласно финансовия план на големия проект. В тази връзка в рамките на етап VIII на 15.08.2013 г. АПИ подаде общо 6 проектни предложения, едното от които за големия проект „Изграждане на Северна скоростна тангента“. Сформирана беше оценителна комисия, която започна работа на 19.08.2013 г. като подадената апликационна форма и придружаващите към нея документи на големия проект се преглеждаха успоредно и от JASPERS. С решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 30.09.2013 г. беше одобрен за финансиране големият проект в размер на 120 млн. евро. като на 03.10.2013 г. беше подаден за оценка към Европейската комисия, а на 18.11.2013 г. беше определен от ЕК като допустим. Северната скоростна тангента с нейното разположение е от изключително значение за намаляване на трафика в района на гр.София. В ситуационно отношение трасето на Северната Скоростна Тангента е с обща дължина от 16,540 км с преминаване през шест землища на територията на София – Требич, Илиянци, Бенковски, Малашевци, Орландовци, Враждебна. С осъществяването на проекта ще се постигне значително намаляване на времето за пътуване, ще се повиши безопасността, ще се облекчи трафика в национален и международен мащаб, ще се повиши мобилността на населението и транспортната достъпност до услуги от по-високо качество.

С решение на УО на ОПРР от 17.10.2013 г. бяха одобрени за финансиране още 3 проекта като договорите за предоставяне на БФП в размер на 12 726 183,25 евро бяха сключени на 21.10.2013 г. На 21.11.2013 г. единият от договорите – на стойност на БФП 8 946 667,16 евро беше прекратен. Средствата се предоставят за реконструкция/рехабилитация на второкласни и третокласни пътища, обслужващи вътрешно-регионални връзки и за реконструкция, както и за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища, осигуряващи достъп до райони с потенциал за развитие на туризма. В резултат на изпълнението на договорените през 2013 г. проекти за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища ще бъдат рехабилитирани/реконструирани 6 лота с обща дължина 67.56 км.

Таблица 33: Информация за схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	1 ноември 2007 г.
Краен срок за кандидатстване	за 2013 година Етап VI – 25.01.2013 Етап VII – 14.06.2013 Етап VIII – 15.08.2013
Статус на схемата	Приключила
Бенефициенти	Агенция „Пътна инфраструктура“
Предвидени финансови средства	256 203 961 евро
Подадени проектни фишове	10
Одобрени проектни фишове	7
Брой оценителни комисии	3
Сключени договори през 2013 г.	7 (1 договор е подписан и прекратен в рамките на 2013 г.)
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2013 г.	21 021 647

Таблица 34: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища ”

	общо	СЗР	СИР	ЮИР	ЮЗР
Брой подадени проекти	10	1	6	2	1
Брой сключени договори	6	1	3	2	0
Размер на БФП на сключените договори в евро	21 021 646,55	6 420 948,63	8 176 295,25	6 424 402,67	0,00
Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитираните пътища (средно денонощно, база 2006 г.) %	17,31 %	10 %	26,85 %	15,09 %	0,00
Стойност на спестено време в евро/годишно в резултат от реконструирани пътища за пътници и товари	2 057 136	443 987,65	631 019,27	982 129,08	0,00
Реконструирани и рехабилитирани пътища второкласна пътна мрежа /км/	26,73	19,03	7,70	0,00	0,00
Реконструирани и рехабилитирани пътища третокласна пътна мрежа	40,83	0,00	12,80	28,03	0,00

Операция 2.2 Информационна и комуникационна мрежа

➤ BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”

Схемата е публикувана през 2011 г. с размер 20 003 287,52 евро и конкретен бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи” (ЕСМИС). Основната цел на схемата е изграждане на широколентови връзки към градските периферии и по-слабо урбанизираните територии и селски райони и развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена инфраструктура като предпоставка за осигуряване на по-високо качество на живот и нови възможности за икономическо и социално развитие. Проектното предложение е съобразено с Националната стратегия за развитие на широколентовия достъп в Р.България и да допринася за постигане на целите ѝ.

Конкретният бенефициент представи към проектното предложение подробно прединвестиционно проучване, което трябва да разглежда вариантни решения (сценарии) и да докаже целесъобразността на препоръчаната опция/опции (в случай че са възможни и доказано целесъобразни повече от едно решения), както и пълен анализ разходи и ползи на препоръчаните алтернативи.

С цел успешно изпълнение на проекта и осигуряване на устойчивост на инвестицията, проектното предложение посочва начина на управление и експлоатация на изградената инфраструктура, като при описанието на институционалната структура за изпълнение на проекта и експлоатацията на активите бенефициентът следва ясно да демонстрира, че са спазени разпоредбите на законодателството в областта на държавните помощи и не се допуска свръхкомпенсация на оператора.

Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен през октомври 2012 г. на обща стойност 20 003 287,52 евро. Проектът предвижда да бъде изградена оптична инфраструктура с обща дължина от 860 км за високоскоростен достъп до интернет на 29 общински центъра и 24 малки населени места. Общата територия на избраните населени места е над 7919 кв. км., върху която живеят 277 765 души или 8% от населението, извън

областните градове и столицата. Основната цел на проекта е развитие на електронното управление и предлагане на ширококоловни услуги от следващо поколение за гражданите и бизнеса в икономически изостанали и отдалечени райони на страната.

Изпълнението на проекта включва елементи на държавна помощ, с оглед на което е продължена комуникацията с ЕК в рамките на стартирания през 2010 г. процес на предварителна нотификация. В резултат на проведените разговори и кореспонденция е уточнен подходът за изпълнение на дейностите и за експлоатация на инфраструктурата като с оглед съответствие с изискванията на законодателството в областта на държавните помощи в договора за безвъзмездна финансова помощ са заложили конкретни задължения за бенефициента за изпращане на официално уведомление за държавна помощ, както и предпазни клаузи за недопускане на помощ или несъответствие на помощта с решението на ЕК. – На 19 февруари 2013 г. уведомлението за държавна помощ е валидирано от МФ и официално подадено. На 19 април 2013 г. е получено официално писмо от ЕК с въпроси по уведомлението. Отговорите на въпросите са подготвени от ИА ЕСМИС, съгласувани са с УО на ОПРР и са изпратени от страна на Министерство на финансите. На 09 декември 2013 г. Главна дирекция „Конкурентоспособност“ на ЕК постанови решение, с което оцени, че проектът е съвместим с чл. 107, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС.

Междувременно, през отчетния период, в изпълнение на договора за БФП, ИА ЕСМИС извърши подготвителните дейности за изпълнение на проекта, които включват назначаване на екип, подготовка на спецификации и тръжни документи. Първите обществени поръчки поръчки са публикувани на 21.10.2013г. – за изграждане на оптичната инфраструктура чрез инженеринг и за доставка на оборудване. Към края на 2013 г. поръчката за инженеринг и в процес на оценка, а поръчката за доставка е прекратена и предстои повторно обявяване през февруари 2014 г.

➤ ***BG161PO001/2.3-01/2010 Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия***

Схемата е публикувана през 2010 г. с цел подготовка и изготвяне на предпроектно проучване и подготвителни дейности за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия. Конкретен бенефициент е Министерство на икономиката и енергетиката. Конкретни цели на схемата са изготвяне на предпроектно проучване, включващо поне 3 варианта и пълен анализ разходи-ползи, избор на трасе на междусистемната газова връзка, оптимално от икономическа, техническа, географска и технологична гледна точка, подготовка на документи за кандидатстване с голям проект по смисъла на чл. 39 на Регламент (ЕО) № 1083/2006. Договорът за предоставяне на БФП е подписан през 2011 г.

През 2013 г. приключи изпълнението на проекта, в резултат на който беше изготвено предпроектно проучване за изграждане на междусистемна газова връзка България-Сърбия, апликационна форма и пълен комплект документи за кандидатстване за голям проект, по смисъла на чл.39 на Регламент (ЕО) № 1083/2006, анализ „разходи-ползи“ на проекта, както и анализ и доклад по оценката за въздействие върху околната среда.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2013 г. по Приоритетна ос 2 е 30, сключени в периода 2008-2013 г., от които 28 договора за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища; 1 договор за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна мрежа; 1 договор, сключен за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура.

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/2.1-01/2007	Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища	28
BG161PO001/2.1-02/2007	Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа	1
BG161PO001/2.2-01/2011	Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура	1

С цел наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 2 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 74 проверки на място, от които по Годишен план – 22 бр. и 14 по решение на УО. Направени са и 38 бр. проверки на приключили проекти за устойчивост. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 2 са извършени 35 броя проверки на място по Годишен план, по решение на УО и по сигнали за нередност.

➤ Прекратени договори

През отчетния период е прекратен 1 договор за безвъзмездна финансова помощ:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Агенция “Пътна инфраструктура”	BG161PO001/2.1-01/2007/001/055	20.11.2013	Прекратен поради възникнала необходимост от изграждане на подземна инфраструктура след приключване на дейностите по проекта.

➤ Приключили проекти

По приоритетна ос 2 през 2013 г. са приключени общо 16 проекта, от които по схема BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа, Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища” са 2 броя, по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища” – 13 броя и по схема BG161PO001/2.3-01/2010 Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия – 1 бр. договор. Основните дейности по проектите са свързани с подобряване на пътната настилка на общинската пътна мрежа, осигуряване на нормалната ѝ експлоатация, ремонт и изграждане на нови отводнителни съоръжения, повишаване на безопасността на движение по пътищата и улесняване на придвижването между населените места, както и подготовка и изготвяне на предпроектно проучване и подготвителни дейности за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия. Предвидена бе и изпълнена нова пътна сигнализация и маркировка. Рехабилитирани/реконструирани са общо 191,467 км общински, второкласни и третокласни пътища.

3.2.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ ***Забавяне на изпълнението на проект „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“ и констатирани рискове по проекта***

Основен проблем при изпълнението на проекта е натрупаното закъснение при възлагането на процедурата за инженеринг за оптичната мрежа. Съгласно сключения договор за БФП между УО на ОПРР и ИА „ЕСМИС“, договор с изпълнител може да се сключи, но същият ще влезе в сила само след постановяване на положително решение от ЕК относно съответствието на проекта със законодателството на Общността в областта на държавните помощи при пълно съответствие с изискванията и условията, заложиени в решението. Изискването е продиктувано от необходимостта да се въведе предпазна клауза, която да предотврати отпускането на неправомерна държавна помощ. В тази връзка, поради необходимостта от изчакване на решение на ЕК по уведомлението за държавна помощ е констатирано забавяне при обявяването на всички обществени поръчки. Най-проблемна е поръчката за инженеринг, тъй като тя включва проектиране, получаване на съответни разрешителни (включително становище по ОВОС) и строителство.

Предприети стъпки:

- През януари 2013 г. са проведени срещи и кореспонденция с Министерство на финансите (МФ) за финализиране на уведомлението за държавна помощ. На 22.01.2013 г. са изпратени официално коментари от страна на МФ по договора за БФП и пакета документи за уведомлението за държавна помощ.
- На 04.02.2013 г. е сключен анекс към договора за БФП с цел отразяване на коментарите на МФ.
- Уведомлението за държавна помощ е валидирано от МФ и официално подадено на 19.02.2013 г.
- На 19.04.2013 г. е получено официално писмо от ЕК с въпроси по уведомлението. Отговорите на въпросите са подготвени от ИА ЕСМИС, съгласувани са с УО на ОПРР и са изпратени от страна на Министерство на финансите.
- На 09.12.2013 г. Главна дирекция „Конкурентоспособност“ на ЕК постанови решение, с което оцени, че проектът е съвместим с чл. 107, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС
- Междувременно в изпълнение на договора за БФП, ИА ЕСМИС извърши подготвителните дейности за изпълнение на проекта, които включват назначаване на екип, подготовка на спецификации и тръжни документи. Първите поръчки са публикувани на 21.10.2013г. – за изграждане на оптичната инфраструктура чрез инженеринг и за доставка на оборудване. Към края на 2013 г. поръчката за инженеринг и в процес на оценка, а поръчката за доставка е прекратена и предстои повторно обявяване през февруари 2014 г.

Въпреки натрупаните закъснения, обаче, отчитайки напредъка към настоящия момент, проектът може да се изпълни в рамките на настоящия програмен период. По отношение проектирането и изграждането на оптичната инфраструктура може да се наблюдава евентуален риск от забавяне във връзка със становище за необходимостта от ОВОС, съгласуване на трасетата с експлоатационните дружества и АПИ, издаване на разрешение за строеж. Самото изграждане може да бъде осъществено в рамките на 3 месеца.

3.3. Приоритетна ос 3 Устойчиво развитие на туризма

Съгласно изпратената на 27 септември 2013 г. за одобрение от ЕК трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за приоритетна ос 3 е на стойност **156 385 061 евро**, от които **132 927 302 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява **9,8%** от бюджета на програмата. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г. След тази дата до края на 2013 г. не са извършвани други реалокации на финансови средства по приоритетна ос 3.

3.3.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

През отчетния период продължи изпълнението на сключените до момента договори за предоставяне на БФП по приоритетна ос 3.

Таблица 37. Обявени схеми за безвъзмездна финансова помощ

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2012-31.12.2012 г.
Приоритетна ос 3.						
BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"	15 юли 2008 г.	16 849 934	16 247 339	13 810 238	2 437 101	Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции”	30 юни 2009 г.	17 784 775	17 515 007	14 887 756	2 627 251	Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”	16 август 2010 г.	82 708 966	81 806 156	69 535 233	12 270 923	Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/3.1-04/2011 „Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк”	10 февруари 2011 г.	5 000 000	4 927 750	4 188 588	739 162	Конкретен бенефициент МС
BG161PO001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”	30 юни 2010 г.	3 189 617,00	0,00	0,00	0,00	Договорите и рамковото споразумение по схемата са прекратени Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”	15 ноември 2011 г.	6 430 450	6 202 767	5 272 352	930 415	Процедурата по приемане на проекти е приключила

BG161PO001/3.2-03/2012,,Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие II	12 юни 2012 г.,	3 093 977	3 093 977	2 629 880	464 097	Подадени 23 проектни предложения
BG161PO001/3.3-01/2008 "Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване"	25 юни 2008 г.	27 265 766	26 592 065	22 603 255	3 988 810	Конкретен бенефициент МИЕ

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г.

** Колона «Нов общ бюджет евро» отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2013 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.3.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 38: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 3											
Индикатори за въздействие											
Нетни годишни приходи от международен туризъм	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽¹⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1050	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1475	1475
	Базова стойност	914 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Заетост на легловата база	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽²⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	39%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45%	45%
	Базова стойност	35% (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽³⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500000	500000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽⁴⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	70%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80%	80%
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Годишен брой участници (организации, компании) в международни, национални и регионални туристически панаири и изложения	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0 ⁽⁵⁾			0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1500	1500
	Базова стойност	900 (2006)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатори за продукт											
Общ брой проекти за развитие на туризма Ключов индикатор ⁽⁶⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	8	23 ⁽⁷⁾			23
	Целева стойност	Н/П	Н/П	36	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой развити туристически атракции/обекти	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	6	37 ⁽⁸⁾			37
	Целева стойност	Н/П	Н/П	25	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	95	95
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой проекти за национален маркетинг и реклама и проекти за развитие на регионални продукти и маркетинг на дестинациите	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	2	2 ⁽⁹⁾			2
	Целева стойност	Н/П	Н/П	11	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	34	34
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Национална работеща мрежа от ТИЦ	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П			
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа	70 % от ТИЦ включени в мрежа
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Към 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като въздействието нетни годишни приходи от международен туризъм следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите в рамките на схемите за безвъзмездна финансова помощ
- (2) Към 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като въздействието заетост на легловата база следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите в рамките на схемите за безвъзмездна финансова помощ
- (3) Към 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като въздействието допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите в рамките на схемите за безвъзмездна финансова помощ
- (4) Към 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като въздействието удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги (%) следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите в рамките на схемите за безвъзмездна финансова помощ
- (5) Към 2013 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (6) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 34 „Брой на туристически обекти».
- (7) Към 2013 г. са налице 13 приключени договора за подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура и 2 приключени договора за подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване.
- (8) Към 2013 г. е налице постигната стойност по показателя за приключени проекти по схема BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции” и схема BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”
- (9) Към 2013 г. е налице постигната стойност по показателя за един приключил проект.

3.3.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 39. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2013 - 31.12.2013 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
3. Устойчиво развитие на туризма	2 666 187	47 968 857.17	35 618 811,43

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2013 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2012 г.

3.3.2. Качествен анализ

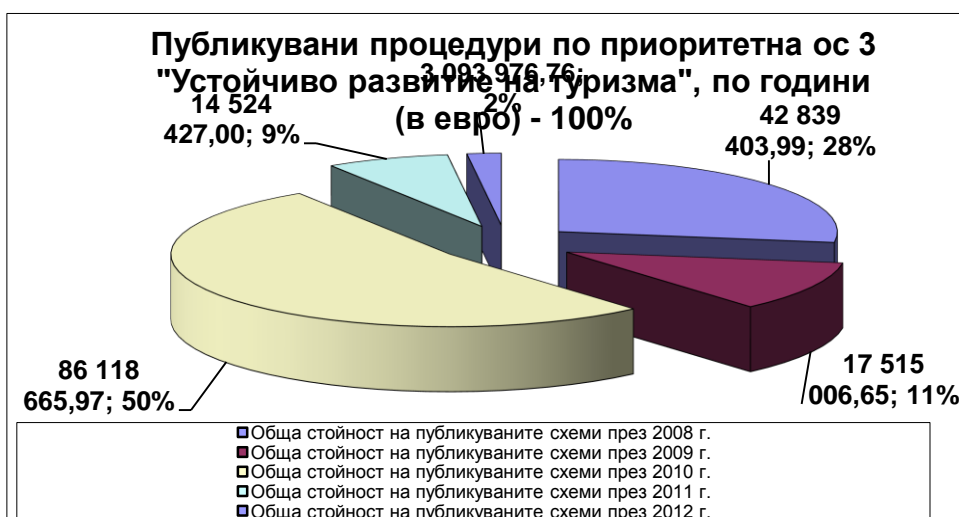
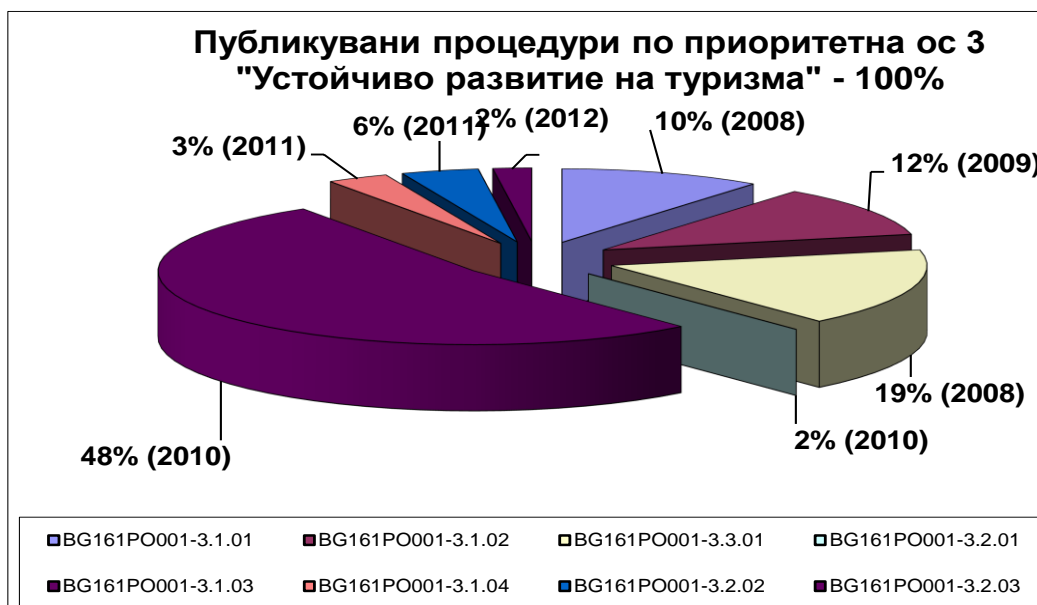
Основната цел на тази приоритетна ос е да се повиши регионалният туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.

Обектите-туристически атракции, които са подкрепяни, са разположени на територията на цялата страна – по черноморското крайбрежие, в близост до планинските курорти, както и във вътрешността на страната, което спомага за диверсификация на туристическия продукт. Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, включително недвижими културни ценности с национално и световно значение, като приносът на ОПРР спомага за повишаване на тяхната привлекателност, както и нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

През 2013 г. бяха оценени подадените 23 проектни предложения по схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионални туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” и съответно бяха сключени общо 12 договора на обща стойност на БФП 2 875 810 евро. Целта на схемата е на основата на интегриран подход да развие регионални туристически продукти и да повиши ефективността на регионалният маркетинг. Предложените проекти трябва да допринасят за създаване на регионални продукти, обхващащи минимум 3 общини и насърчаващи партньорството между местните власти и туристическите сдружения.

Към 31.12.2013 г. кумулативният размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3 възлиза на 153 619 968 евро, представляващо 98 % от размера на приоритетната ос.

Публикувани покани по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3

РЕЗУЛТАТИ

Операция 3.2 Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите

Целта на операцията е увеличаване броя на посетителите и продължителността на техния престой, подобряване на сезонното и териториално разпределение на туризма в различните райони и територии, основано на интегрирано управление и маркетинг на дестинациите и използване на различни средства, техники и системи, осигуряващи ефективна туристическа информация и маркетинг.

➤ **Схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”**

Схемата е обявена на 12 юни 2012 г. и е втората, насочена в подкрепа развитието на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите. Кандидатстването по нея също се осъществи изцяло електронно чрез Модула за електронни услуги на ИСУН. В рамките на обявения срок за кандидатстване 28 септември 2012 г. са подадени 26 проектни предложения (2 извън срока и 1 оттеглено и подадено отново). През октомври 2012 г. е сформирана оценителна комисия, която приключи работа през месец януари 2013 г. С решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 17.01.2013 г. бяха одобрени общо 12 проекта на обща стойност на БФП 2 875 809,93 евро като договорите с бенефициентите бяха сключени през февруари и март 2013 г. В рамките на отчетния период беше прекратен 1 бр. договор, сключен по схемата на обща стойност на БФП 209 623,17 евро, с което към края на периода в изпълнение са общо 11 бр. договори на обща стойност на БФП 2 666 186,75 евро.

Таблица 40: Информация за схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”

Тип на схемата	Процедура на конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	12 юни 2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	28 септември 2012 г.
Допустими кандидати	264 общини в България, в задължително партньорство с минимум още 2 общини
Предвидени средства в евро	3 093 976,76 евро
Подадени проектни предложения	26 (2 извън срока и 1 оттеглено)
Оценителни комисии през 2013 г.	1
Сключени договори за предоставяне на БФП през 2013 г.	12 (1 договор, сключен през 2013 г., е прекратен)
Размер на сключените договори през 2013 г.	2 666 187 евро

Таблица 41: Информация за схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	11	1	1	1	2	6
Размер на БФП на сключените договори в евро	2 666 187	235 256,95	246 355,89	233 477,35	455 801,16	1 495 295,41
Нарастване на броя туристи в региона в резултат от дейностите по маркетинг на туристическия продукт; (%)	71,55 %	200 %	15 %	10,25 %	23 %	109,50 %
Нарастване на информираността на туристите в резултат от дейностите по маркетинг на туристическия продукт; (%)	55,37%	0,00	50 %	100 %	41 %	85,83 %

Нарастване на информираността на туроператорите и туристическите агенции в резултат от дейностите по маркетинг на туристическия продукт; (%)	65,47 %	50 %	50 %	100 %	37,50 %	89,83 %
Брой развити регионални туристически продукти (Бр.)	52	3	1	1	38	9
Брой реализирани рекламни/комуникационни кампании(Бр.)	32	6	1	1	12	12
Брой участия в туристически борси, изложения и панаири(Бр.)	66	4	4	6	16	36
Нетни годишни приходи от вътрешен/международен туризъм(млн. евро)	124 574 758	2 300 000	1 412 181	71 214 277	5 413 000	46 533 000
Заетост на легловата база (%)	36,72 %	15 %	20 %	75 %	42,50 %	31,08 %
Брой нощувки в съответната територия (Бр.)	6 955 840	18 000	32 224	4 937 371	269 317	1 698 928
Брой нощувки извън традиционния за съответната територия туристически сезон (Бр.)	261 697	10 000	4 375	52	46 870	200 400

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2013 г. по Приоритетна ос 3 е 100, сключени в периода 2008-2013 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/3.1-01/2008	Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма	4
BG161PO001/3.1-02/2009	Подкрепа за развитието на туристически атракции	7
BG161PO001/3.1-03/2010	Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции	44
BG161PO001/3.1-04/2011	Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк	1
BG161PO001/3.2-02/2011	Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите	27
BG161PO001/3.2-03/2012	Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II	11

BG161PO001/3.3-01/2008	Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване	6
------------------------	---	---

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 3 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 18 проверки на място, от които по Годишен план – 10 броя и 3 по решение на УО. Направени са и 5 бр. проверки на приключили проекти за устойчивост. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 3 са извършени 45 броя проверки на място по Годишен план, по решение на УО и по сигнали за нередност.

➤ Приключили проекти

През отчетения период са приключени 5 проекта по схема BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма" с конкретен бенефициент – Министерство на културата. В резултат на тяхното изпълнение са подкрепени 5 бр. културни ценности с национално и световно значение, отчетено е брой създадени работни места към подкрепените туристически атракции – културни ценности с национално и световно значение 60 бр.

През 2013г. са приключени 6 проекта по схема BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции“. В резултат от тяхното изпълнение са отчетени подкрепени туристически атракции/обекти - 25 бр. и обучени хора в подкрепените туристически атракции – 56 души.

Приключени са 2 проекта по схема BG161PO001/3.1-03/2009 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции“. В резултат от тяхното изпълнение са отчетени подкрепени туристически атракции/обекти - 6 бр. и обучен персонал на подкрепените туристически атракции – 12 души.

През отчетния период са приключили 2 проекта по схема BG161PO001/3.3-01/2008 „Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване“ с конкретен бенефициент - МИЕ. В резултат на тяхното изпълнение са изработени стратегии и концепции (национална, продуктова, регионална; бранд-мениджмънт концепция) – 4 бр., изработени брандове (национален, регионален, продуктови) – 12 бр., изработени творчески продукти за рекламна кампания – 100 бр. Изработени са Аналитични доклади за за нагласите на туристическия бизнес в България по повод въвеждането на доброволни системи за сертифициране на качеството и устойчивото развитие с изводи и препоръки, за международния опит в сертифициране на: качеството и устойчивото развитие, за уеб-базирани системи за оценка на качеството, како и предложения за създаване и администриране на национални системи за сертифициране на качеството и устойчивото развитие. Проведени прояви за обсъждане и популяризиране на разработените доклади и предложения – 17 прояви и пресконференции с над 800 участници, както и 347 материала в печатни и електронни медии.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 2 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
-------------	-----------	----------------------------------	-------------------------------------

Община Дулово	BG161PO001/3.2-02/2011/025	18.04.2013	Прекратен поради забавяне в процедурите за избор на изпълнители за основните дейности и невъзможност договорът да бъде изпълнен в срок.
Община Провадия	BG161PO001/3.2-03/2012/004	10.12.2013	Прекратен поради забавяне в реализацията на проекта и невъзможност за осигуряване на съфинансиране от страна на общината

3.3.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

При изпълнението на част от проектите по схемите за БФП BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” и BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” се наблюдава забавяне в изпълнението на дейностите, което от своя страна води до промени в предвидения по съответния договор линеен график. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. По значителна част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници.

Една от задължителните дейности по схемата е „Участие в събития (туристически борси, изложения и панаири)”, а участието в посочените събития е обвързано с точно определени дати на провеждане на туристически борси/изложения в рамките на годината. В допълнение, дейностите по участието в борси, изложения и панаири следва да бъдат изпълнени след приключване на дейностите, свързани с разработване на туристически пакети и след изготвянето на информационни и рекламни материали за туристическия регион. В тази връзка, в случай на обжалване на процедурите за провеждане на обществени поръчки по договора за БФП, се налага изменение на първоначално заложените по проекта туристически борси, изложения и панаири с цел постигане на одобрения на ниво кандидатстване индикатор за брой участия в събития.

Предприети стъпки: УО предостави възможност на общините за изменение на част от първоначално заложените по проекта туристически борси, изложения и панаири с други подходящи такива в страната или чужбина или за участие в същата борса, но през следващата календарна година в рамките на срока на договора за БФП.

3.4. Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество

Съгласно изпратената на 27 септември 2013 г. за одобрение от ЕК трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **101 940 002 евро**, от които **86 649 002 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява 6,4 % от бюджета на ОПРР. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г. След тази дата до края на 2013 г. не са извършвани други реалокации на финансови средства по приоритетна ос 3.

3.4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Тази приоритетна ос цели да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаване и подпомагане на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

Таблица 50: Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансиране, евро от ЕФРР (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2011 - 31.12.2011
Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции”						
BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”	19 декември 2007 г.	24 263 290	24 035 434	20 430 119	3 605 315	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”	02 октомври 2008 г.	2 979 166	2 746 711	2 334 704	412 007	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”	2 март 2010г.	25 215 843	23 371 692	19 865 938	3 505 754	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”	1 юли 2010г.	30 068 799	27 132 835	23 062 910	4 069 925	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”	31 януари 2011 г.	20 816 570	20 816 570	17 694 085	3 122 485	3 проектни предложения
BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”	31 юли 2008г.	4 198 651	3 836 760	3 261 246	575 514	Процедурата по приемане на проекти е приключена

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г.

** Колоната "Нов общ бюджет евро" отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2013 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни ос.

3.4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 42. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 4											
Индикатори за резултат											
Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	57	122	152	158			158
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80	80
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от дребномащабни и инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	54277	402 812	502 205	685 585	1 334 438			1 334 438
	Целева стойност	Н/П	Н/П	75 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	216 000	216 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изпълнени проекти за дребномащабни и инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	4	51	84	118	192			192
	Целева стойност	Н/П	Н/П	60	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	250	250
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проекти за междурегионално сътрудничество (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	17	61	76	79			79
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40	40
	Базова стойност	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

3.4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 43. Договорени, изплатени и сертифицирани суми за периода 01.01.2012 - 31.12.2012 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
4. Местно развитие и сътрудничество	3 043 870	33 183 122.21	36 603 591,10

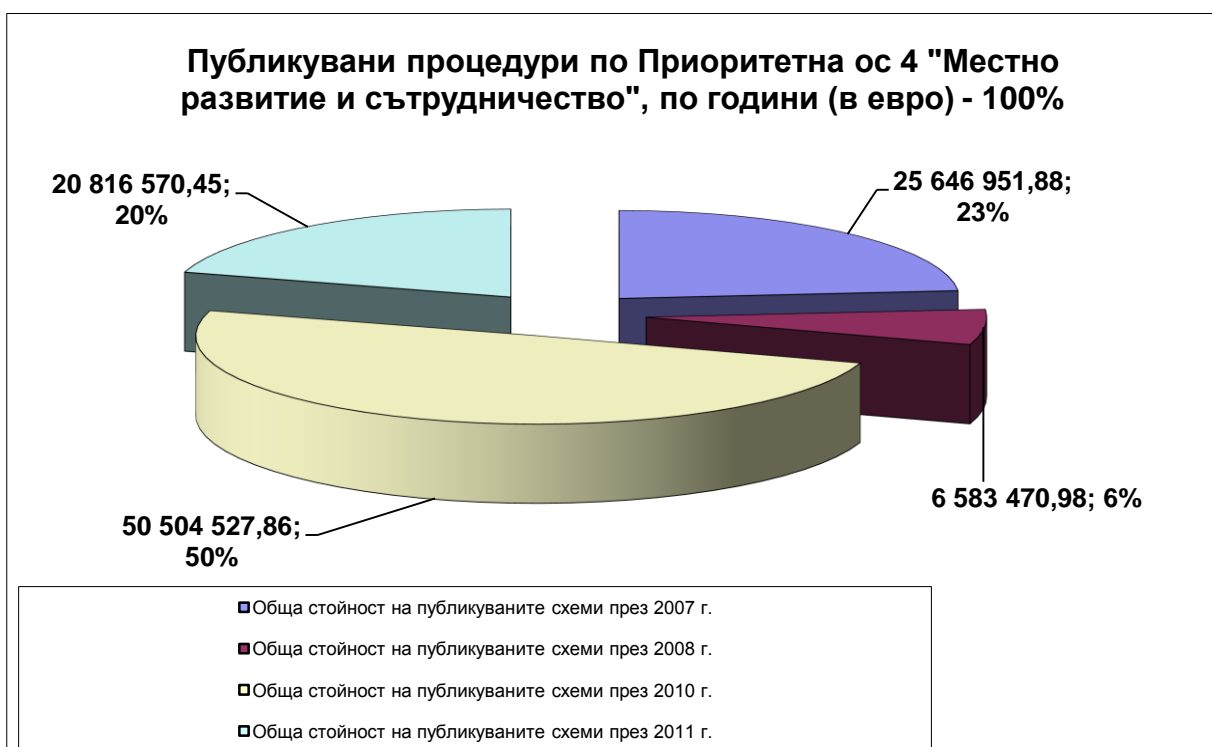
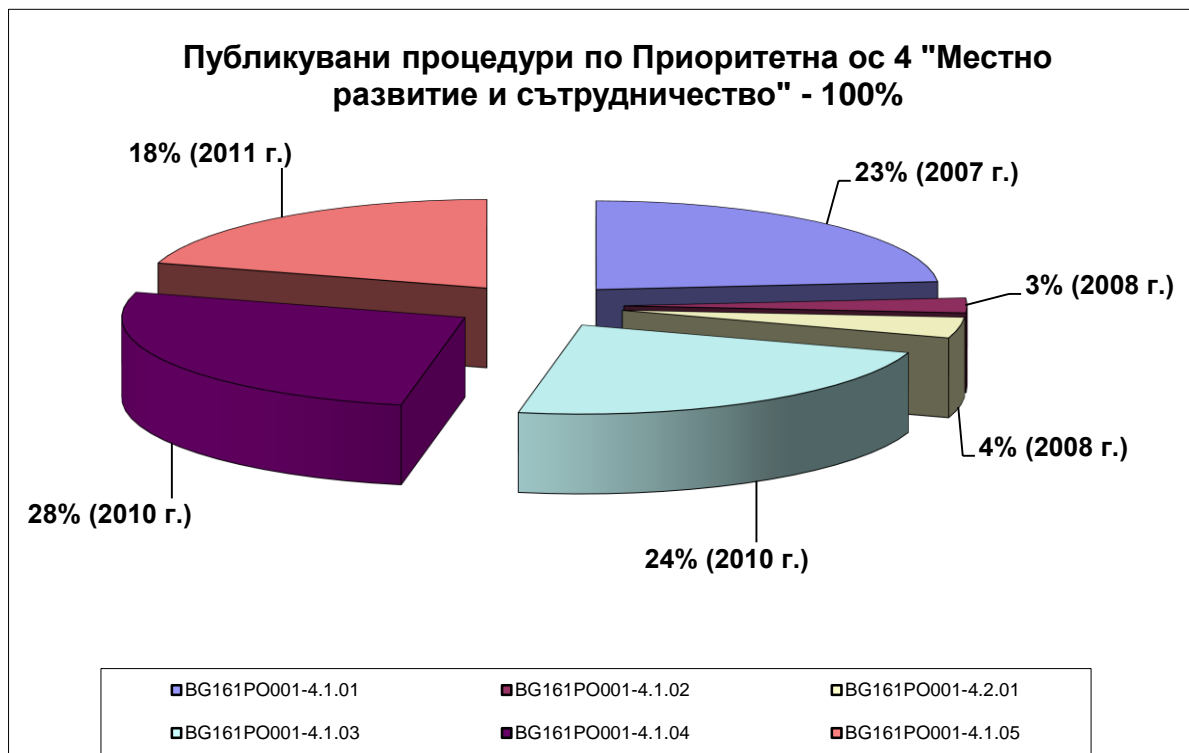
„Стойност договорено“ включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2013 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2012 г.

3.4.2. Качествен анализ

Тази приоритетна ос цели да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаване и подпомагане на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

През 2013 г. са депозираны, оценени и одобрени 3 проектни предложения (по схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”), в резултат на което, през 2013 г. са сключени 3 договора с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 3 043 870,40 евро.

Към 31.12.2013 г. общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 4 възлиза на 100 386 878,84евро, представляващо 98,5 % от размера на приоритетната ос.

РЕЗУЛТАТИ

Операция 4.1 Дребномащабни местни инвестиции

Операция 4.1 цели да подпомогне местното развитие чрез реализация на важни и полезни дребномащабни местни инвестиционни решения.

- ***BG161PO001/4.1-01/2007 Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие***

Схемата е публикувана през 2007 г. чрез процедура за конкурентен подбор на проекти без определен срок за кандидатстване с цел подобряване, реновиране и модернизация на общинска образователна инфраструктура, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на неравностойни групи до общинската инфраструктура.

През 2013 г. приключи изпълнението и на последните проекти по схемата, с което общият брой на реализираните проекти достигна 60 на стойност на БФП в размер на **23 924 202,15 евро**.

- ***Схема BG161PO001/4.1-02/2008 Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища***

Схемата е идентична с тази в рамките на Приоритетна ос 1 за предотвратяване на свлачища, но насочена към предоставяне на подкрепа за 178 малки общини извън градските агломерации. Основната ѝ цел е ограничаване и максимално предотвратяване на щетите за живота и имуществото на населението в 178-те малки общини чрез изграждането и укрепването на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищни процеси.

През 2013 г. приключи изпълнението и на последните проекти по схемата, с което общият брой на реализираните договори достигна 13 на стойност на БФП **2 746 710,92 евро**.

- ***Схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“***

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел да осигури подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура в общините извън агломерационните ареали, допринасящи за устойчиво развитие. Конкретна цел е подобряване на възможностите за достъп до диагностика, лечение и долекуване на населението в малки общини, извън градските агломерационни ареали.

Конкретни бенефициенти са общините, на чиято територия са разположени общинските болници, определени в анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОП „Регионално развитие” към Изменението на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ одобрено от Министерски съвет с Протокол № 43 от заседанието на Министерския съвет на 1 декември 2010 г.

В съответствие с Концепцията за реструктуриране на болничната помощ, финансовият ресурс по схемата е разделен в 2 компонента. Със схемата ще се покрият интервенции в:

- Болници за активно лечение, с възможност да предлагат услуги за долекуване (Компонент 1 по схемата). Това са отдалечени болници за активно лечение, които ще бъдат модернизирани да предлагат както активно лечение, така и долекуване. и
- Болници за активно лечение, които ще бъдат обособени в медицински центрове. Някои малки от тези болници (с под 1 200 пациента) ще бъдат реструктурирани в медицински центрове (лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ с най-малко трима лекари с различни признати специалности, с до десет легла за престой на пациенти до 48 часа).

Инвестицията е за ремонт и базово оборудване, според профила на клиничните пътеки за долекуване и активно лечение. Видът оборудване зависи от типа на най-често срещаните заболявания и такива, при които има нужда от дългосрочни грижи.

През 2013 г. в рамките на определения срок за кандидатстване - 20 февруари 2013 г., бяха подадени 2 проектни предложения на общините Златоград и Луковит по компонент 1 „Болници за активно лечение с възможност да предлагат услуги за долекуване“ на схемата. Проектите бяха оценени и одобрени за финансиране с решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 12.04.2013 г. Договорите за предоставяне на БФП на обща стойност **2 021 286,65 евро** бяха подписани през месец април 2013.

В резултат на освободен ресурс след сключване на договори с изпълнители за основните дейности по проектите в изпълнение УО на ОПРР покани община Исперих (първа резерва в списъка по Компонент 1 „Болници за активно лечение с възможност да предлагат услуги за долекуване“) да подаде проектно предложение. През месец август 2013 г. бяха изменени Насоките за кандидатстване по схемата като беше добавен нов срок за кандидатстване – 30 септември 2013 г., в рамките на който беше подадено проектно предложение. Сформирана беше оценителна комисия, която оцени и одобри проекта на община Исперих. Договорът за предоставяне на БФП в размер на 1 022 583,76 евро беше подписан на 02.12.2013 г.

Таблица 44: Информация за схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП с определен срок за кандидатстване
Допустими кандидати	общини извън обхвата на градските агломерационни ареали, в съответствие с Изменението на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ, одобрено от МС на 1 декември 2010 г
Брой оценителни комисии за 2013 г.	2
Брой подадени проектни предложения през 2013 г.	3
Брой одобрени проектни предложения	3
Брой сключени договори за 2013 г.	3
Обща стойност на сключените договори през 2013 г. (БФП)	3 043 870 евро

Таблица 45: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-05/2011- Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали

	общо	СЗР	СЦР	ЮЦР
Подадени проекти	3	1	1	1
Брой сключени договори	3	1	1	1
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	3 043 870,41	1 009 084,68	1 022 583,76	1 012 201,97
Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	14 128	5 200	415	8 513

Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	90 692	18 125	31 109	41 458
Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване	14 128	5 200	415	8 513
Подобрена инфраструктура на здравеопазването - кв.м. РЗП	6 781,32	1 271,32	4 310	1 200
Брой закрити общински лечебни заведения за болнична помощ - за компонент 1	3	1	1	1
Икономия на енергия от обновяване на сградите на лечебните заведения	1 603,64	245,18	1 352,46	6
Брой създадени постоянни работни места (брой)	39	5	29	5

Операция 4.2 Междурегионално сътрудничество

Операцията цели да стимулира регионалните и местни иновации и обмен на най-добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на европейските територии.

- **Схема BG161PO001/4.2-01/2008 Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики**

Специфичните цели на схемата са насочени към насърчаване на регионалните и местни иновации и обмен на най-добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на Европейския съюз.

През 2013 г. приключи изпълнението и на последните проекти по схемата, с което общият брой на реализираните договори достигна 42 на стойност на БФП 3 747 292,95 евро.

- **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2013 г. по Приоритетна ос 4 е 71, сключени в периода 2008-2013 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/4.1-03/2010	Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини	24
BG161PO001/4.1-04/2010	Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини	32

BG161PO001/4.1-05/2011	Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали	15
------------------------	--	----

- За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 4 от страна на УО на ОПРР са извърши общо 95 проверки на място, от които по Годишен план – 10 броя и 15 по решение на УО проверки на място. Направени са и 70 броя проверки на приключили проекти за устойчивост От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 4 са извършени 110 броя проверки на място по Годишен план, по решение на УО и по сигнали за нередност.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 6 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Брезник	BG161PO001/4.1-03/2010/029-01	11.06.2013	Прекратен след многократно обжалване на процедура за избор на изпълнител за СМР и невъзможност проектът да бъде изпълнен в срок
Община Мизия	BG161PO001/4.1-04/2010/047	20.05.2013	Прекратен след настъпили промени в трасето на основния подобект вследствие на бедствие, необходимост от изместване на трасето и промяна на количества и видове работи след подписан договор за СМР.
Община Чипровци	BG161PO001/4.1-04/2010/032-02	14.06.2013	Прекратен заради изтичане на срока и не е входирано искане за окончателно плащане.
Община Сунгурларе	BG161PO001/4.1-04/2010/046-01	20.06.2013	Прекратен поради промяна в терена по проекта и риск изпълнението му в първоначалния вариант да застраши постигането на планираните цели
Асоциация Хоризонти	BG161PO001/4.2-01/2008/040	03.04.2013	Прекратен заради изтичане на срока и не е входирано искане за окончателно плащане.
Община Якоруда	BG161PO001/4.2-01/2008/063-01	21.02.2013	Прекратен заради изтичане на срока и не е входирано искане за окончателно плащане.

➤ Резултати от приключили проекти

През отчетния период са приключени 2 проекта по схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура,

допринасяща за развитието на устойчиво местно развитие”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-01/2007	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената образователна инфраструктура	8 837 души
2	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	7 сгради
3	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	39 души
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	212 души
5	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор(4)	1 187 ученици

През 2013 г. са приключени 2 проекта по схема BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-02/2008	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от подобрената физическа среда, в резултат на превенцията на риска	5 309 души
2	Площ на свлачището, което е укрепено	143 000 кв. м.

Приключени са 36 проекта по схема BG161PO001/4.1-03/2008 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-03/2008	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции	452 580 души
2	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	14 563 ученика
3	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	655 души
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	2 896 души
5	Подобрена образователна инфраструктура	81 сгради

Приключени са 32 проекта по схема BG161PO001/4.1-04/2010 “Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-04/2010	Отчетена стойност
---	--------------------------------------	-------------------

1	Население, облагодетелствано от изградената инфраструктура	182 127 души
2	Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	34 026 л. метра
3	Дължина на почистените речни корита и дерета	41 612 л. метра

Приключени са 2 проекта по схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.2-01/2008	Отчетена стойност
1	Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (брой за изпълнен проект)	6 броя
2	Брой междурегионални събития	9 броя
3	Брой участници в междурегионални събития	39 души
4	Проекти за междурегионално сътрудничество (брой за изпълнен проект)	3 броя

3.4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

По отношение на схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали” бе констатирано забавяне в подготовката на техническите спецификации за доставка на специализирано медицинско оборудване от страна на бенефициентите. В УО на ОПРР бяха получени искания за промяна на параметрите на технически спецификации по договори за БФП. Целта на промяната е премахване на налични дискриминационни параметри в одобрените технически спецификации по договорите за БФП. Предоставена бе възможност за добавяне на допълнителни параметри към описанието на оборудването, с оглед постигане на по-голяма яснота и обективна оценка на етапа на провеждане на процедурата за избор на изпълнител.

Предприети стъпки: УО на ОПРР възложи на външни експерти специалисти по медицинско оборудване изготвянето на становища относно допустимост и целесъобразност на предлаганите от бенефициентите промени в Технически спецификации по договори за БФП в рамките на схемата. Процесът по преглед и одобряване на коригираните технически спецификации, изискващ допълнително време, до известна степен забави подготовката на тръжните документации и съответно обявяването на процедурите за избор на изпълнител за доставка, но не постави в риск изпълнението на сключените договори за БФП в рамките на настоящия програмен период.

4. ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ

В рамките на операция 1.5 *Системи за устойчив градски транспорт* по ОПРР с Решение на Европейската комисия C(2011)5988 от 16.08.2011 г. продължава изпълнението на трите големи проекта по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, одобрени от ЕК - проект 2010BG161PR003 “Интегриран градски транспорт на Бургас” (номер на проект по ОПРР BG161PO001-1.5.01-0001), проект BG161PO001-1.5.02-0001 „Подкрепа за интегриран градски

транспорт в Столична община” с конкретен бенефициент Столична община и проект 2012BG161PR003 „Интегриран градски транспорт на Варна“.

Проектите целят създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт.

С оглед специфичния характер на тези проекти и с цел тяхното успешно изпълнение през 2010 г. в рамките на инициативата JASPERS в Управляващият орган на ОПРР беше създадено Звено за подпомагане изпълнението на проектите за интегриран градски транспорт. Основен инструмент за проследяване напредъка в изпълнението на проектите са организираните от Звеното месечни срещи с представители на бенефициентите. По време на срещите се обсъждат: текущи казуси и затруднения, които бенефициентите срещат при изпълнението на проектите; въпроси от оперативно естество, касаещи представяне на документи за осъществяване на предварителен и последващ контрол и съгласуване на инвестиционни проекти в съответствие с предпроектните проучвания; мерки за минимизиране на риска от забавяне изпълнението на проектите.

Напредъкът в изпълнението на трите големи проекта през 2013 г. е както следва:

➤ **Договор BG161PO001/1.5-01/2010/001 „Интегриран градски транспорт на Бургас“**

Общият размер на проекта възлиза на 66 925 440,40 евро, от които БФП в размер на 51 816 427 евро и 15 109 013,40 евро – собствен принос на Община Бургас. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 26 ноември 2010 г. и е с продължителност на изпълнение 48 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 16 август 2011 г.

Проектът предвижда набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини (пеш или чрез велосипеди), както и проучвания за бъдещи инвестиции, които да надградят постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Обновяване на подвижния състав и базите за поддръжка,
- Изграждане на централна автобусна спирка и обновяване на автобусни терминали,
- Въвеждане на нова оптимизирана и атрактивна автобусна маршрутна мрежа и на система за бърз автобусен транспорт,
- Изграждане на велоалеи и пешеходни надлези.
- Въвеждане на интегрирана електронна билетна система и система за информиране на пътниците в реално време по спирките и в автобусите,
- Единен център за контрол и управление на трафика, подпомаган от системи за видеонаблюдение и контрол на обществения транспорт,
- Светофарна уредба с приоритет за автобусите на градския транспорт.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е, както следва:

На 21.06.2013 г. е подписан договор с изпълнител за инженеринг (проектиране и строителство) за реконструкция на депо, дизел и метан станция на стойност 4 782 800,92 евро с ДДС. Към декември 2013 г. е изготвен инвестиционният проект за депото. В процес на изготвяне са инвестиционните проекти за дизел и метан станцията.

По договор „Изготвяне на технически инвестиционни проекти за бързи автобусни линии, терминал до ж.п. гара, терминал в ж.к. Меден Рудник и система от велосипедни алеи и съоръжения“ са изготвени технически инвестиционни проекти за терминала в ж.к. Меден Рудник, централна автобусна спирка и мрежа от велосипедни алеи извън трасето на Бързата

автобусна линия (Етап I - в обхвата на централна градска част и прилежащите квартали на гр.Бургас).

В експлоатация са 68 броя нови нископодови автобуса за масов градски транспорт.

В процес на оценка са поръчките за избор на изпълнители за доставка и монтаж на интегрирана билетна система, информационна система за пътници в реално време и система за управление на обществения транспорт, строителен надзор по време на строителството и мерки за информация и публичност. През 2014 г. предстои обявяването на процедури за избор на изпълнители за:

- изграждане на бърза автобусна линия и система от велосипедни алеи по бързата автобусна линия, вкл. реконструкция на светофари за изграждане на система с приоритет за автобуси - Етап 1 и Етап 2,
- преустройство и реконструкция на Автогара ЮГ и прилежаща територия,
- изграждане на мрежа от велосипедни алеи извън трасето на Бързата автобусна линия – Етап 1 и Етап 2,
- реконструкция и разширение на терминал „Меден Рудник” и прилежаща територия,
- строителство на централна автобусна спирка, включително реконструкция на пътно платно на бул. „Сан Стефано” в участъка между ул. „Стефан Стамболов” и ул. „Христо Ботев”, както и реконструкция на светофарни системи и съпътстваща техническа инфраструктура,
- изготвяне на предпроектни проучвания за надграждане на системата за бърз автобусен транспорт,
- инженеринг (проектиране и строителство) на четири броя пешеходни надлези,
- осъществяване на авторски надзор.

През 2013 г. УО на ОПРР е одобрил искане за прецизиране обхвата на част от предложените в предпроектните проучвания (ППП) параметри на компоненти след преглед на представената от бенефициента обосновка, както следва:

- трасе на Бърза автобусна линия (BRT) – одобрени са изменения в маршрута на линията с цел обслужване централните части на гъсто населени жилищни райони, което ще подобри достъпността до спирките, както и промени в организацията на движението по протежение на трасето с цел изпълнение изискванията на Наредба №2 на МРРБ от 29 юни 2004 г.
- изграждане на терминал „Меден Рудник“ – одобрените изменения включват увеличаване териториалния обхват за разполагане на терминала, както и разширяване на неговата функционалност с цел той да отговаря на планираното натоварване.
- въвеждане на приоритет на обществения транспорт - вместо предвиденото в ППП оборудване на 20 кръстовища с контролери, са одобрени: реконструкция на светофарни уредби на 6 кръстовища и съпътстващи СМР; реконструкция на 2 светофарни уредби без промяна на бордюрни криви; допълнително оборудване на 6 светофарни уредби със специализирана секция за движение на превозните средства на обществения транспорт; изграждане на 13 нови светофари по трасето на BRT.

Целесъобразността на горепосочените изменения е обоснована от бенефициента посредством подкрепяща документация. Одобрението на измененията не води до съществени промени в заложените в ППП основни параметри на компонентите. Целите и бюджетът на проекта остават непроменени.

През 2013 г. е сключено допълнително споразумение към договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, обхващащо следните промени:

- увеличаване срока за изпълнение на проекта от 36 месеца на 48 месеца;
- преразпределение на средства между бюджетни раздели в резултат на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки. Освободеният финансов ресурс след сключване на договори с изпълнители се използва за разширяване на обхвата на част от проектните компоненти: система за информиране на пътници в реално време, система за контрол на трафика, интегрирана билетна система и система за видеонаблюдение, вследствие на което се постига подобряване на резултатите от проекта. Размерът на БФП остава непроменен.

През 2013 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 19 135 773,75 евро.

➤ **Договор BG161PO001/1.5-02/2011/001 «Подкрепа за интегриран столичен градски транспорт»**

Общият размер на проекта възлиза на **62 624 478,14 евро**, от които **50 000 000 евро** – БФП и **12 624 478,14 евро** – собствен принос на Столична община. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 23 август 2011 г. Одобрен е от Европейската комисия на 13 юни 2012 г.

Проектът предвижда набор от мерки за подобряване качеството на обществения транспорт и насърчаване на екологично чист градски транспорт.

Компоненти на проекта:

- Интелигентна система за контрол на трафика
- Електронни информационни табла
- Доставка на 50 бр. нови тролейбуси
- Маркетингово и правно проучване за навеси на обществения транспорт
- Модернизация на трамвайната линия по бул. „България“
- Нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е както следва:

Сключени договори с изпълнители през 2013г.:

- На 24.06.2013 г. е подписан договор с изпълнител за доставка на 50 броя нови нископодови съчленени тролейбуси на стойност 32 970 000 евро. с ДДС. Към декември 2013 г. е доставен 1 брой тролей, през месец март 2014 г. предстои да бъдат доставени още 5 тролей.
- На 12.07.2013 г. е подписан договор с изпълнител за инженеринг (проектиране и строителство) за реконструкция на трамвайна линия по бул. "България" на стойност 4 292 006,17 евро с ДДС. На 05.03.2014 г. е планирано да стартират строително-монтажните работи.
- На 02.09.2013г. е подписан договор с изпълнител за финансов одит на стойност 9 716 евро с ДДС.
- На 26.02.2013. е подписан договор с изпълнител за изготвяне на Техническа спецификация за Интелигентна система за управление на трафика на стойност 11 998 евро с ДДС.

Обществени поръчки в процес на оценка:

- Избор на изпълнител за информация и публичност;
- Доставка и монтаж на 600 броя електронни информационни табла - издадено е решение на възложителя, предстои подписване на договор за доставка;

- Доставка на специализиран автомобил за поддръжка на контактната мрежа на градски електрически транспорт - издадено е решение на възложителя, предстои подписване на договор за доставка.

Обявяване на процедури през 2014 г.:

- Интелигентна система за управление на трафика – СМР;
- През месец март 2014 г. предстои да бъде обявена процедура за избор на изпълнител за изграждане на нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“. Идентифициран е възможен риск от неизпълнение на този компонент по проекта в случай на продължителни очуждителни процедури, граждански протести и обжалване на процедурата. Очакваният срок за сключване на договор с избрания изпълнител е месец юни 2014 г., а предвиденият срок за изпълнение на дейността е март 2015 г. съгласно условията на обществената поръчка. Реален риск за изпълнението на посочения компонент ще възникне при евентуално обжалване на обществените поръчки, което ще доведе до допълнителна забава в изпълнението. В този случай УО на ОПРР ще прецени необходимостта и ще предприеме стъпки към фазиране на проекта.
- Обявена е процедура за изграждане на интелигентна система за контрол на трафика, за която са постъпили жалби в КЗК и е издадено решение на КЗК за прекратяване на процедурата.

Подписан е Договор за обществена услуга между Център за градска мобилност и Столична община в съответствие с изискванията на Регламент 1370/2009г.

През 2013 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 23 495 002,44 евро.

➤ Договор BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“

Общият размер на проекта възлиза на 58 511 443,45 евро, от които 46 527 474,97 евро – безвъзмездна финансова помощ и 11 983 968,48 евро - собствен принос на община Варна. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 9 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 17 декември 2012 г.

Компоненти на проекта:

- Автоматизирана билетна система
- Предимство на превозните средства за МГОТ на кръстовищата
- Система за информация на пътниците в реално време
- Център за управление на МГОТ
- ВРТ коридор
- Подвижен състав
- Съоръжения за колоездене
- Подобрения на три крайни спирки
- Подобрения на производствено- техническата база
- Мерки за достъпност и подобряване на статичната информация на спирките на МГОТ

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2013 г. е, както следва:

В началото на 2013 г. са назначени част от експертите от вътрешното звено, отговарящи за управлението на проекта. На 10.06.2013 г. е подписан договор с изпълнител за подготовка на документации за възлагане на обществени поръчки и подпомагане провеждането на

процедури за избор на изпълнител на стойност 33 610 евро с ДДС. Към края на 2013 г. изпълнителят е изготвил тръжни документи за следните поръчки - проектиране, СМР, доставка и монтаж по Компонент 5 „BRT коридор”, Компонент 7 „Съоръжения за колоездене”, Компонент 8 „Подобрения на крайни спирки”, Компонент 10 „Мерки за подобряване на достъпността”, финансов одит, информация и публичност, подвижен състав и строителен надзор за Компоненти 1,2,3,5,7,8 и 10.

На 22.10.2013 г. е подписан договор с изпълнител за доставка на нов подвижен състав на стойност 20 020 781,46 евро с ДДС. Към края на 2013 г. са доставени 70 броя нови нископодови автобуса за масов градски транспорт.

В процес на оценка са поръчките за избор на изпълнители за финансов одит и информация и публичност. През 2014 г. предстои обявяването на процедури за избор на изпълнители за:

- проектиране, СМР, доставка и монтаж по Компонент 5 „BRT коридор”, Компонент 7 „Съоръжения за колоездене”, Компонент 8 „Подобрения на крайни спирки”, Компонент 10 „Мерки за подобряване на достъпността”,
- проектиране, СМР, авторски надзор, доставка и монтаж по Компонент 2 “Предимство на превозните средства на МГОТ на кръстовища”, Компонент 3 „Система за информация на пътниците в реално време” и Компонент 4 „Център за управление на МГОТ”,
- автоматизирана билетна система,
- подобрения и строителен надзор на депо,
- строителен надзор за Компоненти 1,2,3,5,7,8 и 10.

Установена е забава в изпълнението на проекта, поради което УО на ОПРР изиска от бенефициента изготвяне на План за действие за наваксване на натрупаното закъснение, както и актуализиран график за изпълнение на проектните дейности. В резултат на представените от бенефициента документи е идентифициран възможен риск в случай на обжалване от неизпълнение на дейностите, включени в една от обществените поръчки, а именно: „Проектиране, СМР, доставка и монтаж по Компонент 5 BRT коридор, Компонент 7 Съоръжения за колоездене, Компонент 8 Подобрения на крайни спирки, Компонент 10 Мерки за подобряване на достъпността“. Процедурата предстои да бъде обявена през първата половина на 2014 г.

Реален риск за изпълнението на посочения компонент ще възникне при евентуално обжалване на обществените поръчки, което ще доведе до допълнителна забава в изпълнението. В този случай УО на ОПРР ще прецени необходимостта и ще предприеме стъпки към фазиране на проекта.

Подписан е договор за обществена услуга (ДОУ) между община Варна и вътрешния оператор и партньор по проекта "Градски транспорт" АД.

През 2013 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 18 708 613,43 евро.

5. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Съгласно изпратената на 27 септември 2013 г. за одобрение от ЕК трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **54 093 389 евро**, от които **45 979 381 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **3,38%** от цялата програма. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г. След тази дата до края на 2013 г. не са извършвани други реалокации на финансови средства по приоритетна ос 3.

5.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 46. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет **, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро(85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2013 – 31.12.2013
BG161PO001/5-01/2008 "Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г."	15 април 2008 г.	36 428 255	36 428 255	30 964 017	5 464 238	1 проектни предложения
BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период"	30 март 2012 г.	7,666,310	14 034 962	11 929 718	2 105 244	35 проектни предложения
BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II"	30 януари 2013 г.	-	3 630 172	3 085 646	544 526	31 проектни предложения

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г.

** Колона "Нов общ бюджет евро" отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2013 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

Таблица 47. Издадени заповеди/подписани договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през 2013 г. по схема BG161PO001/5-01/2008.

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти в евро*	Нов общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти в евро**	Брой одобрени за финансиране проекти	Стойност на БФП по одобрените проекти в евро	Брой издадени заповеди/договори за БФП	Сума на БФП по издадени заповеди в евро
Техническа помощ, схема BG161PO001/5-01/2008	36 428 255	36 428 255	2	587 268	2	587 268
Компонент 1	23 257 760	23 257 760	2	587 268	2	587 268
Компонент 2	4 551 840	4 551 840	-	-	-	-
Компонент 3	8 618 655	8 618 655	-	-	-	-

* Колона «Общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти в евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2012 г.

** Колоната "Нов общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти в евро" отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2013 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

5.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 48: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ											
Индикатор за резултат											
Ниво на обществена осведоменост по отношение ОПРР (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽¹⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40%	40%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Техническа подкрепа, консултации и др. (човекодни)	Постигната стойност	Н/П	360	360	416	1328	1328	1444			1444
	Целева стойност	Н/П	1000	5500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	15500	15500
	Базова стойност	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти (брой)	Постигната стойност	1084	3978	4442	5307	6448	7005	7145			7145
	Целева стойност	Н/П	450	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	4500	4500
	Базова стойност	600	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени заседания на Комитета по наблюдение (брой)	Постигната стойност	1	3	6	8	10	12	14			14
	Целева стойност	1	Н/П	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	14	14
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени информационни кампании и публични събития съгласно Коммуникационния План (брой)	Постигната стойност	7	74	95	134	184	226	271			271
	Целева стойност	Н/П	6	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	60	60
	Базова стойност	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Извършени оценки (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	1	1	2	2	4			4
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	6	6
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) През 2013 г. със заповед № РД-02-36-596/11.07.2013 г. беше одобрен проект BG161PO001/5-01/2008/077 „Осъществяване на оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС“ по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, който включва извършване на проучвания за набиране на информация за напредъка по индикаторите, измерващи резултатите и въздействията на приоритетите

на ОПРР. Индикаторът за резултат „Ниво на обществена осведоменост по отношение на ОПРР“ ще бъде отчетен в обхвата на посочените проучвания чрез извършване на социологическо проучване. Оценката ще бъде осъществена в периода март 2014-юни 2015 г.

Целта на приоритетна ос “Техническа помощ” е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя на потенциалните бенефициенти, мерките за публичност и информиране са от особено значение. За служителите на УО и бенефициентите на ОПРР дейностите, свързани с изграждането на капацитет, са ключов елемент за осигуряването на успешно управление и изпълнение.

5.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 49. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2013 г. - 31.12.2013 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
5. Техническа помощ	17 622 034	6 388 664,61	7 093 321,77

„Стойност договорено“ включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2013 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2013 г.

5.2 Качествен анализ

През 2013 г. са подадени 67 проектни предложения, 1 е подадено в рамките на Компонент 1 в рамките на схема BG161PO001/5-01/2008 "Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г" от Министерство на регионалното развитие, 35 проектни предложения по схема BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период" на общините Добрич, Благоевград и Столична и 31 проектни предложения по схема BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II". Одобрени за финансиране са 68 броя проектни предложения, издадени са 2 заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и са сключени 68 договора за БФП.

- **Схема BG161PO001/5-01/2008 - Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г.**

Схемата е насочена към подкрепа на дейности, осигуряващи правилното и ефективно програмиране, управление, изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на ОПРР, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/076 „Анализи, проучвания и актуализация на нормативни актове в подкрепа на ОПРР 2014-2020”
Предвидени дейности:	Анализ, проучвания и актуализация (разработване на нови) на нормативни актове в областта на енергийната ефективност за проектиране, изграждане и обновяване на сгради в съответствие с

	<p>изискванията на Директива 2010/31/ЕС.</p> <p>Анализ на действащите нормативни актове в областта на сградите за обществено обслужване за образование и наука, за здравеопазване и в областта на културата и изкуствата и предложение за проект на нов нормативен акт.</p> <p>Разработване на национални изисквания за прилагането на хармонизираните и европейските стандарти в областта на дейности 2 и 3.</p>
<p>Заложени индикатори:</p>	<p>Проведени информационни кампании и публични събития – 2</p> <p>Брой материално стимулирани служители - 9</p> <p>Сключени договори с ръководителя на проекта и с техническите експерти.- 9</p> <p>Анализ и проучвания с предложения за актуализиране/разработване на нови национални нормативни актове в областта на енергийната ефективност за проектиране, изграждане и обновяване на сгради в съответствие с изискванията на Директива 2010/31/ЕС ”- 1</p> <p>Анализ за определяне на изисквания към съществените характеристики на строителните продукти за тяхната употреба в аспекта на енергийната ефективност- 1</p> <p>Проект на актуализирана национална изчислителна методика за годишен разход на енергия. – 1</p> <p>Проекти на актуализирани наредби (или проекти на нови нормативни актове) със: определени изисквания за референтни стойности на коефициента на топлопреминаване U ; определени национални параметри за формиране на нормативно изискване за енергийните характеристики на сгради с близко до нулата потребление на енергия; определени референтни стойности на общия специфичен разход на енергия по отделните класове на енергопотребление и по видове сгради – 3</p> <p>Анализ за направените проучвания на действащите нормативни актове в областта на сградите за обществено обслужване за образование и наука, за здравеопазване и в областта на културата и изкуствата, европейските актове, добри практики и стандарти за строителни продукти – 4</p> <p>Проект на нормативен акт за сгради за обществено обслужване за образование и наука, за здравеопазване и в областта на културата и изкуствата – 1</p> <p>Анализ на техническите спецификации (стандарти) от приложение 1 и 2; - 2</p> <p>Разработване на проекти за национални приложения на европейски стандарти – 30</p> <p>Одит на проекта - 1</p>

<p>Проект:</p>	<p>BG161PO001/5-01/2008/077 "Осъществяване на оценка на</p>
-----------------------	--

	въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС”
Предвидени дейности:	<p>Провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка и избор на изпълнители</p> <p>Извършване на оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС</p> <p>Текущ мониторинг, контрол на възложените дейности на изпълнителите и отчетност по проекта</p>
Заложени индикатори:	<p>Изготвен доклад за извършена оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. - 1</p> <p>Изготвен доклад за извършена оценка на приноса на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС - 1</p> <p>Изготвен доклад за извършена оценка на въздействието от изпълнението на мерките по Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г.;- 1</p> <p>Изготвен втори тригодишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на програмата, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на ОПРР- 1</p>

➤ **Схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период”**

Схемата е публикувана на 30 март 2012 г. чрез процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като конкретни бенефициенти са 36 общини, центрове на агломерационни ареали. Специфичните цели на схемата са: да се предостави техническа помощ за генериране и подготовка на готови инвестиционни проекти (project pipeline) за кандидатстване по оперативната програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г.; да се подпомогнат местните органи в създаването на списък с «готови за финансиране» проекти, които да бъдат включени в Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие.

През 2013 г. са одобрени всички подадени 35 бр. проектни предложения по схемата и са подписани 35 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. От всички конкретни бенефициенти по схемата единствено община Панагюрище не подаде проектно предложение и не изпълнява проект по схемата.

Общините получиха подкрепа за изготвяне на инвестиционни проекти в пълна проектна готовност по следните теми (компоненти): градска среда, образователна, културна и социална инфраструктура, интегриран градски транспорт. За реализиране на изготвените в рамките на схемата инвестиционни проекти общините ще могат да кандидатстват по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.

Таблица 50: Информация за схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период”

Тип на процедурата	Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
Допустими кандидати	36 общини, центрове на агломерационни ареали,

	съгласно приложение За на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.
Брой сключени договори за 2013 г.	35
Обща стойност на сключените договори през 2012 г. (БФП)	13 444 904,44 евро

Таблица 51: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период”

		общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
	Брой сключени договори	35	6	6	4	5	7	7
	Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	13 444 904,44	2 003 313,58	2 163 753,79	1 599 400,75	2 308 807,84	2 411 238,51	2 958 389,98
Обща стойност на инвестиционните проекти, които са подготвени за кандидатстване (в евро.)	градска среда	601,694,378.80	84,130,895.00	116,582,419.00	93,950,000.00	94,644,737.00	65,496,352.80	146,889,975.00
	образователна инфраструктура	177,334,449.80	35,405,382.00	21,739,062.00	20,121,000.00	24,854,559.00	34,916,812.00	40,297,634.00
	социална инфраструктура	35,769,880.20	4,775,240.00	1,580,000.00	10,271,000.00	8,247,805.00	3,861,835.00	7,034,000.00
	културна инфраструктура	116,621,861.00	26,568,534.00	20,131,767.00	20,950,000.00	11,253,650.00	5,363,910.00	32,354,000.00
	Интегриран градски транспорт	45,640,000.00	0.00	0.00	65,000.00	15,500,000.00	0.00	30,075,000.00
Бр. подготвени инвестиционни предложения за:	градска среда	408	61	57	22	101	121	46
	образователна инфраструктура	187	38	29	21	19	27	53
	социална инфраструктура	30	11	3	4	4	3	5
	културна инфраструктура	68	16	12	12	8	7	13
	Интегриран градски транспорт	5,00	0	1	1	1	0	2

➤ **Схема BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II"**

Схемата е публикувана през м. януари 2013 г. чрез процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като конкретни бенефициенти са 31 общини на градове от йерархични нива 3 и 4, съгласно одобрената Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. Целите на схемата са: изработване на интегрирани планове

за градско възстановяване и развитие, насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в градовете; да се постигне синергия между действащи или в процес на подготовка и/или актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми в рамките на градовете.

През 2013 г. са одобрени всички подадени 31 бр. проектни предложения по схемата и са подписани 31 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Общините получиха подкрепа за изготвяне на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на градовете, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Таблица 52: Информация за схема BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II"

Тип на процедурата	Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
Допустими кандидати	31 общини на градове от йерархични нива 3 и 4, съгласно одобрената Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г.
Брой сключени договори за 2013 г.	31
Обща стойност на сключените договори през 2012 г. (БФП)	3 589 861,85 евро

Таблица 53: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II"

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	31	7	3	4	5	8	4
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	3 589 861,85	709 458,39	438 242,08	402 881,39	510 564,26	1 121 485,87	407 229,87
Бр. разработени интегрирани планове за градско развитие	31	7	3	4	5	8	4

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 1 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора

Министерство на регионалното развитие	РД-02-14-1668/05.10.2010 „Пилотна оценка на капацитета на бенефициентите на ОП Регионално развитие 2007-2013“	08.01.2013	Прекратен заради несертифицирани разходи по проекта поради риск от двойно финансиране.
---------------------------------------	--	------------	--

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2013 г. по Приоритетна ос 5 е 96 броя. Извършени са 6 проверки на място по искане за междинно и окончателно плащане.

Изпълнени дейности по договор от 19.09.2011 г. с предмет "Разработване на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за периода 2014 - 2020 г.":

- ✓ Проведени са три регулярни срещи между Изпълнителя и Възложителя за координиране на дейностите и коментиране на ключови моменти в процеса на изпълнение на договора;
- ✓ Изпълнителят е представил два междинни и три аналитични доклада по разработването на анализа, които са приети от Възложителя;
- ✓ Представители на изпълнителя участваха с презентации в дискусиите на заседанията на работната група за разработване на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., както и на неформални срещи на високо управленско ниво;
- ✓ Проведени са срещи с представители на заинтересованите страни: управляващи органи на другите оперативни програми.

Изпълнени дейности по сключен договор от 12.04.2012 г. с предмет "Закупуване на софтуер за географска информационна система за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за програмен период 2014 - 2020 г.":

- ✓ През 2013 г. е изпълнена втори етап по договора – „Обучение на 12 служители на МРРБ за използване на пълните функционалности на ГИС софтуера и неговите модули“, след като е проведен опреснителен курс в периода 28.03. - 02.04.2013 г. и са издадени 12 сертификата. Подписан приемо-предавателен протокол на 11.04.2013 г.;
- ✓ Изпълнен е трети етап по договора – „Интегриране в цифровата географска база на цифрови слоеве и атрибутивни данни, изготвени от изпълнителите на социално-икономическия анализ за нуждите на ОПРР за периода 2014-2020 г. и разработването на НКПР до 2025 г., както и налични и поддържани в МРРБ слоеве“. Договорът е приключил с подписан приемо-предавателен протокол на 11.04.2013 г.;
- ✓ Създадено сървърно ГИС приложение и ГИС база данни , в която са интегрирани цифрови слоеве и атрибутивни данни, изготвени от изпълнителя на социално-икономическия анализ за нуждите на ОПРР за периода 2014-2020 г. и от изпълнителя на разработването на НКПР до 2025 г., както и налични и поддържани в МРРБ слоеве.

През 2013 г. приключи изпълнението на договор с предмет „Разработване на Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.“. С поодписаният на 25.02.2013 г. приемо-предавателен протокол е приета работата на Изпълнителя по етап 4: Съгласуване и приемане на НКПР 2013-2025 г.

- **Проект BG161PO001/5-01/2008/065 Осъществяване на оценки, свързани с подготовката на Оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г.**

Изпълнението на проекта ще подпомогне Министерство на регионалното развитие и благоустройството при подготовката на процеса на планиране и програмиране на следващата оперативна програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г. чрез извършване на задължителните предварителна и екологична оценка на бъдещата програма.

Основната цел на проекта е да се извършат оценки, свързани с подготовката на ОПРР за следващия програмен период 2014-2020 г. – предварителна оценка и екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Проектът е на обща стойност 173 542,69 евро, с продължителност 22 месеца и съдържа две взаимно обвързани дейности, които са възложени с една обществена поръчка с две обособени позиции.

Изпълненето на дейностите по сключен договор (01.06.2012 г.) с изпълнител по реда на ЗОП с предмет „Извършване на предварителна оценка на ОПРР за програмния период 2014-2020 г.“ са приключили с приемането на окончателния доклад за предварителна оценка на 29.10.2013 г.

Изпълнението на дейностите по сключен договор (01.06.2012 г.) с изпълнител по реда на ЗОП с предмет „Извършване на екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони на ОПРР за следващия програмен период 2014-2020 г.“ приключи с приемането на окончателния доклад за ЕО на 23.01.2014 г.

- ✓ **Проект BG161PO001/5-01/2008/009 „Осигуряване на добро управление и изпълнение на ОПРР, чрез обезпечаване отпечатването, размножаването и окомплектоването на документи на УО“**

Във връзка с изтичащ в началото на 2014 г. договор с изпълнител за размножаване на сключени договори за БФП и други документи, на 31.10.2013 г. УО на ОПРР публикува обявление за провеждане на открита процедура по реда на ЗОП по проекта с предмет „Разпечатване, размножаване и окомплектоване на документация за нуждите на Управляващия орган на Оперативна програма "Регионално развитие"2007-2013 във връзка с изпълнение на дейността му“. На 09.12.2013 г. бяха отворени постъпилите 6 броя оферти, с което стартира тяхната оценка.

Приключили проекти

През отчетния период са приключени **5 проекта** по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, като 1 проект е свързан с укрепване на капацитета на МВР за управление на проекти по ОПРР и 4 проекта с бенефициент Министерството на регионалното развитие.. Целта на проектите е обезпечаване на работата на Управляващия орган на ОП „Регионално развитие, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата..

По-важните индикатори на проектите за резултат по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ са, както следва:

- Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове

чрез изпълнение на плана за обучение, където са отчетени разработени 15 учебни програми и са обучени 1758 представители на бенефициентите по ОПРР.

- Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР, където са отчетени 43 изготвени плана.
- Визуализация на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г., където са отчетени разработено лого, презентационни материали (официална бланка, и слайдове за презентации (master slide) за бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г. и формулиране на послание (slogan) на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г.
- Укрепване на капацитета на МВР за управление на проекти по ОПРР, където са отчетени 3 проведени обучения и са обучени 54 служители.

5.3 Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

През отчетния период не са установени значителни проблеми.

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Съгласно изискванията на Регламент 1828/2006, чл.4/2.б на интернет страницата на ОПРР www.bgregio.eu се поддържа актуален списък с бенефициентите по програмата, наименованието на операциите и размера на публичните средства, отпуснати за операциите.

През 2013 година, УО на ОПРР продължи да изпълнява основната си цел да информира ефективно бенефициентите на ОПРР за актуалните промени в Програмата и в изпълнението на проекти, както и максимално популяризиране на Наредъка по ОПРР, както и ролята на Общността за развитието на регионите. Сключените договори за изработване и разпространение на информационни материали и за информация и публичност през 2013 г., допринасят за повишаване на информираността на широката общественост и на бенефициентите по Програмата. Така също и за поддържане на позитивния имидж на ОПРР като една от най-успешните оперативни програми, популяризиращи финансовият принос на ЕФРР за развитието на регионите в България.

През 2013 г. са изработени и разпространени над 20 000 бр. информационни материали на български и английски език, както следва:

11 вида брошури на следните теми:

- Обща брошура за изпълнението на ОП «Регионално развитие» 2007 – 2013 г. - 2 вида – на български
- Обща брошура за изпълнението на ОП «Регионално развитие» 2007 – 2013 г. – 2 вида – на английски
- Годишен доклад на български език
- Годишен доклад на английски език
- Фотоалбум – „Как променихме България“ – двуезичен на български и английски език

- Брошура за оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. за новия програмен период 2014-2020 г. на български език
- Брошура с указания за изпълнение на договори по ОПРР на български език
- Брошура «Развитие на градска среда» – двуезична на български и английски език
- Брошура «Иновативни културни събития» – двуезична на български и английски език

Информационни събития

През 2013 година са проведени 3 обучения на бенефициенти в град Стара Загора и две в София във връзка с актуализация на „Указания за изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007 – 2013 г.“, както следва:

- 02-03 юли 2013 г. - гр. Стара Загора - Комплексно обучение за бенефициенти, изпълняващи договори по програмата (кметове/заместник кметове, ръководители на СРИП и ръководители на проекти) на тема „Указания във връзка с изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007-2013 г.“
- 10 юли 2013 г. – гр. София - Обучение за финансовите експерти от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти по ОПРР) на тема „Верификация – мониторинг, финансов контрол и електронно отчитане на проекти“.
- 11 юли 2013 г. - гр. София - Обучение за експертите юристи от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти на ОПРР) на тема „Кандидатстване, анексиране, нередности, предварителен/последващ контроли“.

Проведени е **Годишна Конференция за представяне на Напредъка по изпълнение на ОПРР** в град Стара Загора на 9 и 10 декември 2013 г.

През 2013 година са проведени 6 официални церемонии по подписвания на договори по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

- *BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” – в град София; 20.02.2013*
- *BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ - в град София; 22.03.2013*

- *BG161PO001/1.1 – 05/2008 “Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” – в град София; 05.04.2013*
- *BG161PO001/1.4 – 09/2012 “Зелена и достъпна градска среда” – в град София; 20.05.2013*
- *BG161PO001/1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации“ – в град София; 28.09.2013*
- *Подписано споразумение за финансиране на проект за реконструкция и капитален ремонт на „Женски Пазар” в гр.София по инициативата JESSICA между „Фонд за устойчиво градско развитие на София“ (ФУГРС) ЕАД и „Пазари Възраждане“ ЕАД;*
- *Официално открити обекти по проекти на Оперативна програма „Регионално развитие“ с присъствието на Ръководителя на Управляващия орган:*
- *BG161PO01/3.1-03/2010/004 – 02 - Проект „Рестаурация, консервация и експониране на късноантична крепост с църковен ансамбъл и оброк Цари Мали град“*
- *BG161PO001/3.1-02/2009/006-01 - „Адаптиране на паметниците на културно-историческото наследство за развитие на туризма в община Разлог”*

- *BG161PO01/1.1-07/2009/002 – Проект „Модернизация на библиотечно информационен център, въвеждане на енергийна ефективност и изграждане на достъпна архитектурна среда в Лесотехнически университет – София“*

През януари 2013г. е открит новият офис на Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”, Управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. към Министерство на регионалното развитие - на адрес: гр. София, бул. „Тодор Александров” № 109. Проектът е реализиран с цел гарантиране на ефективни и ефикасни условия за работа, постигащи устойчиви резултати в процеса по усвояване на средствата по ОПРР. Проектът е финансиран по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПРР.

По проект BG161PO001/5-01/2008/022 „Логистично и техническо обезпечаване на конференции, информационни кампании, срещи и други мероприятия, касаещи реализирането на ОПРР и текущата работа по нея” бяха организирани и проведени следните информационни събития, срещи и други мероприятия, свързани с изпълнението на програмата:

- Дванадесето и тринадесето заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г., съответно през месец май и ноември 2013 г.;

- Работна среща относно актуализацията на процедурния наръчник на ОПРР и ускоряване на процесите на верификация в рамките на УО на ОПРР – през месец май в град София, хотел „Даунтаун“;
- Обучение на бенефициенти относно актуализираните „Указания във връзка с изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007-2013 г. – през месец юли 2013 г. в град Стара Загора;
- Обучение на бенефициенти относно актуализираните „Указания във връзка с изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2007-2013 г.” на тема “Верификация - мониторинг, финансов контрол и електронно отчитане на проекти” – през месец юли 2013 г. в град София;
- Годишна конференция на Управляващия орган за напредъка по ОПРР през 2013 г. и прилагане на версия 9 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР;

- Годишна конференция за представяне на напредъка по изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие“ през 2013 г.

- *Организиране и провеждане на три (от общо девет) заседания на тематичната работна група за разработване на оперативна програма за регионално развитие за програмен период 2014 – 2020 г.*

Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на ОПРР чрез електронни медии и печатни медии

През 2013 г., в рамките на проект „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, продължава изпълнението на 4 договора с национални електронни медии. През месец октомври 2013 година е сключен 1 нов договор с радио с национален обхват.

Продължава изпълнението на Договор за популяризиране на Напредъка по ОПРР и изпълнени успешни проекти в националните и регионални печатни медии, сключен през 2012 г. с един медиа шоп. Целта на публикациите е да представят, възможностите за финансиране на проекти по ОПРР, стратегически приоритети и актуални новини за ОПРР, както и да популяризират добри и успешни проекти, изпълнени по ОПРР с финансовата подкрепа на ЕФРР.

През 2013 г. са публикувани 27 материала в национални и регионални печатни медии за популяризиране на ОПРР. В резултат на изпълнението на договорите са излъчени и 28 специализирани рубрики и репортажи в национални телевизии и радиа, както и 30 информационни предавания. Основната цел на специализираните излъчвания и предавания е информиране на широката общественост за изпълняваните проекти по ОПРР и приноса на ЕФРР за развитието на регионите, както и за разпространение на успешни добри практики за мултиплициране на опита от потенциалните бенефициенти.